

T.C.
TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

86. HESAP DÖNEMİ FAALİYET RAPORU 2023

Mali İşler Dairesi Başkanlığı
MART 2024

T.C.
TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

86. HESAP DÖNEMİ FAALİYET RAPORU 2023

Mali İşler Dairesi Başkanlığı
MART 2024

Misyonumuz

Faaliyet alanına giren tarımsal ürün piyasalarını düzenleyerek üretici ve tüketiciyi koruyacak tedbirler almak, olağanüstü hal stoku bulundurmak, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekelini işletmek.

Vizyonumuz

Başta hububat olmak üzere faaliyet alanındaki tarımsal ürün piyasalarında istikrar sağlayan; paydaşlara güven veren, dinamik, yetkin ve çağın gerekleriyle uyumlu tarım sektörünün örnek ve önder kuruluşu olmak.

Temel Değerler

- Güvenilirlik
- Hızlı ve etkin karar alma
- Kaliteli hizmet
- Üretici ve tüketici memnuniyeti
- Sürdürülebilirlik
- Hesap verebilirlik
- Yenilikçilik

TMO Karar Organı (Yönetim Kurulu)				
Kuruluşun Adı		Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü		
Merkezi		Ankara		
İlgili Bakanlık		Tarım ve Orman Bakanlığı		
Esas Sermayesi		124.550.000.000		
Ödenmiş Sermayesi		52.550.000.000		
Karar Organındaki Unvanı	Adı Soyadı	Görevi veya Mesleği	Görevli Bulunduğu Süre	
			Başlama Tarihi	Ayrılma Tarihi
1-Başkan	Ahmet GÜLDAL	Tarım ve Orman Bakanlığı Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü	27.08.2018	Devam ediyor. (Görev süresince)
2-Üye	Nebi ÇELİK	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Müşaviri	11.01.2023	11.01.2026 (Devam ediyor.)
3-Üye	Osman YILDIZ	Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı	03.06.2020	03.06.2023
4-Üye	Mustafa ALPASLAN	Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı	12.09.2022	28.02.2025 (Devam ediyor.)
5-Üye	Cihan SOYALP	Tarım ve Orman Bakanlığı Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdür Yardımcısı	28.02.2022	28.02.2025 (Devam ediyor.)
6-Üye	Halil YANIK	Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdür Yrd.	02.11.2022	02.11.2025 (Devam ediyor.)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I- TOPLU BAKIŞ	
A – Kuruluşun Tarihçesi, Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Gelişimi	3
B – Hububat, Bakliyat, Fındık, Diğer Ürünler ve Uyuşturucu Mad. Dünya Ekonomisindeki Yeri	5
II- İDARİ BÜNYE	
A – Mevzuat	12
B – Teşkilat	14
C - Personel Durumu	18
III- İŞLETME ÇALIŞMALARI	
A - İşletme Bütçesinin Genel Durumu	25
B – Finansman	25
C – Giderler	25
D - Tedarik İşleri	26
E - Üretim ve Maliyetler	33
F – Pazarlama ve Satışlar	34
G – Sigorta İşleri	35
H - Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler	37
I - Yatırım Faaliyetleri	39
IV- BİLANÇOYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	47
V- GELİR TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	63
VI- MALİ ORANLAR	
A - Mali Durum	67
B - Mali Oran Analizi	69
VII- EKLER	70
VIII- 2023 YILI ENFLASYON MUHASEBESİ SONRASI BİLANÇOSU	92

I- TOPLU BAKIŞ

A) Kuruluşun Tarihçesi, Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Faaliyetleri

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), buğday fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini önlemek için Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek yerlerde ve tayin edilecek fiyatlarla buğday satın almak ve buğday piyasasını korumak ve tanzim etmek, uyuşturucu madde tekeli işletmek üzere 24/6/1938 tarihli ve 3491 sayılı Kanunla kurulmuştur. Bu Kanunda diğer hububatın da Bakanlar Kurulu Kararı gereğince TMO'nun faaliyet alanına alınabileceği hükmüne yer verilmiştir.

TMO, sermayesinin tamamı Devlete ait, 8/6/1984 tarihli 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe ve faaliyetlerinde özerkliğe sahip, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. Merkezi Ankara'da olup ve Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

TMO, afyon alkaloidleri konusunda piyasada tekel olarak faaliyet göstermektedir. Bünyesinde Afyonkarahisar iline bağlı Bolvadin ilçesinde Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

TMO, taşra teşkilatında başmüdürlükler, şube müdürlükleri, ve bunlara bağlı ajans amirlikleri ve tesisli ekipler şeklinde bir yapıya sahiptir. Ayrıca yoğun alım dönemlerinde faaliyete geçirilen geçici alım merkezleriyle tarım sektörüne hizmet vermektedir

Kuruluşumuzun 2019-2023 yılları arasındaki gelişimi ve faaliyetleri hakkındaki toplu bilgiler Tablo-1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Kuruluşumuz Hakkında Toplu Bilgiler (2019-2023)

Toplu bilgiler	Ölçü	2019	2020	2021	2022	2023	Son iki yıl farkı artış	Artış veya azalış %
Sermaye	Milyon TL	2.550	2.550	2.550	12.550	124.550	112.000	892
Ödenmiş sermaye	"	2.550	2.550	2.550	12.550	52.550	40.000	319
Öz kaynaklar	"	4.187	4.251	4.375	14.784	55.327	40.689	278
Yabancı kaynaklar	"	6.628	5.710	13.900	59.386	133.475	73.952	124
Finansman giderleri	"	81	77	454	3.232	14.521	11.289	349
Maddi dur. varl. (edinme değ.)	"	2.740	2.750	2.770	2.944	3.758	814	28
Maddi duran varlık bir. amort.	"	1.857	1.892	1.922	1.971	2.172	201	10
Yatırımlar için yap. nakdi öd.	Milyon TL	15	17	34	54	232	178	329
Yatırım gerç. oranı (nakdi)	%	61	48	53	57	84	27	47
İştirak Sermaye Payı	Milyon TL	66	59	59	59	59	-	-
Başlıca alım miktarı	Bin Ton	5.856	5.398	5.679	11.992	18.957	6.965	58
Tüm alım tutarı	Milyon TL	10.201	10.739	19.334	84.955	144.203	59.247	70
Başlıca satış miktarı	Bin Ton	5.089	6.098	5.971	7.356	8.844	1.488	0
Tüm satışlar tutarı	Milyon TL	8.921	12.492	17.397	48.560	72.914	24.354	50
Stoklar :	Bin TL	7.002.363	6.484.987	10.996.775	54.759.156	147.688.217	92.929.061	170
İlk madde ve malzeme	"	314.886	378.336	395.657	442.745	1.232.786	790.041	178
Yarı mamüller	"	20.695	10.992	35.193	123.050	109.326	(13.725)	(11)
Mamüller	"	405.475	572.050	709.248	1.917.450	1.253.979	(663.470)	(35)
Ticari mallar	"	6.256.836	5.467.222	9.285.582	52.088.709	145.085.727	92.997.018	179
Diğer stoklar	"	4.471	56.387	571.095	187.202	6.399	(180.803)	(97)
Memur (ortalama)	Kişi	207	206	245	267	316	49	18
Sözleşmeli (ortalama)	"	2.835	2.830	2.756	2.769	2.826	57	2
İşçi (ortalama)	"	135	125	114	106	90	(16)	(15)
Memurlar için yapılan gid.	Bin TL	23.022	25.426	31.512	63.565	134.896	71.331	112
Memur baş.ort. aylık gid.	TL	10.562	10.818	10.683	20.968	37.768	16.800	80
Sözleşmeliler için yap.gid.	Bin TL	254.495	296.017	336.396	556.516	1.081.878	525.361	94
Sözleşmeli için aylık ort. gid.	TL	7.921	9.240	10.785	17.347	33.381	16.034	92
İşçiler için yap.gid.	Bin TL	17.627	17.110	19.886	30.630	62.569	31.939	104
İşçiler için yap. aylık ort.gid.	TL	12.812	12.569	16.226	25.771	66.190	40.419	157
Personel için yap.top.gid.	Bin TL	295.144	338.553	387.794	650.711	1.279.343	628.632	97
Döneme ilişkin kurumlar ver.	Milyon TL	-	-	-	145	-	-	-
Tahakkuk eden vergiler	Milyon TL	61	99	110	392	635.392	243.482	62
Faaliyet kârı	Milyon TL	344	463	767	2.310	2.482	173	7
Dönem kârı	"	110	62	102	384	675	291	76
Dönem net kârı ve zararı	"	110	62	102	239	230	(9)	(4)

B) Hububat, Fındık, Bakliyat ve Uyuşturucu Maddelerin Dünya Ekonomisindeki Yeri

1. Hububat

Hububat, dünyada temel bir gıda maddesi olarak yerini korumakta olup ekmeğin yanı sıra undan yapılan gıda maddeleri özellikle gelişmekte olan ülkelerin başlıca ihtiyacını teşkil etmektedir. Bu nedenle hububatın dünyada üretimi ve ticareti büyük önem kazanmaktadır. Dünya hububat verileri yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Dünya Hububat Üretim, Tüketim, Ticaret ve Stok Verileri (Milyon Ton)

Yıllar	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024*
Buğday					
Üretim	762	774	780	804	787
Ticaret	185	190	198	208	196
Tüketim	746	772	784	795	804
Kapanış Stokları	275	277	273	281	264
Arpa					
Üretim	158	160	146	154	143
Ticaret	27	35	33	31	29
Tüketim	154	159	151	152	146
Kapanış Stokları	28	28	24	25	22
Mısır					
Üretim	1.127	1.136	1.225	1.165	1.223
Ticaret	175	188	180	180	173
Tüketim	1.156	1.155	1.217	1.177	1.213
Kapanış Stokları	298	279	287	275	285
Pirinç					
Üretim	500	510	515	515	521
Ticaret	44	51	55	52	50
Tüketim	495	509	521	520	520
Kapanış Stokları	180	182	176	171	171

Kaynak: IGC (Kasım 2023) (*)Tahmin.

Hububat üretiminde yıllar itibarıyla iklim şartlarına bağlı olarak dalgalanmalar meydana gelmekte olup buna bağlı olarak hububat tüketim ve ticareti de yıllara göre farklılık göstermektedir.

Buğday

2023/24 sezonunda dünya buğday üretimi, bir önceki sezona kıyasla yaklaşık %2 düşerek 787 milyon ton seviyelerinde olmuştur. Tüketim rakamlarına bakıldığında gıda, yem ve endüstriyel kullanımın artması beklenmektedir.

Arpa

2023/24 sezonunda dünya arpa üretimi, başta AB, Avustralya, Kanada olmak üzere önemli ihracatçı ülkelerde üretimin ortalamanın altına düşmesiyle, önceki sezona göre %7 düşüşle 143 milyon tona gerilemiştir. Yemlik talebinin gerilemesiyle küresel tüketimin de %4 düşüşle 146 milyon tona düşeceği ifade edilmektedir.

Mısır

2023/24 sezonunda mısır üretimi önceki sezona göre %5 artış göstermiştir. Aynı dönemde tüketimin %3 artarak 1,21 milyar tona yükselmesi beklenmektedir.

Pirinç

2023/24 sezonunda pirinç üretimi önceki sezona göre %1,1 artış göstermiştir. Aynı dönemde tüketim sabit seyretmiştir.

Ülkeler itibariyle hububat üretim miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Ülkeler İtibariyle Buğday, Arpa, Mısır ve Pirinç Üretim Miktarları (Mil.Ton)

BUGDAY					
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024*
Çin	134	134	137	138	137
AB	155	126	138	133	133
Hindistan	104	108	110	108	108
Rusya	74	85	75	95	90
ABD	53	50	45	45	49
Kanada	33	35	22	34	30
Ukrayna	29	25	33	27	29
Pakistan	24	25	27	26	28
Avustralya	14	32	36	40	24
Türkiye**	19,0	20,5	17,7	19,8	22,0
Arjantin	20	18	22	22	15
İran	15	15	12	13	14
Kazakistan	11	14	12	12	12
DÜNYA	762	774	780	804	787
ARPA					
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/24
AB	63	54	52	52	48
Rusya	20	21	18	22	21
Avustralya	10	15	14	14	10
Türkiye**	7,6	8,3	5,8	8,5	9,2
Kanada	10	11	7	10	8
Ukrayna	10	8	10	7	7
Arjantin	4	4	5	4	5
ABD	4	4	3	4	4
İran	3	3	2	3	3
DÜNYA	158	161	146	154	143
MISIR					
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024*
ABD	346	358	383	348	387
Çin	261	261	273	277	281
Brezilya	103	87	113	132	124
Arjantin	58	61	59	41	61
AB	68	68	71	53	60
Hindistan	29	32	34	38	34
Ukrayna	36	30	42	28	29
Meksika	27	27	27	28	27
Rusya	14	14	15	16	16
Güney Afrika	16	17	16	17	16
Türkiye**	6,0	6,5	6,8	8,5	9,0
DÜNYA	1.132	1.136	1.225	1.165	1.223
PİRİNÇ					
	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024*
Çin	147	148	149	146	149
Hindistan	119	124	129	136	133
Bangladeş	36	35	36	36	36
Endonezya	35	35	34	34	34
Vietnam	28	28	29	28	28
Tayland	18	19	20	21	20
Filipinler	12	13	13	13	13
Myanmar	13	13	12	13	13
Pakistan	7	8	9	7	9
Japonya	7	7	7	7	7
ABD	6	7	6	5	7
Brezilya	8	8	7	7	7
Türkiye**	0,60	0,59	0,60	0,57	0,54
DÜNYA	500	510	515	515	521

Kaynak: IGC (Kasım 2023), (*)Tahmin (**)TÜİK.

2. Bakliyat

2022 yılı dünya bakliyat üretimi bir önceki yıla kıyasla %7 artışla 96 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Bakliyat ürünleri arasında üretim miktarı sıralamasına bakıldığında; kuru fasulye ilk sırada yer alırken bunu nohut, bezelye ve mercimek üretimleri izlemiştir.

Dünya bakliyat üretim bilgileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Dünya Bakliyat Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)*

	Hindistan	Kanada	Çin	Rusya	Nijerya	Avustralya	Myanmar	Dünya
2018	25.504	6.425	5.027	3.436	3.818	3.097	3.766	90.863
2019	21.554	7.187	4.871	3.344	3.865	1.892	3.713	84.810
2020	23.365	8.166	4.782	3.447	4.200	1.969	3.607	90.607
2021	25.726	4.292	4.805	3.839	4.280	3.770	3.624	89.651
2022	27.669	6.165	4.830	4.607	4.201	4.150	3.584	95.990

*FAOSTAT ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

Nohut

Dünya nohut üretimi 2022 yılında yaklaşık %14 artışla 18,1 milyon ton seviyesine yükselmiştir. Dünya nohut üretiminin %70-80'i Hindistan'da gerçekleşmektedir. En büyük üretici olan Hindistan'ın 2022 yılı üretimi ise geçen yıla göre yaklaşık %14 artarak 13,5 milyon ton seviyesine çıkmıştır.

Tablo 5: Dünya Nohut Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)*

	Hindistan	Avustralya	Türkiye**	Etiyopya	Rusya	Myanmar	Pakistan	Meksika	İran	ABD	Kanada	Dünya
2018	11.379	998	630	459	620	535	323	352	190	580	311	16.940
2019	9.938	205	630	435	506	499	447	203	192	283	252	14.220
2020	11.079	281	630	457	291	482	498	126	173	185	214	15.086
2021	11.911	876	475	479	317	463	234	172	168	129	91	15.938
2022	13.544	1.062	580	493	468	448	316	189	176	166	128	18.095

* FAOSTAT, ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

**TÜİK verilerine göre.

Tablo 6: Ülkelere Göre Dünya Nohut Ticareti (Bin Ton)*

	İhracat					İthalat					
	Avustralya	Kanada	Rusya	Tanzanya	Türkiye**	Pakistan	Bangladeş	BAE	Hindistan	Cezayir	
2018	493	85	134	24	117	500	233	132	200	83	
2019	406	130	470	88	127	410	245	105	372	75	
2020	424	112	310	108	135	213	198	94	306	65	
2021	832	168	265	135	170	68	354	124	239	69	
2022	606	222	185	168	60	380	257	137	83	78	

*FAOSTAT, ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

**TÜİK yıllık verilerine göre.

Mercimek

Tablo 7: Dünya Mercimek Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)*

	Kanada	Hindistan	Avustralya	Türkiye**	Nepal	Bangladeş	Rusya	Çin	ABD	Dünya
2018	2.192	1.622	543	353	249	177	195	172	381	6.578
2019	2.382	1.228	359	354	251	175	117	164	244	5.788
2020	2.868	1.103	526	371	263	177	116	164	336	6.381
2021	1.594	1.494	854	263	246	186	176	165	155	5.603
2022	2.301	1.269	1	445	252	191	258	167	249	6.656

*FAOSTAT, ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

**TÜİK verilerine göre. Kırmızı ve yeşil mercimek toplamıdır.

Tablo 8: Ülkelere Göre Dünya Mercimek Ticareti (Bin Ton)*

	İhracat					İthalat				
	Kanada	Avustralya	Türkiye**	BAE	ABD	Hindistan	Türkiye**	Bangladeş	BAE	Sri Lanka
2018	1.643	425	294	151	134	217	354	382	194	165
2019	2.117	499	243	210	262	822	338	483	268	177
2020	3.127	661	328	251	329	1.061	536	501	244	178
2021	1.929	840	223	269	202	725	502	455	244	205
2022	1.892	1.045	443	355	174	657	552	521	433	133

*FAOSTAT, ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

**TÜİK verilerine göre. Kırmızı ve yeşil mercimek toplamlarını içermektedir.

Dünyada mercimek ticareti 2022 yılında %14 artışla 4,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu ihracatın %44'ünü karşılayan Kanada, 1,9 milyon ton mercimek ihracatı ile lider konumdadır. 2022 yılında Türkiye dünya mercimek ihracatının %10'unu karşılamış ve 443 bin ton ihracat rakamı ile dünyada 3. sırada yer almıştır. Diğer önemli ihracatçı ülkeler ise Avustralya ve ABD'dir.

Dünya mercimek ithalatında ise %15 pay ile Hindistan lider konumundadır. Türkiye ihracatın yanı sıra ithalat da yapmakla birlikte, ithal edilen ürünün yurtiçinde işlenip katma değerli ürün olarak ihraç edilmesi neticesinde net dış ticaret geliri elde etmektedir.

Kuru Fasulye

Tablo 9: Dünya Kuru Fasulye Üretimi ve Üretimde Önde Gelen Ülkeler (Bin Ton)*

	Hindistan	Brezilya	Myanmar	Uganda	Çin	ABD	Meksika	Arjantin	Türkiye**	Dünya
2018	6.220	2.916	2.721	940	1.338	1.108	1.196	473	220	27.504
2019	5.310	2.908	2.717	437	1.354	920	879	579	225	25.565
2020	5.460	3.035	2.659	786	1.297	1.465	1.056	634	280	27.136
2021	6.120	2.901	2.694	1.415	1.299	1.025	1.289	759	305	28.538
2022	6.610	2.842	2.663	1.305	1.296	1.172	1.002	680	270	28.346

*FAOSTAT, ülke sıralaması 2022 verilerine göre.

**TÜİK verilerine göre.

Tablo 10: Ülkelere Göre Dünya Kuru Fasulye Ticareti (Bin Ton)*

	İhracat					İthalat				
	Myanmar	Arjantin	ABD	Kanada	Çin	Çin	Hindistan	ABD	İtalya	Meksika
2018	1.038	350	438	347	390	140	608	146	136	166
2019	1.097	457	452	343	351	172	521	140	132	124
2020	1.182	423	445	382	304	263	510	209	144	144
2021	1.444	411	421	375	180	379	867	192	137	175
2022	1.522	424	347	322	152	764	745	199	125	83

*FAOSTAT, ülke sıralaması 2021 verilerine göre.

**TÜİK verilerine göre.

Dünyada kuru fasulye ticareti önceki yıla göre %7 azalışla 2022 yılında 4,6 milyon ton gerçekleştirilmiştir. Bu ihracatın %33'ünü karşılayan Myanmar, 1,5 milyon ton kuru fasulye ihracatı ile lider konumdadır. Diğer önemli ülkeler ise Arjantin, ABD ve Kanada'dır. Dünya kuru fasulye ithalatında ise %16 pay ile Hindistan lider konumundadır.

3) Fındık

Fındık, bademden sonra dünyada en yaygın yetiştiriciliği yapılan sert kabuklu meyvedir. Fındığın kültür çeşitleri Türkiye, İtalya, İspanya, ABD, Azerbaycan Şili, Çin ve Gürcistan'da yetiştirilmektedir.

Dünya fındık ekim alanlarının %64'ü ülkemizdedir. Türkiye'de 746 bin hektar (TÜİK), dünyada ise 266 bin hektar olmak üzere toplamda ortalama 1.012 bin ha alanda üretim yapılmaktadır. Dünyadaki son 5 yıllık kabuklu fındık üretimi ve ortalaması aşağıda yer alan tablodaki gibidir.

Tablo 11: Ülkelere Göre Kabuklu Fındık Üretimi (Bin Ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama	% Pay
Türkiye*	776.000	665.000	684.000	765.000	650.000	708.000	65
İtalya	65.000	160.000	50.000	90.000	87.000	90.400	8
ABD	39.500	56.600	69.150	72.400	84.000	64.330	6
Şili	40.000	40.000	45.000	54.000	64.700	48.740	4
Azerbaycan	42.000	40.000	60.000	55.000	44.000	48.200	4
Gürcistan	38.000	50.000	55.000	40.000	34.000	43.400	4
Çin	12.000	25.000	28.000	30.600	30.000	25.120	2
İran	25.000	20.000	26.000	12.000	18.000	20.200	2
Fransa	10.500	7.500	7.000	8.500	12.000	9.100	1
İspanya	12.400	5.100	5.000	7.000	12.750	8.450	1
Diğerleri	27.000	30.000	30.000	30.000	31.000	29.600	3
Toplam	1.087.400	1.099.200	1.059.150	1.164.500	1.067.450	1.095.540	100

Kaynak: International Nut Council (INC) - *Türkiye verileri TÜİK'ten alınmıştır.

Son 5 yıllık dünya fındık üretimi yaklaşık 1.1 milyon ton olup bunun %65'i Türkiye'de üretilmektedir. Türkiye'yi sırasıyla; İtalya (%8), ABD (%6), Şili, Azerbaycan ve Gürcistan (% 4) takip etmektedir. (INC)

Türkiye'de üretilen fındığın % 20-25'i iç piyasada tüketilmekte, % 75-80'i ise ihrac edilmektedir. Karadeniz İhracatçı Birlikleri verilerine göre Türkiye fındık ihracatı 2023 yılında 117 ülkeye ulaşmış olup ihracat miktarı 284 bin ton/iç'dir. Almanya ve İtalya %46'luk pay ile en çok ihracat yapılan iki ülkedir. Diğer ülkeler sırasıyla Fransa(%7), Polonya(%4), Hollanda(%4), Avusturya(%3), İsviçre(%3), Çin(%3), İspanya(%3), Belçika(%3) ve Kanada(%2)'dir.

Ülkemizin yıl bazında 5 yıllık ortalama ihracat miktarı yaklaşık 308 bin ton/iç, dönem bazında ise 309 bin ton/iç'dir. En yüksek ihracat; dönem bazında 2019-2020 sezonunda 344 bin ton/iç, yıl bazında ise 2021 yılında 344 bin ton/iç olmuştur.

Dünya fındık ihracatının %72'sini Türkiye tek başına karşılamaktadır. Diğer ülkeler sırasıyla İtalya(%7), Azerbaycan(%5), Gürcistan(%4) ve ABD(%3)'dir.(INC).

Dünya fındık ithalatının %48'ini Almanya ve İtalya yapmaktadır. Bu ülkeleri sırasıyla Fransa(%8), Kanada(%5), Rusya(%4), Polonya(%4) ve İsviçre(%3) takip etmektedir. Bu ülkeler çikolata ve şekerleme sanayisinin gelişmiş olduğu ülkelerdir.

2023 yılı ihracatı 313 bin ton/iç geliri ise 1.865 milyon dolar'dır.2023-24 yeni sezonda 14 Ocak 2024 tarihi itibariyle ihracat miktarı 126 bin ton/iç fındık değeri ise 891 milyon dolardır. Yeni sezonda ihracatın 300 bin ton/iç fındık olacağı tahmin edilmektedir.

4) Kuru Üzüm

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü verilerine göre (BÜGEM) 2022 yılında ülkemizin kuru üzüm üretim miktarı 320 bin ton, 2023 yılında ise 210 bin tondur. Dünyadaki son 5 yıllık kuru üzüm üretimi ve ortalaması aşağıda yer alan tablodaki gibidir.

Tablo 12: Ülkelere Göre Kuru Üzüm Üretimi (Bin Ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023	Ortalama	Pay
Türkiye	307.500	271.000	229.602	320.571	210.563	267.847	21
Çin	150.000	190.000	220.000	180.000	200.000	188.000	15

İran	150.000	240.000	180.000	180.000	180.000	186.000	15
ABD	232.000	177.000	168.000	165.000	153.000	179.000	14
Hindistan	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000	11
Güney Afrika	78.200	64.000	67.500	57.219	73.000	67.984	5
Özbekistan	85.000	85.000	70.000	70.000	20.000	66.000	5
Şili	65.000	70.700	56.300	56.300	52.000	60.060	5
Arjantin	42.000	37.800	39.500	39.500	34.000	38.560	3
Afganistan	15.000	28.000	29.000	28.000	28.000	25.600	2
Yunanistan	25.000	20.800	17.000	21.000	12.000	19.160	2
Avusturalya	15.250	11.756	12.000	14.792	7.309	12.221	1
Diğer	20.000	20.000	20.000	20.000	20.400	20.080	2
Toplam	1.329.950	1.361.056	1.253.902	1.297.382	1.135.272	1.275.512	100

Kaynak: INC, Türkiye verileri (BÜGEM)

2023 yılı verilerine göre de ortalama 1,4 milyon tonluk dünya kuru üzüm üretiminin 268 bin tonunu Türkiye üretmekte olup ort%21'lik bir paya sahiptir. Türkiye'yi Çin (%15), İran (%15) ve ABD (%14) takip etmektedir.

Dünya kuru üzüm ihracatında; Türkiye ortalama 268 bin ton (%21) ile 1. sırada yer almaktadır. Dünya kuru üzüm ihracatında ABD %12'lik (94 bin ton) bir pay ile 2. sırada, İran % 9'luk (71 bin ton) bir pay ile 3. sırada yer almaktadır. Diğer ülkeler sırasıyla Şili, Güney Afrika ve Özbekistan yer almaktadır.

Türkiye, kuru üzüm ihracatının yaklaşık %75-80'ini AB ülkelerine yapmaktadır. Türkiye kuru üzüm ihracatı 5 yıllık ortalamaya göre yaklaşık 250 bin tondur. En çok ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Birleşik Krallık(%28), Almanya(%12) ve Hollanda(%10)'dır. (TÜİK).

Çekirdeksiz kuru üzüm 2023 yılı ihracatı yaklaşık 255 bin ton değeri ise 458 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. (TÜİK) 2023-24 sezonunda 240 bin ton ihracat olacağı tahmin edilmektedir.

5) Uyuşturucu Maddeler

Uyuşturucu maddeler arasında afyon alkaloidleri ve bu alkaloidler içerisinde morfin önemli bir yer tutmaktadır. Morfinin ham maddesi, haşhaş bitkisinin kapsülü veya kapsülden elde edilen afyon sakızıdır.

Afyon alkaloidleri dünyada yasal olarak tıbbi ve bilimsel amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ancak yasal olmayan amaçlara yönelik olarak da kullanılması nedeniyle haşhaşın ekimi başta Birleşmiş Milletler Teşkilatı olmak üzere uluslararası düzeyde izlenmekte ve kontrol edilmektedir.

Morfin eşdeğerine göre dünya uyuşturucu madde üretimi ülkeler ve yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Dünya Haşhaş Ekim Alanları ve Uyuşturucu Madde Üretimi

Ülkeler		2019	2020	2021	2022	2023
Hindistan	Ekim Alanı(Ha)	6.107	4.941	5.406	8.500	-
	Üretim (Ton)	34	27	27	33	31

Macaristan	Ekim Alanı(Ha)	3.100	1.395	367	46	-
	Üretim (Ton)	11	6	0	19	10
Avustralya	Ekim Alanı(Ha)	1.750	2.263	2.420	267	-
	Üretim (Ton)	85	75	96	36	7
Fransa	Ekim Alanı(Ha)	7.486	7.345	4.921	4.929	-
	Üretim(Ton)	44	75	37	46	91
İspanya	Ekim Alanı(Ha)	8.528	4.179	510	3.041	-
	Üretim(Ton)	141	113	100	109	66
Slovakya	Ekim Alanı(Ha)	3.500	4.822	2.540	45	-
	Üretim(Ton)	-	-	-	-	-
Türkiye*	Ekim Alanı(Ha)	56.511	35.249	41.890	26.501	17.637
	Üretim(Ton)	92	76	48	46	46
Diğer Ülkeler	Ekim Alanı(Ha)	-	-	-	-	-
	Üretim(Ton)	15	15	0	0	3

(*)Türkiye hariç diğer ülkeler için kaynak "Narcotic Drugs 2023 Raporu"dur.

Dünya afyon ve alkaloidleri üretimi yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14: Yıllar İtibarıyla Dünya Afyon ve Alkaloidleri Üretimi (Ton)

Yıllar	Afyon	Morfin	Kodein
2019	318	380	323
2020	250	309	277
2021	251	226	227
2022	216	-	-
2023**	286	-	-

Kaynak: Narcotic Drugs 2023 Raporu

(**) 2023 yılı afyon miktarı tahmini olup morfin ve kodein miktarı takip eden yıl sonunda açıklanmaktadır.

II- İDARİ BÜNYE

A) Mevzuat

1. Kanunlar

TMO, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

Kuruluş amaç ve faaliyet konuları 30/9/2021 tarihli ve 31614 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan TMO Ana Statüsünde yer almaktadır.

TMO Ana Statünün 5 inci maddesinde ifade edildiği üzere TMO’nun amaç ve faaliyet konuları; yurttan hububat ve bakliyat fiyatlarının üreticiler yönünden normalin altına düşmesini ve tüketici aleyhine anormal derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasını düzenleyici tedbirler almak, gerektiğinde Cumhurbaşkanı tarafından hububat ve bakliyat dışındaki diğer tarım ürünleri ile ilgili verilecek görevleri yürütmek, afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekeli işletmektir.

TMO, yönetim ve denetim bakımından 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında KHK, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa tabidir.

Çalışan personelden memur statüsünde hizmet ifa edenlerin özlük ve sosyal hakları 14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, ek ve değişiklikleri ile bu Kanuna istinaden çıkarılan yönetmeliklerle belirlenmiştir. Sözleşmeli personel statüsünde hizmet ifa edenlerin özlük hakları 233 ve 399 sayılı KHK ve diğer ilgili mevzuat kapsamında belirlenmektedir. İşçi statüsünde çalışanların özlük ve sosyal hakları ise mülga 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesi ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu, 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenlenmiştir.

Ayrıca TMO’nun ithalat yoluyla yapacağı tarımsal ürün alımları ile buna ilişkin hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunundan istisna tutulması 5/12/2019 tarihli ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 44 üncü maddesi ile hükme bağlanmıştır.

2. Tüzükler

2023 yılında Kuruluşumuzu doğrudan ilgilendiren yeni bir tüzük bulunmamaktadır.

3. Kararlar

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2023 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespitine İlişkin 12/10/2022 tarihli ve 6206 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı 11/10/2022 tarihli ve 31981 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5/11/2022 tarihli ve 32004 sayılı Resmî Gazete’de 2023 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

2023 Yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının “İç kontrol sisteminin oluşturulması” başlıklı 26 ncı maddesinde belirtilen hususlar doğrultusunda TMO İç Kontrol faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda;

- İç kontrol sistemi hakkında kontrol öz değerlendirme yapılmıştır.

- Kurum personelinin kullanımına yönelik TMO Portal’da “İç Kontrol” sekmesinde yer alan Kurumumuza ait iş akışları, risk tespit ve değerlendirme formları ile hassas görevlerle ilgili dokümanların, teşkilat yapımızda meydana gelen değişiklikler doğrultusunda revize edilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.
- İç Kontrol Sistemi ile ilgili olarak personele eğitimler verilmektedir.

4. Uluslararası Anlaşmalar

2023 yılında Kuruluşumuzu doğrudan ilgilendiren Uluslararası anlaşma bulunmamaktadır.

5. Yönetmelikler ve Diğer Mevzuat

TMO’nun mevzuatı; TMO Ana Statüsü, TMO Kefalet Sandığı Nizamnamesi, 37 yönetmelik, 13 yönerge, 5 izahname, 79 form ve 34 form kullanım esasından oluşmaktadır.

6. TMO 2024-2028 Stratejik Planı

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 07.09.2022 tarihli ve 15534 sayılı talimatı ve ayrıca Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2023 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespitine İlişkin 12/10/2022 tarihli ve 6206 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının “Stratejik Planlar” başlıklı 25 inci maddesi gereğince Kurumumuz 2024-2028 Stratejik Planı hazırlıkları başlamıştır.

Hazırlanan TMO 2024-2028 Stratejik Plan Taslağı Yönetim Kurulunun 11.10.2023 tarihli ve 20/74-2 sayılı Kararı ile onaylanmış olup Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir. Anılan Başkanlıktan gelen cevabi yazı doğrultusunda gerekli değişiklikler tamamlandıktan sonra tüm teşkilata ve kamu kurum ve kuruluşlarına yazı ile duyurulacak olup web sitemizde de yayınlanacaktır.

7. Performans Programı

Kurumumuz “Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Stratejik Planlarının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi ile Performanslarının Ölçülmesine Dair Usul ve Esasları” çerçevesinde hazırlanacak olan 2024 Yılı Performans Programı, 17/10/2023 tarihli ve 32342 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2024 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Tespitine İlişkin 16/10/2023 tarihli ve 7723 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının “Stratejik Planlar” başlıklı 25 inci maddesi gereğince Bakanlığımıza, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilecektir.

8. 2023 Yılı Mevzuat Çalışmaları:

2023 yılı içinde 5 yönetmelik ve 1 yönergede değişiklik yapılmıştır.

Yeni Hazırlanan İç Mevzuat

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Koruyucu Giyim ve Donanım Malzemesi Yönergesi Yönetim Kurulunun 24/1/2023 tarihli ve 2/10-5 sayılı Kararı ile onaylanarak 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere 27/1/2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Değişiklik Yapılan İç Mevzuat

- TMO Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği,
- TMO Genel Müdürlüğü Hukuk Müşavirliği Yönetmeliği

- TMO Genel Müdürlüğü Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği
- TMO Genel Müdürlüğü Konut ve Sosyal Tesisler Yönetmeliği
- TMO Genel Müdürlüğü Yetki Devri Yönetmeliği
- TMO Genel Müdürlüğü Yetki Devri Yönergesi

Yürürlükten Kaldırılan İç Mevzuat

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (AA) Bendi Kapsamında İthalat Yoluyla Yapacağı Tarımsal Ürün Alımları ile Buna İlişkin Hizmet Alımları İhalelerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

B) Teşkilat Yapısı ve Dönem İçindeki Değişiklikler

1. Teşkilat Yapısı

1.1. Merkez Teşkilatı

Merkez teşkilatımız; doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak faaliyet gösteren Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Dairesi Başkanlığı ve Özel Büro Şube Müdürlüğü ile Genel Müdür Yardımcılarına bağlı 10 daire başkanlığı ve 2 şube müdürlüğü olmak üzere toplam 16 birimden oluşmaktadır.

1.2. Taşra Teşkilatı

31/12/2023 tarihi itibarıyla TMO taşra teşkilatı; 1 İşletme Müdürlüğü (Afyon Alkaloidleri Fabrikası İşletme Müdürlüğü), 35 başmüdürlük, 23 şube müdürlüğü, 57 ajans amirliği ve 73 tesisli ekip olmak üzere toplam 188 iş yerinden oluşmaktadır.

2. Karar Organı

TMO Yürütme Organı		
Adı Soyadı	Görevi veya Mesleği	Görevli Bulunduğu Süre
		Başlama Tarihi
Ahmet GÜLDAL	Genel Müdür	27.08.2018 -- Devam ediyor. (Asil)
Cihan SOYALP	Genel Müdür Yardımcısı	14.09.2017 -- 06.08.2018 (Vekil)
		16.10.2018 -- 11.01.2021 (Vekil)
		11.01.2021 -- Devam ediyor. (Asil)
Ümit ORHAN	Genel Müdür Yardımcısı	09.01.2018 -- 17.05.2019 (Vekil)
		17.05.2019 -- Devam ediyor. (Asil)
Muharrem AKYAKA	Genel Müdür Yardımcısı	15.01.2019 -- 21.03.2019 (Vekil)
		08.08.2019 -- 11.01.2021 (Vekil)
		11.01.2021 -- Devam ediyor. (Asil)

Yönetim Kurulu, 233 sayılı KHK'nin 5 ve 6. maddeleri uyarınca teşebbüsün en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır. Yönetim Kurulu, 1 başkan ve 5 üyeden oluşur. Genel Müdür, Yönetim Kurulunun da başkanıdır.

2023 yılında karar organında aşağıdaki değişiklikler meydana gelmiştir.

2023 yılı boyunca Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürüten Ahmet GÜLDAL, Cumhurbaşkanlığının 10.08.2023 tarihli ve 2023/382 sayılı Kararı'yla Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerine yeniden atanmıştır.

11.01.2023 tarihli ve 32070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 10.01.2023 tarihli ve 2023/19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Yönetim Kurulu Üyeliğine yeniden atanan Nebi ÇELİK; 11.01.2023 tarihinde görevine başlamıştır.

Yönetim Kurulu Üyesi Osman YILDIZ'ın 3 yıllık görev süresi 03.06.2023 tarihinde sona ermiştir.

Yönetim Kurulu 2023 yılında 25 toplantı yaparak 102 karar almıştır.

3. Yürütme Organı

233 sayılı KHK'nin 5 ve 11. maddeleri uyarınca Genel Müdürlük, teşebbüsün yetkili ve sorumlu yürütme organıdır.

Genel Müdürlük; Genel Müdür, üç Genel Müdür Yardımcısı ve bağlı alt birimlerden oluşmaktadır.

2023 yılı boyunca Genel Müdürlük görevini yürüten Ahmet GÜLDAL, Cumhurbaşkanlığının 10.08.2023 tarihli ve 2023/382 sayılı Kararı'yla Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerine yeniden atanmıştır.

2023 yılı boyunca Genel Müdür Yardımcılığı görevlerini Cihan SOYALP, Ümit ORHAN ve Muharrem AKYAKA yürütmüştür.

4. Danışma ve Denetim Birimleri

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının teşkilat yapısı ve görevleri; Yönetim Kurulunun 14.04.2017 tarihli ve 3/95-25 sayılı Kararı ile yeniden düzenlenen TMO Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Hukuk Müşavirliği

Kuruluşumuzun hukuk işleri, genel hükümlere ve TMO Hukuk Müşavirliği Yönetmeliği esaslarına göre yürütülmektedir.

Takip edilen dava ve icra dosyaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15: Takip Edilen Dava ve İcra Dosyaları

	Mahiyeti	Para Birimi	2022'den Devreden		2023'de Açılan		2023'de Sonuçlanan		2024'e Devreden	
			Adet	Tutar	Adet	Tutar	Adet	Tutar	Adet	Tutar
D A V A	TMO Davacı	Bin TL		169.257		7.338		4.725		171.870
		Bin USD	1769	2.621	152		173	0	1748	2.621
		Bin EURO(*)		2.908				0		2.909
İ C R A	TMO Davalı	Bin TL		26.327		16.306		4.742		37.891
		Bin USD	1166	1.877	119		228	1.291	1057	585
		Bin EURO(**)		403						403
İ C R A	TMO Alacaklı	Bin TL	31	11.965	0	0	0		31	11.695
		Bin EURO								
İ C R A	TMO Borçlu	Bin TL	5	83	3	889	0		8	972
		Bin EURO								

Teftiş Kurulu Başkanlığı

Kuruluşumuz teftiş işlemleri 05.12.1993 tarihli ve 21779 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TMO Teftiş Kurulu Yönetmeliği esasları çerçevesinde yıllık olarak hazırlanan teftiş programlarına göre yapılmaktadır.

2023 yılı teftiş, soruşturma ve incelemeler ile ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 16: 2023 Yılı Teftiş Faaliyetleri Özeti (Adet)

Mahiyeti	2022'dan Devreden	2023 yılında Ele Alınan	2023 yılında Bitenler	2024 yılına Devreden
Teftişler	12	82	70	12
Soruşturma ve İncelemeler	2	33	23	10

2023 yılında, 2022'dan devreden 12 işle birlikte 83 ünitenin teftişi üzerinde çalışılmış, bunlardan 70 ünitenin teftişi bitirilmiştir. Yıl içinde tanzim olunan ve İdareye intikal ettirilen teftiş rapor adedi 158'dür. 2024 yılına devreden teftiş adedi 13'dir.

2023 yılı içerisinde, 2022'dan devreden 2 işle birlikte 33 adet inceleme ve soruşturma konusu üzerinde çalışılmıştır. 13 adet inceleme, 10 adet idari ve 4 adet adli soruşturma raporu olmak üzere toplam 27 adet rapor tanzim edilmiş, yılsonu itibarıyla 23 iş sonuçlandırılmıştır. 2024 yılına devreden inceleme ve soruşturma işi 10'dir.

Tablo 17: 2023 Yılı Teftiş Faaliyetlerinin Detayı

Raporların Birimlere Göre Dağılımı	Teftiş	İnceleme Soruşturma	Raporların Birimlere Göre Dağılımı	Teftiş	İnceleme Soruşturma
Genel Müdürlük	9	3	İstanbul	2	-
A.A.F İşletme Müd.	5	1	İzmir	-	4
Adana	6	2	Kayseri	1	1
Adıyaman	5	-	Kırıkkale	3	-
Afyonkarahisar	2	-	Kırklareli	3	-
Aksaray	5	2	Kırşehir	5	2
Akşehir	6	-	Kocaeli	2	2
Ankara	6	-	Konya	5	-
Balıkesir	6	-	Mersin	6	-
Batman	4	-	Muş	6	-
Çorum	6	-	Ordu	4	-
Denizli	4	-	Polatlı	6	-
Diyarbakır	5	4	Samsun	3	1
Edirne	2	1	Sivas	5	1
Erzurum	5	1	Şanlıurfa	-	-
Eskişehir	6	1	Tekirdağ	4	-
Gaziantep	3	-	Trabzon	6	-
Giresun	4	-	Yozgat	3	1
Hatay	5	-			
			Toplam	158	27

İkmal edilen 158 adet teftiş raporunun 9 adedi Genel Müdürlük, 149 adedi taşra işyerleri, 23 adet inceleme ve soruşturma işine ait 27 adet raporun 3 adedi Genel Müdürlük, 24 adedi ise taşra şube ve bağlı işyerleri için düzenlenmiştir.

İç Denetim Dairesi Başkanlığı

Kuruluşumuz İç denetim faaliyetleri İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen Kamu İç Denetim Standartları ve TMO İç Denetim Yönetmeliği çerçevesinde üç

yıllık hazırlanan iç denetim planı ve yıllık olarak hazırlanan iç denetim programlarına göre gerçekleştirilmektedir.

2023 yılı İç Denetim Programında yer alan 6 denetimden 5 tanesi tamamlanmış biri gerçekleştirilememiştir.

Tamamlanan denetimler:

Haşhaş Muhafaza Süreci

Haşhaş Ürünleri Üretim Süreci

Haşhaş Ürünleri Muhafaza Süreci

Maaş İşlemleri Süreci

Fındık Ürünleri İmalat Sürecidir.

C. Personel Durumu

1. Personel Kadroları ve Personele İlişkin İşlemler

I ve II Sayılı Cetvellere ait 2023 yılı vizeli kadro/pozisyon sayıları, 4 Temmuz 2023 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2023/318 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4383 olmuştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2023 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programı kapsamında uygulayacakları strateji ve yöntemlerin belirlenmesine ilişkin 12 Ekim 2022 tarihli ve 6206 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bu programın uygulanması ile ilgili esasların belirlenmesine dair, 5 Kasım 2022 tarih ve 32004 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ’in istihdama ilişkin “Açıktan ve Naklen Atama” başlıklı 4’üncü maddesinde “Teşebbüs içi personel nakli suretiyle personel ihtiyacının karşılanmasının mümkün olmadığı hallerde, kamu teşebbüslerinde 2022 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 14.10.2021 tarihli ve 4620 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %75’i kadar personelin açıktan ve/veya naklen atanması hususunda kamu teşebbüsünün yönetim kurulu yetkilidir.” hükmü ile;

Bahse konu Karar’ın 5. Maddesinin 1. Fıkrası hükmü kapsamında kamu teşebbüslerinin mal ve hizmet üretiminde artış görülmesi veya faaliyet alanının genişlemesi durumunda ihtiyaç duyulan personel için ilave personel ataması talebinde bulunabileceği ve 2022 yılında ayrılan personel sayısının (askerlik ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde istihdam fazlası olarak bildirilenler ile 4620 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında işe alınanlardan ayrılanlar hariç) en fazla %50’si kadar Hazine ve Maliye Bakanlığından talep edilen ilave personel ile birlikte toplamda 205 personel açıktan atama yoluyla istihdam edilmiştir.

2023 yılında 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında Kurumumuza yerleştirme işlemi yapılmamış olup 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun Ek-1’inci maddesi kapsamında 1 aday personel yerleştirilmiştir.

Vizeli I ve II sayılı cetveller:

2023 yılında toplam 12 kadro/pozisyon ihdas, 24 kadro/pozisyon ise iptal edilerek 2023 yılı I ve II Sayılı Cetvellerimize ait kadro/pozisyon sayısı 4383 olmuştur. Merkez-Taşra dağılımları da aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 18: Vizeli I ve II Sayılı Cetvellerin Dağılımı (Kişi)

Birimi	Merkez	Taşra	Toplam
I sayılı Cetvel	178	212	390
II sayılı cetvel	606	3387	3993
Toplam	784	3599	4383

Tablo 19: Kuruluşumuzun Norm ve Program Kadroları

Personel	2022		2023		
	Çalışan Personel		Program Kadro	Çalışan Personel	
	Ortalama	Yılsonu	Sayısı	Ortalama	Yılsonu
A-Memurlar :	267	285	390	316	316

1-Genel İdare Hizmetleri	267	285	390	316	316
a) I Sayılı	267	285	390	316	316
b) III Sayılı					
2-Teknik Hizmetler					
3-Sağlık Hizmetleri					
4-Yardımcı Hizmetler					
B-Sözleşmeliler :	2.769	2.763	3.993	2.826	2.829
1-399 sayılı KHK'ya göre çal.	2.769	2.763	3.993	2.826	2.829
Toplam (A+B)	3.036	3.048		3.142	3.145
C-İşçiler	106	106	90	90	90
1-Sürekli İşçiler	106	106	90	90	90
2- Geçici İşçiler					
Genel toplam (A+B+C)	3.142	3.154	4.473	3.232	3.235

Yönetim Kurulu üyeleri hariç olmak üzere Genel Müdürlük Merkezi, Taşra Şube ve Başmüdürlükleri ve AAF İşletme Müdürlüğü personel sayıları ile yılsonu itibariyle fiilen çalışan personel sayıları memur, işçi, sözleşmeli olarak, 2022 yılı verileri ile birlikte Tablo 17'de gösterilmiştir.

2022 yılı sonunda I sayılı cetvele tabi memur sayısı 285 iken bu personelden; 22 ayrılış işlemine karşılık, 53 sözleşmeli yeni giriş işlemi ile I sayılı cetvele tabi görev yapan personel sayısı 2023 yılsonu itibariyle 316 olmuştur.

2022 yılı sonunda 2763 olan sözleşmeli personelden; 222 ayrılış işlemine karşılık, 288 yeni giriş işlemi yapılmış ve 2023 yılı sonundaki sözleşmeli personel sayısı 2829 olmuştur.

2022 yılı sonunda 106 olan sürekli işçi sayısı; yıl içinde 16 işçinin ayrılış işlemi ile 2023 yılsonunda 90 olmuştur.

1.1. Memurlarla İlgili İşlemler

I sayılı cetvele tabi personelimizin özlük hakları 657 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat doğrultusunda yürütülmüştür. Yıl içerisinde sistemde sadece maaş ve yan ödeme katsayısı yönünden değişiklikler meydana gelmiş olup bu değişiklikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 20: Memur Katsayıları

Memur Katsayıları			
Değişiklik Tarihi	Maaş	Yan Ödeme	Taban Aylığı
01.01.2023-30.06.2023	0,433684	0,137535	6.787,99
01.07.2023-31.12.2023	0,509796	0,161673	7.979,29

Sözleşmeli Personelle İlgili İşlemler

Sözleşmeli personel ücretleri, 21.07.2017 tarihli ve 30130 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Tebliğ gereğince temel ücret grupları 5'ten 3'e düşürülerek verilen yetki çerçevesinde unvan ücretlerine grubunun içerisinde grup tavan ücretlerini aşmayacak ve hiyerarşiyi bozmayacak şekilde ücret ayarlaması yapılarak 2018 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Sözleşmeli personel ücretleri, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin olarak iki yılı kapsayacak şekilde çıkartılan Toplu Sözleşmeler ve Maliye Bakanlığı tebliği doğrultusunda artırılmaktadır.

Bu kapsamda, sözleşmeli personel ücretlerine enflasyon farkları ile birlikte 2022 yılının 1.yarisında % 30.95, 2.yarisında ise % 41.69 oranında, 2023 yılının 1.yarisında % 30, 2.yarisında ise % 17.55 oranında artış yapılmıştır.

14.08.2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2014 ve 2015 Yıllarını Kapsayan 2.Dönem Toplu Sözleşme Metni’nin Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolunu kapsayan 8’inci bölümünün “Koruyucu Gıda Yardımı” başlıklı 5’inci maddesinde yer alan “Bu hizmet kolu kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda zehirli, gazlı ve radyasyonlu ortamlarda ve zirai mücadelede bilfiil çalışan personele, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve yetkili sendikanın görüşleri dikkate alınarak kurum ve kuruluşlarca tespit edilen koruyucu gıda maddeleri, iş yerlerinde tüketilmesi kaydıyla gıda yardımı olarak verilir. Gıda yardımının cinsi, miktarı ve hangi görevleri yürütenlere verileceğine ilişkin usul ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşlar ile yetkili sendika tarafından birlikte belirlenir.” hükmü gereği Genel Müdürlük Makamının 03.09.2015 tarihli ve 240283 sayılı Olurları ile TMO Genel Müdürlüğü Memur ve Sözleşmeli Personeline Verilecek Koruyucu Gıda Yardımı Yönergesi çıkarılarak uygulamaya konulmuştur.

Koruyucu Gıda Yardımı Uygulaması 2016 yılından itibaren her dönem toplu sözleşmede yer alması nedeniyle aynı şekilde uygulamaya devam edilmektedir.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022-2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin “Sözleşmeli personel olarak istihdam edilen teknik personele ilave ücret” başlığını taşıyan 31’inci maddesinde, “KİT’lerde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında sözleşmeli personel olarak istihdam edilen ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karara ekli (II) sayılı Cetvelin “E- Teknik Hizmetler” bölümünün 6 ncı sırasında ek özel hizmet tazminatı ödenmesi öngörülen yerlerde fiilen çalışanlardan;

(a) Grup başmühendisi, başmühendis, baş mimar, mühendis, mimar, şehir plancısı, jeolog, hidrolog, hidrojeolog, jeofizikçi, fizikçi ve jeomorfolog, kimyager, teknik amir, teknik şef, atölye şefi, teknik uzman (kimyager, teknik şef, teknik uzman 2018 yılında ilave olunmuştur.) pozisyonlarında bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %3’ü,,

(b) Başekspers, ekspers, topograf ve tekniker (Eksper 2018 yılında ilave olunmuştur.) pozisyonlarında bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %2’si,

(c) Başteknisyen, Teknisyen, teknik ressam, ve sürveyan pozisyonlarda bulunanlara en yüksek devlet memuru aylığının %1.2’si oranında

Çalıştıkları her gün için ilave ücret ödenir. İlave ücretin kimlere ödeneceği, iş programları ve çalışma mahallerinin özellikleri dikkate alınarak, üçer aylık dönemler itibariyle ilgili birim amirlerince belirlenir. Ödemeler görevin fiilen yerine getirilmesinden sonra üçer aylık dönem sonlarında yapılır. Üçer aylık dönemler itibariyle ödenecek toplam ilave ücret tutarı,

(a) bendinde belirtilenler için en yüksek devlet memuru aylığının %60’ı,

(b) bendinde belirtilenler için en yüksek devlet memuru aylığının %40’ı,

(c) bendinde belirtilenler için ise en yüksek devlet memuru aylığının %24’ü,

oranını üçer aylık dönemler itibariyle geçmemek üzere tespit edilmiş olup 2022 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen hükümler dahilinde ve mevzuatı uyarınca talimatlanan 14.11.2016 tarihli ve 322379 sayılı Olur ile söz konusu personele 01.01.2016 tarihinden geçerli olmak üzere ilave ücret uygulamasına başlanmış olup uygulama halen devam etmektedir.

Tablo 21: Unvanlara Göre Ek Ödeme Oranları

Unvanlar	Ek Ödeme Oranı
Mühendis, Mimar, Teknik Uzman, Teknik Şef, Tabip	% 94
Müdür Yardımcısı, Eksper, Kontrolör	% 82
Uzman, Ajans Amiri, Koruma ve Güvenlik Amiri, Koruma ve Güvenlik Amir Yardımcısı, Şef, Koruma ve Güvenlik Grup Şefi, İtfaiye Şefi	% 67
Koruma ve Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	% 55
Diyetisyen, Tekniker	%48
Teknisyen, Laborant	% 47
Diğer (Yukarıda sayılan unvanların dışında kalan unvanlar)	% 42

Sözleşmeli personelden yukarıda unvanları belirtilenlere, en yüksek Devlet Memuru aylığı tutarının karşılarında belirtilen oranlara uygulanması sonucunda elde edilen tutardan damga vergisi kesilmek suretiyle ödenmekte, başka herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmamaktadır.

İşçilerle İlgili İşlemler

İşçilerle ilgili işlemler, 1475 sayılı mülga İş Kanununun 14. maddesi, 4857 sayılı İş Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun yürürlükteki maddeleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile işçilerin üyesi bulunduğu sendikalarla imzalanan Toplu İş Sözleşmeleri hükümlerine göre yürütülmüştür.

Toplu İş Sözleşmesi

2023 yılı sonu itibariyle AAF İşletme Müdürlüğünde çalışan 4 işçimiz, Genel Müdürlük, Başmüdürlükler ve Şube Müdürlükleri ile bağlı iş yerlerinde çalışan 86 daimi işçimiz bulunmaktadır.

Kurumumuz ile daimi işçilerimizin üye oldukları sendikalar arasında yapılan müzakereler sonucunda 01.02.2023–31.01.2025 yürürlük süreli toplu iş sözleşmeleri; Tez-Koop-İş Sendikası ile 16.06.2023 tarihinde, Petrol-İş Sendikası ile 16.06.2023 tarihinde imzalanmıştır.

İmzalanan toplu iş sözleşmelerinde işçiler mesleklerine göre 6 iş grubuna ayrılmıştır.

Ücret Artışı: 01.02.2021-31.01.2023 yürürlük süreli TİS'lerin ikinci yıl ikinci altı ay ücret zammı maddesi gereğince; işçilerin 31.01.2023 tarihindeki ücretlerine 01.02.2023 tarihinden geçerli olarak %15,22 oranında enflasyon zammı uygulanmıştır.

01.02.2023-31.01.2025 yürürlük süreli yeni dönem TİS'lerin ücret zammı maddeleri gereğince; daimi işçi ücretlerine TİS'in birinci yıl birinci altı ayında %45 oranında, birinci yıl ikinci altı ayında %15 oranında ücret zammı uygulanmıştır.

Sosyal Yardım: 01.02.2023 tarihinden itibaren 1.595,00 TL, 01.08.2023 tarihinden itibaren 1.834,25 TL olarak uygulanmıştır.

Gece Çalışmaları: 01.02.2023 tarihinden itibaren gece çalışmalarında görevli işçilerin çalıştıkları sürelerle ait ücretleri %8 zamlı olarak ödenmiştir.

Vardiya Zammı: 01.02.2023 tarihinden itibaren gece vardiyasında çalışan işçilere çalıştıkları sürelerle ait ücretleri %8 zamlı olarak ödenmiştir.

Giyim Yardımı: Yılda bir takım yazlık ve bir takım kışlık elbise, bir çift ayakkabı ve bir gömlek tutarı kadar orta kalite ve kotta giyim yardımı yapılmaktadır. Giyim yardımı aynı olarak verilemediği takdirde, bu belirlenen eşyaların yerine 2022 Nisan ve Ekim aylarında ödenen miktarlar ücret zammı oranında artırılarak, 2023 Nisan ayında 1.560,64 TL + KDV, Ekim ayında 3.134,70 TL + KDV fatura karşılığında işçilere giyim yardımı olarak ödenmiştir.

Evlenme, Doğum Ölüm Yardımları: Evlenme Yardımı, 01.02.2023 tarihinden itibaren 927,43 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren 1.066,54 TL olarak uygulanmıştır.

Doğum Yardımı: 01.02.2023 tarihinden itibaren 463,55 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren 533,08 TL uygulanmıştır.

Ölüm Yardımı, işçinin ölümü halinde kanuni mirasçılarına 01.02.2023 tarihinden itibaren 2.583,62 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren 2.971,16 TL olarak uygulanmıştır.

İşçinin bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eşi ve çocuklarının ölümü halinde 01.02.2023 tarihinden itibaren 1.937,72 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren 2.228,38 TL **Ölüm Yardımı** olarak ödenmiştir.

İş kazası sonucu ölen işçinin kanuni mirasçılarına ödenecek miktar 01.02.2023 tarihinden itibaren 3.875,44 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren 4.456,76 TL olarak uygulanmıştır.

Yemek Yardımı: İşveren günde bir öğün 2000 kalori 3 kap doyurucu yemek verir. Yemek çıkmayan işyerlerinde ve ramazan ayında oruç tutanlara ve doktor raporu ile yemek yemeyenlere fiilen çalıştıkları günlerde 01.02.2023 tarihinden itibaren net 94,25 TL; 01.08.2023 tarihinden itibaren net 108,39 TL olarak yemek yardımı ödenmiştir.

Günlük çalışma süresi ara dinlenme dahil 12 saat olan işçilere, iki öğün yemek bedeli ödenmiştir.

Vasıta Yardımı: İş yerine gidip gelmelerinde servis aracı sağlanmaktadır. Toplu Taşıma Kartı hususunda mevcut uygulama devam etmiştir. Toplu Taşıma Kartı uygulaması olmayan iş yerlerinde çalışan işçilere ise fiilen çalışılan günler için 2 adet belediye otobüsü veya Belediye denetimindeki özel halk otobüsü ücreti ödenir. Servis sağlanamayan ve Belediye otobüsü işletilmeyen iş yerlerinde vasıta ile gidip gelmek zorunda olanlara fiilen çalışılan günler için vasıta bedeli olarak iş yerinin bulunduğu belediyenin otobüs rayiç bedeli üzerinden iki adet bilet ücreti ödenmiştir.

Teşvik Primi: Yıllık izin ve raporlu olunan sürelerle ödenmemek kaydıyla, ücrete hak kazanılan günlerde gün başına günlük brüt çıplak (yevmiyesinin) ücretinin % 13'ü oranında teşvik primi ödenmiştir.

Ek Ödeme: Yılda bir defa 2023 Mayıs ayında brüt 3.625,00 TL ek ödeme yapılmıştır. Yıl içinde çalışılan süre ile orantılı olarak ödenmiştir.

Hizmet Zammı: Toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçilere, iş yerinde geçirdikleri her tam hizmet yılı için hiçbir ödemeyi etkilememek ve müktesep hak sayılmamak kaydıyla brüt 15,00 TL/Ay hizmet zammı verilmiştir.

Tablo 22: Personele Yapılan Harcamalar (Bin TL)

Personele Yapılan Harcamalar	2022		2023							
	Harcanan		Öd. Son Durumu	Esas Ücretler	Ek Ödemeler	Sosyal Giderler	Cari Yıl Toplamı	Geçmiş Yılla İlgili Ödeme	Toplam Harcama	Kişi Başına Düşen (TL)
	Toplam Harcama	Kişi Başına Ayda Düşen (TL)								
A-Yön. Kur. Üy. ve den. (Kurum dışı)	447	7.444	1.700	0	1.698	0	1.698		1.698	339.522
B-Memurlar	67.182	20.968	132.500	51.830	54.535	26.833	133.199	10.018	143.217	37.768
C-Söz. Pers.	576.414	17.347	1.099.950	725.002	181.582	175.294	1.081.878	50.153	1.132.030	33.381
D-İşçiler	32.781	25.771	63.650	25.404	18.856	18.309	62.569	8.916	71.485	66.190
Toplam	676.824		1.297.800	802.236	256.671	220.435	1.279.343	69.087	1.348.430	

3. Sosyal Konular ve Giderler

2023 yılında memur, sözleşmeli personel ve işçilere yapılan sosyal yardımlar geçen yıl ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 23: Sosyal Giderler (Bin TL)

	Memurlar		Sözleşmeliler		İşçiler		Toplam		Fark
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	
A-Cari Yılla İlgili	11.820	26.833	91.048	175.294	8.128	18.309	110.995	220.435	109.440
1-Aile ve çocuk yard.	1.219	2.280	10.733	16.427			11.952	18.707	6.756
2-Evlenme, doğum ve ölüm yrd.		16	88	286	1	0	89	302	213
3-Konut edindirme yrd.					0	0	0	0	0
4-SGK Emekli sandığı GSS kurum karşılığı		6.618		19.177	0	0	0	25.795	25.795
5-Barındırma giderleri	527		3.124		718		4.369	0	-4.369
6-Yedirme yardımı		802		6.314	242	1.665	242	8.781	8.539
7-Giydirme yardımı	1.101	1	11.421		473	1.632	12.996	1.633	-11.363
8-Taşıma gideri	61	3.990	346	35.716		1.190	407	40.896	40.489
9-T.C.Emk.Sand.kurum krş.ve ek krş.	8.495	9.914	57.784	31.711	5.009		71.288	41.625	-29.663
10-Emekli ikr.işten ayrılma tazminatı		163		912	497		497	1.075	578
11 SGK primleri kurum karşılığı (4/C memur)		740					0	740	740
11-SGK GSS Primi kurum karşılığı (4/C mem.	23	656	1.197		2		1.222	656	-566
12-SGK kurum karşılığı (4/C sözleşmeli)				30.689		9.691		40.380	40.380
12 SGK GSS primi kurum karşılığı (4/C sözleş.				20.957				20.957	20.957
13-İşsizlik Sigortası işveren payı						955		955	955
14-Sağlık giderleri		0		0				0	0
15-Eğitim giderleri		852		2.593		16		3.461	3.461
16-Spor giderleri								0	0
17-Dinlenme kamplarına yap.harcamal.								0	0
18-Personel dernek ve vakıfla.yardım								0	0
19-Ayni,nakdi,Gıda yar.ve başka sos.gid.(1)	394	800	6.355	10.511	1.185	3.159	7.934	14.471	6.537
Genel Toplam	11.820	26.833	91.048	175.294	8.128	18.309	110.995	220.435	109.440

2023 yılı sosyal giderlerinden gerekli görülen bazı giderlerle ilgili açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

3.1. Barındırma

Lojman bulunan işyerlerimizde mevcut Lojman Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde memur, sözleşmeli ve işçi statüsündeki tüm personele imkânlar dâhilinde lojman tahsisine gayret edilmektedir.

3.2. Eğitim

2023 yılında 35 ana başlıkta 48 eğitim programının uygulanması ve 1.449 kurum personeli, 300 tarım piyasası kuruluşları personeli olmak üzere 1749 personelin katılımı planlanmış olup planlı/plan dışı olmak üzere 113 eğitim programı uygulanmış ve 2.518 (kurum dışı dahil) personelin programlara katılımı sağlanmıştır.

4. Disiplin İşlemleri

2023 yılında personelimize disiplin cezası verilmesi gereken hal ve hareketlerden dolayı; 13 “Uyarma”, 13 “Kınama”, 3 “Aylıktan Kesme”, 6 “Kademe İlerlemesinin Durdurulması”, 1 “İşten Çıkarma”, 1 “Devlet Memurluğundan Çıkarma” olmak üzere toplam 37 disiplin cezası verilmiştir.

III- İŞLETME ÇALIŞMALARI**A) İşletme Bütçesinin Genel Durumu**

İktisadi Devlet Teşekkülleri ve benzeri kuruluşların 2023 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararnamesi, Cumhurbaşkanı'nın 11.10.2022 tarihli ve 6206 sayılı Kararı ile yayınlanmıştır. Anılan karar ile Hazine ve Maliye Bakanlığının 31.10.2022 tarihli ve 1635780 sayılı yazısı ile Kuruluşumuza bildirilen mali büyüklükler çerçevesinde 2023 Yılı Program İşletme Bütçesi hazırlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Bütçe, Yönetim Kurulunun 12.12.2022 tarihli ve 13/66-3 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığının 02.11.2023 tarihli ve 2581780 sayılı yazıları ile bildirilen mali büyüklükler çerçevesinde revize edilen Kuruluşumuz 2023 yılı bütçesi Yönetim Kurulunun 06.12.2023 tarihli ve 24/97-3 sayılı Kararı ile onaylanarak Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2023 yılı işletme bütçesi ile gerçekleştirmeleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Tablo 24: Bütçeye İlişkin Toplu Bilgiler

TEMEL BÜTÇE BİLGİLERİ (Miktar Ton / Tutar Bin TL)						
FAALİYETLER	2023 PROGRAM		2023 REVİZE		2023 GERÇEKLEŞME	
	Miktar	Tutar	Miktar	Tutar	Miktar	Tutar
ALIMLAR	8.044.000	64.522.385	19.520.757	145.925.154	19.361.543	144.202.562
SATIŞLAR	10.815.915	87.212.911	10.283.867	79.674.815	9.279.593	54.910.014
PERS. SAYISI/GİDERİ	3.420	427.410	3.252	1.297.800	3.235	1.348.430
GİDER BÜTÇESİ		15.576.716		26.267.533		24.260.649
MALZEME BÜTÇESİ		700.000		1.300.000		678.447
YATIRIM BÜTÇESİ		76.800		94.331		231.993
DÖNEM NET KÂRI		372.711		425.331		229.885

B) Finansman

2023 yılında gerçekleştirilen iç ve dış alımların finansmanı için 40.000.000.000 TL nakdi sermaye artış tahsil edilmiş, 21.450.000.000 TL görevlendirme bedeli ödeneği kullanılmıştır.

C) Giderler

Kuruluşumuzun 2023 yılı işletme bütçesinde öngörülen giderlerle bunların gerçekleşme durumları, geçen yıl sonuçları ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 25: Giderler (Bin TL)

Giderler		2022 Yılı Gerçekleşme	2023					
			Ödenek		Gerçekleşme	Son Duruma Göre Fark	Ödeneğe Göre Sapma	
			İlk Durum	Son Durum			İlk Duruma Göre %	Son Duruma Göre %
0-	İMM Gid.	1.373.757	2.115.966	5.103.300	3.744.558	(1.358.742)	77	(27)
1-	İşçi Üc. ve Gid.	30.193	52.335	63.650	61.433	(2.217)	17	(3)
2-	Memur Üc. ve Gid.	607.559	1.139.348	1.234.150	1.177.068	(57.082)	3	(5)
3-	Dış. Sağ. Fay. Hiz.	1.507.486	2.482.349	4.585.900	4.229.331	(356.569)	70	(8)
4-	Çeşitli Giderler	90.520	177.520	323.800	279.075	(44.725)	57	(14)
5-	Vergi Res. ve Harç.	19.152	30.267	37.250	32.052	(5.198)	6	(14)
6-	Amor. ve Tük. Pay.	67.141	75.133	225.500	216.181	(9.319)	188	(4)
7-	Fin. Gid.	3.232.319	9.503.797	14.693.983	14.520.952	(173.031)	53	(1)
	Toplam	6.928.126	15.576.716	26.267.533	24.260.649	(2.006.884)	56	(8)

Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin yapılan ödemeler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 26: Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler (Bin TL)

Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	2022 Gerçekleşen	2023 Gerçekleşen	Fark
Elektrik	79.229	109.688	30.459
Su	2.107	3.660	1.553
Gaz	62.004	56.121	(5.883)
Temizlik Giderleri	86.094	190.652	104.558
Bakım Onarım Giderleri	93.894	273.228	179.334
Taşıma Giderleri	412.964	628.578	215.614
Yükleme Boşaltma Giderleri	75.179	266.113	190.933
Arsa Arazi ve Kira Giderleri	462.304	2.014.689	1.552.385
Haberleşme	3.520	11.895	8.375
Açık Yığın Giderleri	1.111	21.438	20.327
Özel Güvenlik Hizmetleri Gideri	183.246	518.278	335.033
Dışardan Sağ. Diğer Fayda ve Hizmetler	45.834	134.991	89.157
Toplam	1.507.486	4.229.331	2.721.845

Kuruluşumuzun çeşitli gider kalemleri için yapmış olduğu ödemeler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 27: Çeşitli Giderler (Bin TL)

Giderler	2022 Gerçekleşen	2023 Gerçekleşen	Fark
Personel Yollukları	14.363	31.800	17.437
Sigorta Giderleri	4.050	22.113	18.064
Katılma Payları	10.841	35.918	25.077
İlan Reklam Yayın ve Tanıtım Giderleri	2.387	3.423	1.036
Temsil Giderleri	1.256	2.837	1.580
Borsa Ücretleri	44.619	149.896	105.276
Noter, Mahkeme ve İcra Gid.	3.261	5.814	2.553
İşbaşı Eğitim Giderleri	407	1.032	625
Diğer Çeşitli Giderler	9.334	26.242	16.908
Toplam	90.520	279.075	188.555

D) Tedarik İşleri

Kuruluşumuzun temel fonksiyonlarından birini de tedarik işleri oluşturmaktadır. Tedarik işlerinin ağırlığını hububat ve haşhaş kapsülü alımları teşkil etmekte olup, bunlar dışındaki alımlar işyerleri, tesisler ve büro hizmetleri için yapılan yedek parça, ambalaj malzemesi, büro levazımatı, alet, demirbaş, mefruşat vb. çeşitli malzeme alımlarından oluşmaktadır.

Tedarik işlemleri, Genel Müdürlükte Alım ve Muhafaza, Ticaret, Haşhaş ve Alkaloid İşleri ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlıkları, taşrada ise A.A.F İşletme Müdürlüğü, Başmüdürlük/Şube Müdürlükleri, Ajans Amirlikleri, Tesisli Ekip ve Geçici Alım Merkezlerinde gerçekleştirilmektedir.

Alım ve Muhafaza Dairesi Başkanlığı iç piyasalardan hububat alımı ve alınan ürünlerin depolanması ile muhafazasından, Ticaret Dairesi Başkanlığı yurtdışından yapılan ürün alımlarından, Haşhaş ve Alkaloid İşleri Dairesi Başkanlığı ise haşhaş kapsülü alımı ve muhafazasından, Teknik İşler Dairesi Başkanlığı Kurum adına hububat depolarının yapımından, uzun süreli kiralama maksadıyla özel sektöre yaptırılan hububat depolarının takibi ve devreye alınmasından, mısır kurutma tesisleri kurulmasından, mevcut tesislerin gerekli bakım, onarım ve rehabilitasyonunun yapılarak faal bir şekilde çalıştırılmasından, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı yedek parça ve çeşitli malzeme alımlarından sorumludur.

Alımlar

Emtia alımları; Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında, alım şartları ve baremleri ile ilgili genelgelere göre yapılmakta ve alımların fiilen yürütülmesi taşra teşkilatı tarafından yerine getirilmektedir.

Kuruluşumuzun 2023 yılı alımları, program değerleri ile geçen yıl gerçekleştirmeleri karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 28: Alım Tablosu (Miktar Ton / Ödeme Bin TL)

ALIMLAR	2022		2023						İlk Duruma Göre Sapma (%)
	Gerçekleşen		Program Ödeneği				Gerçekleşen		
	Miktar	Ödeme	İlk Durum		Son Durum		Miktar	Ödeme	
			Miktar	Ödeme	Miktar	Ödeme			
1-İlk Maddeler	158.865	7.743.718	50.000	704.866	32.175	791.333	45.694	1.019.267	45
a) İç Alımlar	158.865	7.743.718	50.000	704.866	32.175	791.333	45.694	1.019.267	45
2-İşletme Malz. ve Yed.		253.652		700.000		1.300.000		678.464	(3)
a) İç Alımlar		253.652		699.000		1.299.000		678.464	(3)
Yakıtlar ve Yağlar		31.457		78.050		108.050		42.080	(46)
Diğerleri		222.195		620.950		1.190.950		636.385	2
3- Ticari Mallar (Emtia)	12.223.578	76.957.760	7.994.000	63.117.519	19.488.582	143.833.821	19.315.849	142.504.830	126
Genel Toplam	12.382.443	84.955.129	8.044.000	64.522.385	19.520.757	145.925.154	19.361.543	144.202.562	123

1. Hububat ve Bakliyat Alımları

Kurumumuzun alım miktarlarını, yurt içi üretim miktarı başta olmak üzere yurt dışı piyasalar, ekonomik göstergeler (faiz-döviz kuru vb.) doğrudan etkilemektedir.

Üretimin nispeten normale göre düşük olduğu yıllarda arz talep dengesi, talep yönünde pozitif olduğundan piyasa fiyatları, Kurumumuz alım fiyatlarının üzerinde seyretmektedir. Bu durum Kurumumuza ürün arzının düşük gerçekleşmesini veya hiç olmaması sonuçlarını doğurmaktadır.

Üretimin normale göre yüksek olduğu yıllarda ise arz talep dengesi arz yönünde pozitif olduğundan piyasa fiyatları, Kurumumuz alım fiyatlarının altında veya seviyesinde seyretmektedir. Bu durum ise Kurumumuza ürün arzının beklenenden daha yüksek olmasını beraberinde getirmektedir.

Ülkemizde hububat ve bakliyat üretim miktarları büyük ölçüde iklim koşullarına bağlı olarak (kuru tarım) değişiklik gösterdiğinden, üretim miktarlarında oluşan dalgalanmalar Kurumumuz alım tahminleri ve gerçekleştirmelerinde sapmalara neden olmaktadır.

Kurumumuz iç ve dış piyasayı yakından takip ederek, iç piyasayı regüle etmiş ve yapılan müdahaleler sayesinde iştigal alanımıza giren ürünlerin yurt içi piyasa fiyatlarının dengelenmesini sağlamıştır.

2023 yılında Bakanlığımız tarafından ÇKS'ye kayıtlı buğday ve arpa üreticilerine, kayıtlı üretim miktarı kadar tüm kesimlere (TMO veya piyasa aktörlerine) yapılan satışlar için ton başına buğdayda 1.000 TL, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için de 500 TL ilave havza bazlı fark ödemesi desteği verilmiştir.

2023 su yılı (1 Ekim 2022-30 Eylül 2023) yağışları normallerinin altında, geçen yıl yağışları civarında tamamlanmıştır. Bu kapsamda ülkemiz üretim miktarlarında, bir önceki

yıla göre buğdayda %11,4, arpada %8,2 artış, çeltikte %5,3, kuru fasulyede %11,1 oranında azalış, kırmızı mercimekte %6, yeşil mercimekte %11,1 ve mısırdada %5,9 artış gerçekleşmiş nohut ise aynı seviyede kalmıştır.

2023 yılında yürütülen politikalar ve Bakanlığımızca yapılan destekler sonucunda, Kuruluşumuza ürün arzı yüksek miktarda gerçekleşmiş, TMO tarihinin en yüksek hububat alımı yapılarak stoklarımız güçlendirilmiştir.

Hububat alım fiyatları 6 Haziran 2023 tarihinde buğday için 8.250 TL/ton, arpa için 7.000 TL/ton olarak açıklanmıştır.

Mısır alım fiyatları 22 Ağustos'ta, çeltik alım fiyatları 27 Ekim'de açıklanmıştır. Nohut, kuru fasulye, kırmızı ve yeşil mercimekte ise yüksek seyreden piyasa fiyatlarının üretici beklentilerini karşılaması sebebiyle açıklama ihtiyacı duyulmamıştır.

Hasat döneminde piyasa fiyatlarının düşük seyretmesi ve finansmana erişimde yaşanan zorluklar nedeniyle TMO'ya yoğun bir ürün arzı gerçekleşmiştir.

2023 Alım Fiyatları:

Ekmeklik Buğday	: 8.250 TL/Ton
Makarnalık Buğday	: 9.000 TL/Ton
Arpa	: 7.000 TL/Ton
Çavdar- Triticale	: 6.000 TL/Ton
Yulaf	: 6.000 TL/Ton
Mısır	: 6.000 TL/Ton
Çeltik (60 Randıman Osmancık)	: 20.000 TL/Ton
Nohut	: - TL/Ton
Yeşil Mercimek	: - TL/Ton
Kırmızı Mercimek	: - TL/Ton
Kuru Fasulye (Dermason)	: - TL/Ton

2023 yılı hasadı;

- Arpa 10 Mayıs'ta Harran'da,
- Buğday 17 Mayıs'ta Adana'da,
- Kırmızı mercimek 20 Mayıs'ta Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, 3 Temmuz'da ise İç Anadolu Bölgesinde,
- Nohut 20 Haziran'da Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, 25 Temmuz'da ise İç Anadolu Bölgesinde,
- Yeşil mercimek 13 Temmuz'da Konya'da (Kulu, Cihanbeyli) 24 Temmuz'da ise Kırşehir ve Yozgat'da,
- Mısırdada I. üründe 1 Ağustos'ta Adana'da, II. üründe ise 17 Ekim'de Adana ve Şanlıurfa'da,
- Kuru fasulye 25 Ağustos'ta Niğde, Konya ve Kırşehir'de,
- Çeltik ise 15 Eylül'de Balıkesir ve Çorum'da, 20 Eylül'de Edirne, Samsun ve Sinop'ta 29 Eylül'de Çankırı'da başlamıştır.

2023 alım döneminde 379 TMO işyeri (191'i geçici alım merkezi) ve 235 lisanslı depo noktası olmak üzere toplam 614 noktada üreticilerimizden hububat alımı yapılmıştır. Bunun yanı sıra 9 ticaret borsasında hububat alım faaliyeti yürütülmüştür.

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre kurulan ve Kurumumuzla protokol imzalayan depolara ürünlerini teslim eden üreticilerden TMO'ya ürün satmak isteyenlerin ürünleri Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) yoluyla satın alınmaktadır.

Lisanslı depoların sezona yüksek doluluk oranları ile girmesi nedeniyle, önceki yıllara göre ELÜS alımları oranı azalarak %30-35 seviyesine inmiştir.

a) Hububat İç Alımları

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2022 yılında;

- 19.75 milyon ton olan buğday üretimi %11,4 artışla 22 milyon ton,
- 8,5 milyon ton olan arpa üretimi %8,2 artışla 9,2 milyon ton,
- 273 bin ton olan çavdar üretimi %11,7 artışla 305 bin ton,
- 365 bin ton olan yulaf üretimi %12,3 artışla 410 bin ton,
- 320 bin ton olan tritikale üretimi %15,6 artışla 370 bin ton,

olarak 2023 yılında gerçekleşmiştir.

Bahse konu ürünlerin toplam üretimi, 2022'de 29,2 milyon ton iken, 2023'de %10,3 artışla 32,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızca buğdayda 1.000 TL, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için de 500 TL ilave havza bazlı fark ödemesi desteğinin yanı sıra 2023 yılı için dekar başına 103 TL mazot, 46 TL gübre ile 65 TL sertifikalı tohum kullanım desteği olmak üzere dekar başına 214 TL destek (havza bazlı fark ödemesi hariç) verilmektedir.

Ayrıca ürünlerini lisanslı depolara teslim eden üreticilere her ürün çeşidi için ton başına 25 TL'yi geçmemek üzere 750 TL'ye kadar nakliye ve parti başına 25 TL analiz destek ödemesi yapılmaktadır. Lisanslı depolar üzerinden ELÜS yoluyla ürün satan üreticiler % 2 stopaj ve % 2 SGK prim kesintisinden muaf tutulmaktadır. Ürünlerini lisanslı depolarda muhafaza eden üreticilere ise 6 aya kadar 6 TL/Ton/Ay depo kira desteği verilmektedir.

Bunların yanında lisanslı depolarda ürünü bulunan üreticilere T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden ürün bedelinin % 75'ine kadar 9 ay vadeli kredi (Kredi üst limiti 7,5 Milyon TL) kullanma imkânı sunulmakta olup faizin tamamı devlet tarafından karşılanmaktadır.

Tablo 29: 2023 Yılında Ürün Cinslerine Göre Uygulanan Alım Fiyatları

Makarnalık Buğdaylar	Alım Fiyatı (TL/TON)
1-Makarnalık Buğdaylar (Kod 1120) Tüm makarnalık buğday çeşitleri	9.000
2-Düşük Vasıflı Makarnalık Buğdaylar (Kod 1140)	8.250
Ekmeklik Buğdaylar	
3- Beyaz/Kırmızı Ekmeklik Buğdaylar (Kod: Beyaz 1210-Kırmızı 1220)	8.250
4-Düşük Vasıflı Ekmeklik Buğdaylar (Kod: Beyaz 1610-Kırmızı 1620)	7.500
5-Arpa (Kod 2110)	7.000
6- Çavdar, Triticale, Yulaf (Kod 2210-2220-2310)	6.000

Mısır

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2022 yılında 8,5 milyon ton olan mısır üretimi 2023 yılında % 5,9 artışla 9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

2023 dönemi I. ürün mısır hasatı 1 Ağustos, II. ürün mısır hasadı ise 17 Ekim tarihi itibariyle Akdeniz bölgesinde başlamış olup Ülke geneli %98 seviyelerindedir.

Bakanlığımızca mısır üreticilerine 2023 yılı için ton başına 30 TL prim ödemesinin yanında dekar başına 86 TL mazot ve 21 TL gübre desteği verilmiştir.

Çeltik

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2022 yılında 950 bin ton olan çeltik üretimi 2023 yılında % 5,3 azalışla 900 bin ton (pirinç karşılığı 540 bin ton) olarak gerçekleşmiştir.

2023 dönemi çeltik hasadı 15 Eylül'de başlamış, 19 Kasım'da tamamlanmıştır.

27 Ekim 2023 tarihinde çeltik alım fiyatları;

- Baldo grubu (55 Rnd.) çeşitler için 24.000 TL/Ton,
- Cammeo grubu (58 Rnd.) çeşitler için 23.000 TL/Ton,
- Osmancık grubu (60 Rnd.) çeşitler için 20.000 TL/Ton,
- Ronaldo grubu (60 Rnd.) çeşitler için 19.000 TL/Ton,
- Luna grubu (65 Rnd.) çeşitler için ise 18.000 TL/Ton olarak açıklanmıştır.

Hasatla birlikte iri tane çeşitlerde fiyatlar üretici beklentisini karşılar düzeyde oluşmuş ancak orta ve ince tane çeşitlerde ise talebin az olması nedeniyle üreticiler TMO'ya satmayı tercih etmişlerdir.

Geçen yıla göre alım fiyatlarında çeşitlere göre % 33-50 oranında yapılan artışla birlikte özellikle düşüş eğilimi gösteren orta tane fiyatlarında eşik değer oluşturulmuş, iri tane fiyatlarında ise istikrarın devamı sağlanmıştır.

Bakanlığımızca çeltik üreticilerine 2023 yılı için ton başına 100 TL prim ödemesinin yanında dekar başına 250 TL mazot, 21 TL gübre ve 65 TL sertifikalı tohum kullanım desteği verilmiştir.

3. Bakliyat (Nohut ve Yeşil Mercimek) Alımları

Kuruluşumuz; 24 Ekim 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 192 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "Hububat Ürünü Alımı ve Satımı Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" kapsamında bakliyat (kuru fasulye, yeşil/kırmızı mercimek ve nohut) alım ve satımı ile görevlendirilerek 25 yıl aradan sonra yeniden bakliyat piyasasında aktif olarak rol almıştır.

TÜİK verilerine göre ülkemizde 2023 yılında;

- 400 bin ton olan kırmızı mercimek üretimi %6 artışla 424 bin ton,
- 580 bin ton olan nohut üretimi aynı seviyede 580 bin ton,
- 45 bin ton olan yeşil mercimek üretimi %11,1 artışla 50 bin ton,
- 270 bin ton olan kuru fasulye üretimi %11,1 azalışla 240 bin ton,

olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında;

- Kırmızı mercimek hasadı 20 Mayıs'ta başlamış 30 Temmuz'da tamamlanmış,

- Nohut hasadı 20 Haziran'da başlamış 14 Eylül'de tamamlanmış,
- Yeşil mercimek hasadı 13 Temmuz'da başlamış 25 Ağustos'ta tamamlanmış,
- Kuru fasulye hasadı 25 Ağustos'ta başlamış 06 Kasım'da tamamlanmıştır.

Nohut, kuru fasulye, kırmızı ve yeşil mercimekte ise yüksek seyreden piyasa fiyatları nedeniyle fiyat açıklama ihtiyacı duyulmamıştır.

Bakanlığımızca nohut, mercimek ve kuru fasulye üreticilerine ton başına 500 TL prim ödemesinin yanında, 103 TL mazot, 21 TL gübre desteği ile nohutta 65 TL, mercimek ve kuru fasulyede 78 TL sertifikalı tohum kullanım desteği verilmiştir.

4. Kuru Üzüm Alımları

2022 yılında 321 bin ton olan çekirdeksiz kuru üzüm üretimi 2023 yılında %34 düşüşle 211 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Hasat, 15 Ağustos'ta başlamış olup 10 Kasım'da kurutma işlemleri ile birlikte tamamlanmıştır.

Üretim düşüklüğü ve piyasa fiyatlarının üretici beklentisini karşılaması sebebiyle TMO alım fiyatı açıklanmamıştır.

5. Kuru İncir Alımları

Kurumumuza sadece 2019 yılında alım görevi verilmiş olup sonraki yıllarında herhangi bir görev verilmemiştir.

6. Kuru Kayısı Alımları

2022 yılında 803 bin ton olan kayısı üretimi %6,6 azalışla 2023 yılında 750 bin ton olarak gerçekleşmiştir (TÜİK). Hasat, Haziran ayı sonunda başlamış Ağustos ayı sonunda tamamlanmıştır.

2020 yılında muhtemel arz-talep dengesizliği ve fiyat dalgalanmalarının önüne geçilmesi, ayrıca üreticilerin depo ihtiyaçlarının karşılanması ve ürünlerin daha sağlıklı koşullarda muhafaza edilmesi, ülkemizin en önemli ihracat ürünlerinden kuru kayısıya dünya çapında değer kazandırılması amacıyla Kurumumuz tarihinde ilk kez kuru kayısı alımı ile görevlendirilmiştir.

2023 yılında ise piyasa fiyatlarının yüksek seyretmesi, üreticilerin ürünlerin satış ve pazarlanmasında herhangi bir sıkıntı yaşamamaları ve Kurumumuza alım yönüyle herhangi bir talep gelmemesi nedeniyle 2022 yılında kuru kayısı alım fiyatı açıklanmamış ve alım yapılmamıştır.

7. Fındık Alımları

Kuruluşumuza 2006 yılında verilen fındık piyasalarına müdahale görevi 2009 yılında sona ermiştir. 2017 yılında Kurumumuza piyasaları düzenleme görevi yeniden verilmiş olup 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarında Kurumumuz kabuklu fındık alımlarına devam etmiştir. 2016-17 sezonundan 2023-24 sezon sonuna kadar 290 bin üreticiden 450 bin ton ürün alınmıştır.

2023 yılı Kabuklu Fındık Alım Fiyatları Giresun kalite fındık için 84,00 TL/kg, Levant kalite fındık için 82,50 TL/kg, Sivri ve diğer kalite fındık için 80,00 TL/kg'dır.

2017-23 yılları arasında alınan 450 bin ton kabuklu fındıktan; 280 bin ton kabuklu fındık doğrudan satış, 2.400 ton kabuklu fındık yağ imalatında, 47 bin ton kabuklu fındık ise fındık ve fındık mamulleri imalatlarında (Kavrulmuş ve natürel fındık, rafine fındık yağı, fındık kreması, fındık ezmesi, fındık krokanı) değerlendirilmiştir.

MSB'nin kavrulmuş iç fındık ihtiyacını karşılamak için 2018 yılından 2023 yılı sonuna kadar toplam 2.977 ton kavrulmuş iç fındık satışı yapılmıştır.

İş yerlerimizdeki satış noktalarımızda perakende ve toptan fındık ve fındık mamulleri satışlarımız devam etmekte olup Kamu Kurum ve Kuruluşları, Ziraat Odaları, Birlikler, Satış Kooperatifleri, TK Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş ile Pttem Teknoloji ve Elektronik Hizmetleri A.Ş.'ye satışlarımız devam etmektedir.

8. Haşhaş Kapsülü ve Haşhaş Tohumu Alımları

Ülkemizde Birleşmiş Milletler Teşkilatı denetiminde 700.000 dekarlık alanda haşhaş ekimi ve çizilmemiş haşhaş kapsülü üretimi yaptırılmakta olup her üreticiye belirlenen limit çerçevesinde en fazla 3 tarlasında haşhaş ekim izni verilmektedir.

Önceki dönemlerde her yılın Haziran aylarında belirlenen haşhaş alım fiyatları, son dört yıl olduğu gibi Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak 2023 yılı ekim döneminden önce belirlenmiş ve üretim yapmak isteyen üreticilerimizle paylaşılmıştır.

Bu kapsamda 24.10.2022 tarihli ve E.905178 sayılı yazımızla; 2023 yılı geleneksel haşhaş kapsülü alım fiyatı 9,00 TL/Kg, TMO tohumu kullanan üreticilerin haşhaş kapsülü alım fiyatı 17,50 TL/Kg ve tohumluk amaçlı sözleşmeli tohumlu haşhaş kapsülü alım fiyatı 35,00 TL/Kg olarak belirlenmiştir.

Haşhaş tohumu ıslahı ve tohumluk üretimi çalışmaları Kurumumuz bünyesinde; kamu araştırma kurumları ve üniversiteler ile yapılan ortak projeler dâhilinde yürütülmektedir.

Haşhaş üreticilerinin kaliteli tohumluk ihtiyaçlarının Kurumumuzca karşılanması amacıyla, haşhaş tohumu ıslah çalışmaları kapsamında geliştirilen yüksek morfin içeriğine sahip tohumluklar sözleşmeli üreticiler vasıtasıyla mevzuata uygun olarak üretilip paketlenildikten sonra dekara 1 kg hesabıyla talep eden üreticilere dağıtılmaktadır.

2023/2024 tarım döneminde ise 163.000 dekar alanda haşhaş ekim izni verilmiştir. Bu ekim alanından 114.000 dekar sağ alan kalacağı tahmin edilmekte olup yaklaşık 6.800 ton haşhaş kapsülü üretimi beklenmektedir.

9. Malzeme Alımları

2023 yılı Malzeme Programı, Yönetim Kurulumuzun 12.12.2022 tarihli ve 13/66-3 sayılı Kararları ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

2023 yılı içerisinde söz konusu program kapsamında azami tasarrufa riayet edilerek Kuruluşumuzun faaliyet alanındaki görevleriyle ilgili cari dönemde yürürlükte bulunan ve yeni yayımlanan alım kararları çerçevesinde işyerlerimizde mevcut cihaz, tesis ve ekipmanlar ile alım muhafaza ve depolama faaliyetlerinin devamlılığının aksatılmadan sağlanabilmesi amacıyla demirbaş nitelikli malzeme alımları yapılmıştır.

2023 yılı malzeme alımları program ödeneği ve gerçekleştirmeleri geçen yılla karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 30: Malzeme Alımları (Bin TL)

Malzeme Türleri	Ödenek (İlk Durum)		Ödenek (Son Durum)		Gerçekleşme (Bin TL)	
	İç	Dış	İç	Dış	İç	Dış
1-Demirbaş, Döşeme, Alet ve Donanım Mlz.	116.500		146.500		61.814	0
2-Ambalaj Malzemeleri	217.000	500	564.000	500	350.628	0
3-İlaçlama ve Temizlik Malzemeleri	45.750		45.750		32.582	0
4-Büro, Kırtasiye Malzemeleri	35.000		35.000		9.783	0
5-İşletme Bakım Onarım Yedek Parça ve Mlz.	63.000	500	111.000	500	30.261	0
6-Tesisat Bakım Onarım Malzemeleri	12.500		12.500		9.699	0
7-Marangozhane İmalat Bakım Onarım Mlz.	1.800		1.800		182	0
8- Metal Atölyesi İmalat Bakım Onarım Mlz.	4.050		4.050		1.262	0
9-Matbaa ve Ciltevi İmalat Bak.Onarım Mlz.	350		350		-	0
10-Yağlar	3.050		3.050		744	0
11-Yakıtlar	75.000		105.000		42.611	0
12-Deneme Amaçlı Tamsal Malzeme	1.500		1.500		26	0
13-Diğer İlk Madde ve Malzemeler	123.500		268.500		138.857	0
Toplam	699.000	1.000	1.299.000	1.000	678.447	0

10. Hizmet Alımları

2023 yılı hizmet alımları program ödeneği ve gerçekleştirmeleri 2022 yılı ile karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 31: Hizmet Alımları (Bin TL)

Hizmet Alımları	2022 Gerçekleşen Tutar	2023			İlk Durumuna Göre Sapma (%)
		İlk Durum Ödenek	Son Durum Ödenek	Gerçekleşme Tutar	
1-Temizlik	86.094	125.000	240.000	190.652	53
2-Koruma ve Güvenlik	183.246	280.000	530.000	518.278	85
3-Araç Kiralama	13.961	25.000	39.000	23.201	(7)
4-Tahmil Tahliye	67.711	66.000	328.000	255.396	287
5-Personel Taşıma	12.960	40.000	45.000	40.842	2
6-Taşıma Giderleri	412.964	569.614	636.900	628.578	10
7-Diğer Hizmet Alımları	2.424	5.000	25.000	5.686	14
Toplam	779.360	1.110.614	1.843.900	1.662.635	50

E) Taşıma ve Gümrükleme

Yurt içinden ve yurt dışından satın alınan ürünlerin stoklama ve ihtiyaç yerlerine taşınması “Ticaret İşleri İzahnamesi” esaslarına göre yürütülmekte olup taşımaların 2.226 bin tonu karayolu, 21 bin tonu demiryolu ile yapılmıştır.

2023 yılında kara yolu ile yaptırılan taşımalar 2022 yılı rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 32: Taşımalar (Bin Ton/ Bin TL)

Taşıma Türü	2022		2023		2022'ye Göre Fark	
	Taşınan Miktar (Bin Ton)	Taşıma Ücreti (Bin TL)	Taşınan Miktar (Bin Ton)	Taşıma Ücreti (Bin TL)	Miktar (Bin Ton)	Tutar (Bin TL)
1 – Taşımalar	2.241	412.964	2.247	628.578	7	215.614
Karayolu	2.231	409.760	2.226	619.168	-5	209.409
Havayolu	-	959		1.565	-9	606
Demiryolu	10	1.928	21	7.073	21	5.145
Diğer		317		772	0	456
2- Yükleme-Boşaltma		67.711		255.396	0	187.685
Genel Toplam	2.241	480.675	2.247	883.975	7	403.299

Karayoluyla taşınan emtia miktarı bir önceki yıla göre % 0,2 oranında azalarak 2.226 bin ton olarak gerçekleşmiş olup taşıma giderleri ise % 52 oranında artarak 628.568 bin TL olmuştur.

Yükleme ve boşaltma giderleri bir önceki yıla göre yaklaşık % 277 oranında artarak 255.396 bin TL olmuştur.

F) Pazarlama ve Satışlar

Kuruluşumuzun pazarlama faaliyetleri Ticaret, Fındık İşleri ile Haşhaş ve Alkaloid İşleri Dairesi Başkanlıkları olmak üzere üç ayrı birimin sorumluluğunda, Genel Müdürlüğümüzce verilen talimatlar doğrultusunda Başmüdürlük/Şube Müdürlükleri ve Ajans Amirlikleri tarafından yürütülmektedir.

Kuruluşumuz, hububat piyasasında etkin bir yere sahip olup düzenleyici bir rol oynamaktadır. Hububatın satışı işyerleri vasıtasıyla gerçekleşmektedir.

2023 yılı iç satışları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 33: Satışlar (Bin TL/Ton)

Satışlar	Ölçü	2022		2023					
		Gerçekleşen		Program				Gerçekleşen	
		Miktar	Tutar	İlk durum		Son durum		Miktar	Tutar
				Miktar	Tutar	Miktar	Tutar		
1-ESAS ÜRÜN		60.455	1.838.090	75.208	2.240.595	47.649	18.553.514	79.251	3.067.912
2-ARA VE YAN ÜRÜNLER		0	36.146					18.041	99.176
3-TİCARİ MALLAR		7.629.125	31.141.067	10.740.707	84.972.316	10.236.218	61.121.301	9.182.301	51.658.918
4-HİZMET SATIŞLARI			51.956						83.699
Diğer Gelirler			15.492.763		15.835.470		19.162.868		18.003.950
Genel Toplam		7.689.580	48.560.021	10.815.915	103.048.381	10.283.867	98.837.683	9.279.593	72.913.655

Gelişen piyasa koşulları nedeniyle talepte yaşanan değişimler, ürün gruplarının iç satış miktarlarında, program ile gerçekleşme arasındaki farklara neden olmuştur.

2. Malzeme Stokları

İlk Madde ve Malzeme Stokları

2023 yılı ilk madde ve malzeme stokları türleri itibariyle 2022 yılı ile mukayeseli olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 34: İlk Madde ve Malzeme Stokları (Bin TL)

Malzeme Adı	2022	2023
Döş. demirbaş alet ve donanım malzemeleri	3.302	8.815
Ambalaj malzemeleri	55.137	227.628
İlaçlar, temizlik ve sağlık malzemeleri	13.429	25.792
Büro kırtasiye malzemeleri	4.990	7.158
İşletme bakım onarım, yedek parça ve malzemeleri	21.250	33.280
Diğer malzemeler	12.301	22.294
Diğer stoklar	332.335	907.818
Toplam	442.745	1.232.786

İlk madde ve malzeme stoklarının hareketi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Stokların Muhafaza Şekli

Hububat Stokları

Stoklardaki ürünler lisanslı depolar, çeşitli tipte yatay depo ve silolarda, kapalı depoların/lisanslı depoların yetersiz olduğu veya bulunmadığı yerlerde MAYDÜ tipi depolarda ve polietilen örtülü açık yığınlarda (mısır, çeltik, pirinç, bakliyat, çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı hariç) muhafaza edilmektedir.

Tablo 35: Şubeler Depo Grupları ve Depolama Kapasiteleri (Ton)

BAŞMÜDÜRLÜK/ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	DEPOLAR (TON)				
	ÇELİK	BETON	YATAY	MAYDÜ	TOPLAM DEPO (TON)
ADANA	59.200	0	171.500	20.000	250.700
ADİYAMAN	13.600	0	52.500	0	66.100
AFYON	0	5.000	33.000	0	38.000
AKSARAY	69.000	0	54.500	0	123.500
ANKARA	142.800	60.000	17.500	5.000	225.300
BALIKESİR	24.500	20.000	52.750	0	97.250
BATMAN	16.800	0	32.000	5.000	53.800
ÇORUM	16.000	0	53.000	0	69.000
DENİZLİ	20.000	0	27.900	0	47.900
SAKARYA	0	0	3.500	0	3.500
KOCAELİ		95.000	4.000	0	99.000
DİYARBAKIR	59.100	4.500	70.000	0	133.600
MARDİN	26.000	0	14.000	0	40.000
EDİRNE	70.000	0	110.500	80.000	260.500
ERZURUM	52.400	0	43.400	0	95.800
ESKİŞEHİR	126.200	0	39.700	0	165.900
GAZİANTEP	39.600	0	31.000	0	70.600
HATAY	26.800	60.000	2.000	25.000	113.800
İZMİR	72.000	60.000	48.000	0	180.000
KAYSERİ	83.400	4.500	24.000	2.500	114.400
KAHRAMANMARAŞ	21.800	0	5.000	0	26.800
KIRIKKALE	50.100	0	42.000	0	92.100
KIRKLARELİ	32.300	0	48.800	43.500	124.600
KIRŞEHİR	71.300	0	35.000	10.000	116.300
KONYA	152.800	65.600	60.000	0	278.400
MERSİN	0	100.000	60.000	0	160.000
MUŞ	9.600	0	12.500	0	22.100
SAMSUN	64.900	0	11.500	0	76.400
SİVAS	12.200	0	18.000	0	30.200
ŞANLIURFA	114.800	0	81.000	0	195.800
TEKİRDAĞ	4.100	70.000	133.500	65.000	272.600
TRABZON		29.000	1.000		30.000
YOZGAT	71.900	10.000	20.000	0	101.900
TOPLAM	1.523.200	583.600	1.413.050	256.000	3.775.850

Mücadele İşleri

2023 yılında fümige edilen ürün miktarı toplam 6,243,242 ton olup toplam 77,088 kg fümigant kullanılmıştır. (manipülasyon yapılarak fümige edilen 1,549,603 ton, manipülasyon olmadan fümige edilen ürün miktarı 4,693,639 ton)

2023 yılında toplam 21.277.964 ton ürün manipülasyona tabi tutulmuştur.

G) Sigorta İşleri

2023 yılında; silo ve depolama tesisleri, kagir depolar, lojman ve idari binaların bir kısmı, gemi yükleme boşaltma cihazları, mısır soğutma ve kurutucu cihazları, konveyör galerileri, fındık kırma makineleri, fındık transfer ünitesi, rutubet ölçme cihazları, protein tayin cihazları ve ekipmanları, NIR cihazları, A.A.Fabrikası, A.A.Fabrikasına ait cam sera, makineler ve cihazların bir kısmı, Ürün Teknolojisi Merkez Laboratuvarı, , Merkez Laboratuvarına ait makine ve cihazların bir kısmı, deniz ve havayolu ile yapılan taşımalar, araçlar, mobil vinç ve iş makinelerinin bir kısmı, açık yığın, silobag, MAYDÜ ve kapalı depolarda stoklanan emtia ile fındık ve fındık ürünleri, kuru üzüm, kuru kayısı, kuru incir, Ayçiçek yağı, morfin ve morfin türevleri ilk ateş esasına göre, ferdi

kaza ve sorumluluk sigortaları dış sigorta yoluyla; bunların haricindeki tüm kıymetler ise iç sigorta yoluyla güvence altına alınmıştır.

2023 yılında sigorta şirketlerine toplam 58.737.097,23 TL. prim ödenmiş ve 34.075.406,02 TL tazminat alınmıştır.

Tablo 36: Sigorta (Bin TL)

Sigorta Türü	Sigorta kıymeti	Ayrılan fon veya ödenen prim tutarı	Mahsup veya tahsil edilen prim tutarı	Fark	Birikmiş iç sigorta fonu
A- Geçen yıldan devreden iç sigorta fonu					229.292
B- Yıl içerisinde yaptırılan	61.370.862	72.176	34.146	38.030	
1- İç Sigorta	24.670.204	13.439	70	13.369	13.369
2- Dış Sigorta	36.700.658	58.737	34.075	24.662	
Ray Sigorta	9.046.685	28.408	14.183	14.225	
Bereket Sigorta		2.156	19.892	(17.736)	
C-Gelecek yıla devreden iç sigorta fonu	27.653.973	28.173		28.173	

Tablo 37: Göstergeler

Göstergeler	2022 Gerçekleşen %	2023	
		Program %	Gerçekleşen %
1- Maliyet giderleri göstergesi			
Satışların maliyeti X 100	94,1	95,8	95,2
Net satışlar			
2- Faaliyet giderleri göstergesi			
Faaliyet giderleri X 100	1,1	1,2	1,4
Net satışlar			
3- Satış göstergesi			
Satış maliyetleri toplamı X 100	95,2	97,0	96,6
Net satışlar			
4- Faaliyet sonucu göstergesi			
Faaliyet karı X 100	4,8	3,0	3,4
Net satışlar			

Çizelgeden görüleceği üzere maliyet giderleri göstergesi oranı 2022 yılında % 94,1 iken 2023 yılında program değeri % 95,8 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 95,2 olmuştur.

Faaliyet giderleri göstergesi 2022 yılında % 1,1 iken 2023 yılında program değeri % 1,2 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 1,4 olmuştur.

Satış göstergesi 2022 yılında % 95,2 iken 2023 yılında program değeri % 97,0 olarak belirlenmiş, gerçekleşme oranı ise % 96,6 olmuştur.

Diğer bir deyişle 100 TL'lik satış hasılatı elde etmek için 95,2 TL üretim maliyeti, 1,4 TL faaliyet gideri olmak üzere toplam 96,6 TL masraf yapılmıştır.

Böylece her 100 TL'lik satışa karşılık 2022 yılında 4,8 TL kâr elde edilirken, 2023 yılında elde edilen kâr 3,4 TL olarak gerçekleşmiştir.

2- Kullanılan Sermaye (Kaynaklar Toplamı) Değişmelerinin Kârlılığa Etkisi

Kullanılan sermayenin kârlılığa etkisini ölçmek için sadeleştirilmiş bilanço rakamlarından yararlanılarak aşağıdaki rasyolar hesaplanmıştır.

			2023	2022
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Kullanılan Kaynaklar	=	154,821,982.33	0.47	0.80
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Öz Kaynaklar	=	54,881,788.51	1.33	3.32
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Dönen Varlıklar	=	152,741,759.49	0.48	0.81
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Net Duran Varlıklar	=	2,080,222.84	35.05	46.59
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Mamul Ve Mahsul Stokları	=	147,688,216.75	0.49	0.89
Safi Satış Has.	=	72,913,655.44		
Alacaklar	=	37,177,856.25	1.96	2.95

Toplam Aktif ve Pasif Yapısı

2023 yılı aktif toplamının 152.741.759 bin TL ile % 98,7'si dönen varlıklar, 2.080.223 bin TL ile % 1,3'ü duran varlıklar oluşturmaktadır.

2023 yılında pasif dağılımı içindeki öz sermaye payı 54.881.789 bin TL ile % 35,45 oranında gerçekleşmiştir. Yabancı kaynakların pasif içindeki payı 99.940.194 bin TL ile % 64,55 oranındadır.

H) Bağlı Ortaklıklar ve İştirakler

1.Bağlı Ortaklıklar: Kuruluşumuzun bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

2.İştirakler

Kuruluşumuzun 2023 yılı sonu itibariyle iki şirkette iştiraki bulunmaktadır.

TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş. : Şirket, lisanslı depoculuk alanında faaliyet göstermek üzere 26.02.2010 tarihinde Kuruluşumuz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ordu İl Özel İdaresi, Umumi Mağazalar Türk A.Ş. ve Gümrük ve Turizm Ticaret İşletmeleri A.Ş. tarafından ortak olarak kurulmuştur. 51 milyon TL sermaye ile kurulan şirketin sermayesi 2018 yılında 102 milyon TL'ye yükseltilmiştir. 2023 yılsonu itibariyle şirketteki sermaye payları aşağıdaki şekildedir.

TMO	: 51.000.000 TL
TOBB	: 34.005.000 TL
Ticaret Borsaları	: 15.975.000 TL
UMAT A.Ş.	: 510.000 TL
Gümrük ve Turizm İşl. A.Ş.	: 510.000 TL

Şirketin sermayesi, Kuruluşumuzca taahhüt edilen ve ödenen sermaye ile ödeme oranı ve sermayedeki kamu payı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 38: TMO – TOBB Tar. Ür. Lis. Dep. A.Ş. (Bin TL)

İştirakin Adı	İştirakin		Toplam Kuruluş Payı		
	Nominal Sermayesi	Ödenen Sermayesi	Taahhüt Edilen	Ödenen	%
TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş.	102.000	102.000	51.000	51.000	100

İştirakin 2023 yılı faaliyetleri 31.778.894 TL dönem kârı ile sonuçlanmış,

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.: Ülkemizde emtia borsalarının geliştirilmesine katkı sağlamak üzere 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kuruluşuna izin verilen Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketine Kuruluşumuz 23.05.2018 tarihli ve 2018/T-12 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı doğrultusunda %15 oranında 7.5000.000 TL sermaye payı ile iştirak etmiştir. Sermaye payımızın tamamı ödenmiştir.

2023 yılsonu itibarıyla şirketteki sermaye payları aşağıdaki şekildedir.

TMO	: 7.500.000 TL
TOBB	: 7.500.000 TL
Ticaret Borsaları (53 borsa)	:18.000.000 TL
Borsa İstanbul	: 7.500.000 TL
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	: 2.500.000 TL
İst. Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	: 2.500.000 TL
Ziraat Bankası A.Ş.	: 1.500.000 TL
Vakıflar Bankası T.A.O	: 1.500.000 TL
T. Halk Bankası A.Ş.	: 1.500.000 TL

İştirakin 2023 yılı faaliyetleri 185.844.303 TL dönem kârı ile sonuçlanmış,

Tablo 39: Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. (Bin TL)

İştirakin Adı	İştirakin		Toplam Kuruluş Payı		
	Nominal Sermayesi	Ödenen Sermayesi	Taahhüt Edilen	Ödenen	
				TL	%
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	50.000	50.000	7.500	7.500	100

I- Yatırım Faaliyetleri**Kuruluşumuzun 2023 Yılı Yatırım Programında;**

Tarım sektöründe 2 adet devam eden ve 2 adet yeni proje olmak üzere toplam 4 adet proje yer almış olup 2023 yılında **123.530.000 TL** ödenek tahsis edilmiştir. Tarım Sektörü kapsamında Mersin Şube Müdürlüğü Depo Yapımı, Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı, Muhtelif İşler ve Taşra Teşkilatı Hizmet Bina Yapımı projeleri bulunmakta olup Taşra Teşkilatı Hizmet Bina Yapımı Projesi yıl içerisinde sektör kapsamına alınmıştır. Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı projesinin **15.000.000 TL** olan ödeneğinin **14.500.000 TL**'lik kısmı, yatırım programına yıl içerisinde dahil edilen Taşra Teşkilatı Hizmet Bina Yapımı projesi ödeneğine aktarılmıştır. Tarım sektörü toplam ödeneğinde yıl içerisinde değişiklik olmamıştır.

2023 Yılı Yatırım Programı'nda Tarım Sektöründe yer alan projelere yılı içerisinde toplam **115.138.272 TL** harcama yapılmıştır. Tarım sektörünün yılı ödeneğine göre gerçekleşme oranı **%93,20** olmuştur.

İmalat-Kimya sektöründe 3 adet devam eden, 2 adet yeni proje olmak üzere toplam 5 adet proje yer almış olup 2023 yılında **95.000.000 TL** ödenek tahsis edilmiştir. Güneş Enerji Santrali ve Muhtelif İşler projesi kapsamında yıl içerisinde gerçekleşen ödenek revizesinden dolayı 2023 yılı ödeneği **151.750.000 TL** olmuştur. 2023 Yılı Yatırım Programı'nda yer alan projelere yılı içerisinde toplam **116.853.448 TL** harcama yapılmıştır. İmalat-Kimya sektörünün yılı ödeneğine göre gerçekleşme oranı **%77,03** olmuştur.

Yatırım Programında yer alan projelere ilişkin detay bilgiler aşağıda yer almaktadır.

B) Devam Eden Projeler**1-Tarım Sektörü****a) 2023 yılında bitenler****Mersin Şube Müdürlüğü Depo Yapımı 2021-2023 (2021A02-162513)**

Projenin 2021-2023 yıllarına ait toplam proje tutarı 96.050.000-TL olup 2023 yılı ödeneği 65.000.000 TL'dir.

Söz konusu proje kapsamında; işin ihalesi öncesi uygulama projeleri, ihale dokümanları ve zemin etüdünün hazırlanması amacıyla 2021 yılı içerisinde danışmanlık hizmet alımı yapılarak 213.500 TL harcama yapılmıştır.

Projenin ihalesi ilk olarak 2021 yılında yapılmış olup 25.200.000 TL bedelle en avantajlı teklif sahibi firmanın sözleşme imzalamaya gelmemesi üzerine sözleşme imzalanamamış bu nedenle işin ihalesi iptal edilmiştir.

Söz konusu projenin ihalesi 23.06.2022 tarihinde tekrar gerçekleştirilmiş olup 19.09.2022 tarihinde 63.949.000 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup işin yapımı sırasında ortaya çıkan iş artışı/eksilişleri ile birlikte işin toplam bedeli 66.614.245,70 TL olmuştur. Ayrıca, iş kapsamında yüklenici firmaya toplamda 12.543.649,29 TL fiyat farkı ödemesi yapılmıştır.

Söz konusu proje, Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde yapılan 64.178.307-TL'lik harcama ile birlikte toplam 95.228.307 TL bedel ile Aralık 2023 tarihinde geçici kabulü onaylanarak tamamlanmıştır. Yapımı tamamlanan ve 4000 m²'lik 2 bölümden oluşan toplam 8.000 m² kapalı yatay depo, hizmete alınarak aktif şekilde kullanılmaktadır.

a) 2023 yılından sonraya kalanlar**Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı 2022-2024 (2022A02-179789)**

Proje ilk olarak, 19.167.000 TL proje tutarı ve 15.000.000 TL 2022 yılı ödeneği ve 4.167.000 TL 2023 yılı ödeneği ile yer almıştır. Kuruluşumuzun talebi üzerine 27.04.2022 tarih ve 12639 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bahse konu projenin tutarı 59.167.000 TL'ye 2023 yılı ödeneği ise 20.000.000 TL olarak revize edilmiştir.

Projenin ihalesi ilk olarak, “Tekirdağ Liman Silosu Rıhtımına 400 Ton/Saat Kapasiteli Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı ve Bağlantılı Ekipmanlarının Rehabilitasyonu” işi adı altında 19.08.2022 tarihinde gerçekleştirilmiş ancak “İhaleye Teklif Veren İstekli Çıkamaması” nedeniyle 19.08.2022 tarihinde iptal edilmiştir.

Projenin ihalesi ikinci kez 11.10.2022 tarihinde gerçekleştirilmiş ancak “Bütün Tekliflerin Alıma Ayrılan Ödeneğin/ Yaklaşık Maliyetin Çok Üzerinde Olması” nedeniyle ihale 09.11.2022 tarihinde iptal edilmiş olup proje ile ilgili herhangi bir harcama yapılamamıştır.

Kuruluşumuzun talebi üzerine, 15.01.2023 tarihli ve 32074 sayılı 1'inci Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan “2023 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair 6703 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı” ile projenin tutarı 122.475.000 TL'ye revize edilmiş projenin 2023 yılı ödeneği ise 15.000.000 TL olarak yer almıştır.

Ülkemizde 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle İskenderun ilçesi de büyük oranda etkilenmiş burada bulunan hizmet binamız, liman silomuz, yer altı konveyör galerisi ve gemi boşaltma cihazı da zarar görmüştür. Liman silosu önündeki rıhtım kullanılamaz hale gelerek gemi boşaltma işlemleri yapılamaz duruma gelmiştir. Bu itibarla, depremler sonrası pasif hale gelen Kuruluşumuza ait gemi boşaltma cihazının, sigorta tarafından tamiri sonrası yapılacak rehabilitasyon ve modernizasyonlarla Tekirdağ iskelesine nakledilerek burada kullanılması planlanmıştır. Projenin 15.000.000 TL olan 2023 yılı ödeneğinin 14.500.000 TL'lik kısmı Cumhurbaşkanlığına yapılan 2023 yılı içi başvuru sonrası depremler nedeniyle yapılması zaruriyet arz eden “Taşra Teşkilatı Hizmet Binaları Yapımı” projesine aktarılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda açıklanan durum üzerine Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı Projesinin kamu yararı açısından sonlandırılarak Kuruluşumuz Yatırım Programında çıkartılması teklif edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığınca söz konusu projenin yatırım programımızdan çıkartılması uygun bulunmuştur.

2-İmalat-Kimya Sektörü**a) 2023 Yılında Bitenler****Su Arıtma Tesisi Yapımı 2015-2022 (2015C11-2250)**

Projenin 2023 yılı ödeneği 1.150.000 TL olup proje kapsamında herhangi bir harcama yapılmamıştır. 2016 yılı sonu itibarıyla ihalesi gerçekleştirilerek 29.750.000 TL bedelle sözleşmesi imzalanmış olan projenin yapım süreci 2019 yılında tamamlanmıştır fakat tesisin test ve devreye alma işlemleri devam etmektedir.

Söz konusu projeye 2023 yılı içerisinde yüklenici firmanın tesisi test ve devreye alma çalışmalarına hazır hale getirememesi nedeniyle herhangi bir hakediş ödemesi yapılmamış, firma cezalı olarak çalıştırılmaya devam ettirilmiş ve ilgili projenin proje bitimi süresi 1 yıl uzatılarak yüklenici firma tarafından yapılan revizyonların tamamlanmasını teminen 2024 yılı yatırım programına alınması sağlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında yüklenici firmadan 17.02.2020-07.07.2022 tarihlerini kapsayan dönem için 6.551.179,82 TL gecikme cezası tahsil edilmiştir.

2024 yılı ilk çeyreğinde proje kapsamında, test ve devreye alma sürecine geçilmesi planlanmaktadır.

Hammadde Takip Sistemi 2020-2023 (2020C11-146894)

Projenin toplam proje tutarı 3.743.152 TL olup 2023 yılı ödeneği 1.600.000 TL'dir.

Söz konusu proje kapsamında TMO iştiğal alanındaki ürünlerin ekim alanlarının uydu görüntüleri aracılığıyla yazılımsal olarak ölçüm, kontrol ve verim tahmin çalışmaları için TÜRKSAT ile 07.12.2022 tarihinde 2.699.322 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup söz konusu sözleşme kapsamında 2022 yılı itibarıyla işin %60'lık kısmı tamamlanarak 1.619.593 TL harcama yapılmıştır.

2023 yılında projenin kalan kısmı için 1.079.729 TL harcama yapılarak proje tamamlanmıştır.

Güneş Enerji Santrali Kurulumu 2021-2023 (2021C11-162522)

Projenin 2021-2024 yıllarına ait 2023 yılı başındaki toplam proje tutarı 95.000.000 TL olup 2023 yılı ödeneği 37.000.000 TL'dir. Kuruluşumuzun talebi üzerine 21.03.2023 tarih ve 20453 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bahse konu projenin 2023 yılı ödeneği ilk olarak 93.750.000 TL olarak revize edilmiştir. 2023 yılı kasım ayı içerisinde projenin toplam tutarı 97.217.418 TL, 2023 yılı ödeneği 97.000.000 TL, proje yılı ise 2021-2023 yılı olarak ikinci kez revize edilmiştir.

Söz konusu proje kapsamında; işin ihalesi öncesi uygulama projelerinin TEDAŞ'a onaylatılması ve resmi harç bedelleri için 2021 yılında 74.612 TL (2023 yılı deflate edilmiş hali 217.418 TL) harcama yapılmıştır.

Proje kapsamında ilk olarak 05.10.2021 tarihinde 27.432.000 TL bedelle sözleşme imzalanmış olup söz konusu sözleşme 14.06.2022 tarihinde 4735 Sayılı Kanunun Geçici 6'ncı maddesi gereğince yüklenici firmanın talebi üzerine tasfiye edilmiş 2022 yılında herhangi bir harcama yapılamamıştır.

Yeniden ihaleye çıkılmak üzere başlatılan çalışmalarda ortaya çıkan proje maliyetindeki artış nedeniyle proje tutarının Kuruluşumuzca yapılan revize edilmesi talebi üzerine 16.09.2022 tarihli ve 15668 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile proje yılı 2021-2024 proje tutarı 82.084.222 TL olarak revize edilmiştir.

Proje tutarı revizesini müteakip projenin ihalesi 04.11.2022 tarihinde tekrar gerçekleştirilmiş olup ihaleye gelen 87.332.000 TL teklifin proje tutarının üzerinde olması sebebiyle proje tutarının yeniden revize edilmesi için tekrar talepte bulunulmuş ve söz konusu projenin tutarı 11.12.2022 tarih ve 18250 sayılı Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yazısı ile 95.000.000 TL olarak revize edilmiştir.

Proje kapsamında Afyon Alkaloidleri Fabrikası sahasına güneş enerjisi santrali kurulumu işinin sözleşmesi 87.332.000 TL bedelle 05.01.2023 tarihinde imzalanmış ve 11.01.2023 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. İşin yapımı sırasında ortaya çıkan iş eksilişleri ile birlikte işin toplam bedeli 87.270.794,70 TL olmuştur. Ayrıca, iş kapsamında yüklenici firmaya toplamda 9.003.524,61 TL fiyat farkı ödemesi yapılmıştır.

Söz konusu proje, Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde yapılan 96.274.319,31-TL (GES yapım işi) ve 356.400 TL (Danışmanlık hizmetleri) harcamalar olmak üzere toplam 96.630.719 TL ile birlikte bugüne kadar toplam yapılan 97.217.418 TL (2021-2023) bedel ile Tedaş tarafından onaylanarak faaliyete geçmiş olup Aralık 2023 itibarıyla geçici kabulü onaylanarak tamamlanmıştır.

Tesis yaklaşık 57.000 m² alan üzerine kurulu olup 2,86 MWe /4,519 MWp kapasiteye sahiptir. Tesisten yılda yaklaşık 6,3 milyon kWh enerji elde edilmesi öngörülmekte olup tahmini 20 milyon TL/yıl (KDV hariç) elektrik giderlerinden tasarruf sağlanacaktır.

C)Yeni Projeler

1-Tarım Sektörü

a) 2023 Yılında Bitenler

Muhtelif İşler Projesi (2023A02-197239)

Projenin 2023 yılı proje tutarı ve ödeneği ise 43.530.000 TL'dir.

2023A02-197239 numaralı projenin detay programında yer alan alt projelere ilişkin olarak;

- 2023A02-197239-197252 numaralı Alım Merkezi Tesisi ve Rehabilitasyonu alt projesi 2023 yılı yatırım ödeneği 20.000.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 29.000.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde 26.876.537,14 TL harcama yapılmıştır.

Söz konusu alt proje kapsamında 2023 yılı içerisinde;

- 4 İşyerinde Çok Amaçlı Prefabrik Bina Yapım İş,
- Denizli Başmüdürlüğü Kamera Sistemi Kurulması İş,
- Burdur Ajans Amirliği Kamera Sistemi Kurulması İş,
- Kars Ajans Amirliği Ek Tesisleri Elektronik Vasıta Baskülü Yapılması,
- Akyaka Geçici Alım Merkezi Elektronik Vasıta Baskülü Yapılması,
- Erzincan Çok Amaçlı Prefabrik Bina Yapımı,
- 3 Adet Otomatik Kuru Üzüm Alım Sistemi Yapımı,
- Mermer Tesisli Ekibi Kamera Sistemi Kurulması,
- Ağrı Şube Müdürlüğü Çok Amaçlı Prefabrik Bina Yapımı

işleri tamamlanmıştır.

- 2023A02-197239-198025 numaralı Silo Sistemleri Rehabilitasyonu alt projesi 2023 yılı yatırım ödeneği 5.000.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 250.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde harcama yapılmamıştır.
- 2023A02-197239-198062 numaralı Mevcut Binaların Depreme Dayanıklı Hale Dönüştürülmesi alt projesi 2023 yılı yatırım ödeneği 6.000.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 100.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde harcama yapılmamıştır.
2023 yılında proje kapsamında Kocaeli Başmüdürlüğü (Derince) Hizmet Binası Güçlendirme işi ile ilgili ihale çalışmaları gerçekleştirilmiş olup 2024 yılı içerisinde söz konusu güçlendirme işinin ihale edilerek yapılması planlanmaktadır.
- 2023A02-197239-198195 numaralı Bilgisayar Otomasyonu alt proje kapsamında 2023 yılı yatırım ödeneği 5.000.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 7.250.000 TL olmuştur. Söz konusu alt proje kapsamında Kuruluşumuzca 2023 yılı içerisinde 7.211.013,30 TL harcama yapılmıştır.

Söz konusu alt proje kapsamında; ELDES/ELÜS Otomasyon Sistemi Bakım Onarım ve Güncelleme, Belgenet Elektronik Belge Yönetim Sistemi, IBM Sistemleri Güncelleme Hizmeti, 150 Adet Masaüstü Bilgisayar Alımı, 500 Adet Lazer Yazıcı Alımı, VOIP Sistemi ve 200 Adet IP Telefon Alımı, E-Fatura GİB Entegrasi Yazılım Hizmeti, Uzaktan Bağlantı Hizmet Alımı, HSM Cihazı Alımı, HÜBAS Yazılım Geliştirme Hizmet Alımı, 100 Adet Mini Bilgisayar Alımı ve Scopnet NAC Yazılımı Hizmeti işleri 2023 yılında tamamlanmıştır.

2023A02-197239-198230 numaralı Etüd Proje alt projesi 2023 yılı yatırım ödeneği 1.530.000 TL iken yıl içinde ihtiyaca binaen projeler arası yapılan aktarımlar neticesinde toplam proje ödeneği 930.000 TL olarak revize edilmiştir.

Alt proje kapsamında, Erzurum Başmüdürlüğü Yeni Depolama Tesisleri ve Çevre Düzenlemesi Proje/Etüd ile Hatay ve 4 İşyeri (Akşehir, Denizli, Eskişehir, Gaziantep) Hizmet Binası Yapımı Proje İşleri gerçekleştirilmiş olup 2023 yılı içerisinde 499.000 TL harcama yapılmıştır.

2023A02-197239-198297 numaralı İş Makinası Alımı alt projesi 2023 yılı yatırım ödeneği 6.000.000 TL'dir.

Alt proje kapsamında 2023 yılı içerisinde 5 adet forklift alımı gerçekleştirilerek toplam 6.000.000 TL harcama yapılmıştır.

a) 2023 yılından sonraya kalanlar

Taşra Teşkilatı Hizmet Binası Yapımı 2023-2024 (2023A02-216925)

Proje, Kuruluşumuz Yatırım Programına 2023 yılı içerisinde dahil edilmiş, projenin 2023-2024 yıllarına ait toplam proje tutarı 127.130.200 TL, 2023 yılı ödeneği ise 14.500.000 TL'dir. Projenin 2023 yılına ait ödeneği 2022A02-179789 proje no'lu Tekirdağ Gemi Boşaltma Cihazı Yapımı projesinden karşılanmıştır.

Proje kapsamında, 6 adet alt proje bulunmaktadır:

1. Eskişehir Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216926)
2. Batman Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216929)
3. Gaziantep Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216998)
4. Denizli Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-217006)
5. Akşehir Şube Müdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-217007)
6. Hatay Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-217027)

Projenin ihalesi "TMO 4 İşyerinde Hizmet Binası Yapımı" işi adı altında kısmi teklife açık olarak Eskişehir, Batman, Gaziantep ve Denizli işyerleri için 05.10.2023 tarihinde gerçekleştirilmiş olup Akşehir ve Hatay İşyerlerinin ise ihalesi 2024 yılında gerçekleştirilecektir.

Eskişehir Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216926)

Alt proje kapsamında 10.11.2023 tarihinde 28.663.000 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup projenin 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Alt Proje kapsamında 2023 yılında 3.235.628,70 TL (fiyat farkları dahil olmak üzere) harcama yapılmıştır.

Batman Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216929)

Alt proje kapsamında 10.11.2023 tarihinde 24.972.000 TL bedel ile sözleşme

imzalanmış olup projenin 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Alt Proje kapsamında 2023 yılında 3.571.445,78 TL (fiyat farkları dahil olmak üzere) harcama yapılmıştır.

Gaziantep Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-216998)

Alt proje kapsamında 10.11.2023 tarihinde 31.290.000 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup projenin 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Alt Proje kapsamında 2023 yılında harcama yapılmamıştır.

Denizli Başmüdürlüğü Hizmet Binası Yapımı (2023A02-216925-217006)

Alt proje kapsamında 10.11.2023 tarihinde 31.390.000 TL bedel ile sözleşme imzalanmış olup projenin 2024 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Alt Proje kapsamında 2023 yılında 3.566.340,19 TL (fiyat farkları dahil olmak üzere) harcama yapılmıştır.

2-İmalat-Kimya Sektörü

a) 2023 Yılında Bitenler

Muhtelif İşler (2023C11-198813)

Projenin 2023 yılı proje tutarı ve ödeneği 41.750.000 TL'dir. Projenin 3.250.000 TL'lik ödeneği yılı içerisinde aynı sektörde yer alan (2021C11-162522) proje no'lu Güneş Enerji Santrali Kurulumu projesine aktarılarak proje tutarı ve ödeneği 38.500.000 TL olarak revize edilmiştir.

2023C11-198813 numaralı projenin detay programında yer alan alt projelere ilişkin olarak;

- 2023C11-198813-198823 numaralı 2 adet 1250 kVA Jeneratör Alımı alt projesinin 2023 yılı ödeneği 9.750.000 TL'dir. Projenin tutarı ve ödeneği ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde 8.166.000 TL olmuştur. 2023 yılı içerisinde 2 adet 1250 kVA jeneratör alımı yapılarak toplam 8.166.000 TL'lik harcama bedeli ile söz konusu proje tamamlanmıştır.
- 2023C11-198813-198831 numaralı Haşhaş Tohumluğu Eleme Temizleme Renk Ayırma ve Paketleme Ünitesi alt projesinin 2023 yılı ödeneği 10.000.000 TL'dir. Projenin tutarı ve ödeneği ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde 9.000.000 TL olmuştur. 2023 yılı içerisinde Haşhaş Tohumluğu Eleme Temizleme Renk Ayırma ve Paketleme Ünitesi alımı yapılarak 8.150.000 TL'lik harcama bedeli ile söz konusu proje tamamlanmıştır.
- 2023C11-198813-198855 numaralı Su Soğutma Kulesi Yenilenmesi alt projesinin 2023 yılı ödeneği 2.500.000 TL'dir. Projenin tutarı ve ödeneği ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde 2.290.000 TL olmuştur. 2023 yılı içerisinde 2.290.000 TL'lik harcama yapılarak söz konusu proje tamamlanmıştır.
- 2023C11-198813-198884 numaralı Süper Kritik Ekstraksiyon Sistemi alt projesinin 2023 yılı ödeneği 9.500.000 TL'dir. Projenin tutarı ve ödeneği ihtiyaca binaen Muhtelif İşler alt projeleri arası yapılan aktarımlar neticesinde 12.294.000 TL olmuştur.

Proje için ihale gerçekleştirilmiş ancak gelen teklifler yaklaşım maliyetin üzerinde olduğu için ihalesi iptal edilmiştir. Proje 2023 yılında gerçekleştirilememiş olup herhangi bir harcama yapılamamıştır.

- 2023C11-198813-210507 numaralı Afyon Alkaloidleri Fabrikası Rehabilitasyonu alt projesinin 2023 yılı ödeneği 10.000.000 TL'dir. Projenin 3.250.000 TL ödeneğinin ihtiyaca binaen Güneş Enerji Santrali Kurulumu projesine aktarılması neticesinde projenin son tutarı ve ödeneği 6.750.000 TL olmuştur.

Proje kapsamında, 1 Adet Sülfürik Asit Tankı Alımı ve Montajı işi tamamlanarak toplam 537.900 TL harcama yapılmıştır.

b) 2023 Yılından Sonraya Kalanlar

Yeşil Enerji Tesisi Kurulumu (2023C11-198891)

Projenin 2023-2025 yıllarına ait toplam proje tutarı 116.000.000 TL, 2023 yılı ödeneği ise 13.500.000 TL'dir.

- Haşhaş alternatif hububat fiyatlarının yüksek seyretmesi ile 2022-2023 sezonunda haşhaş ekim talebinin azlığı ve ekim alanlarının önceki yıla göre azalmış olması (412 bin da → 218 bin da) ,
- Hindistan'a bağımlı tohum ihracatında 2022 ve sonrasında Hindistan'ın kota açmaması nedeniyle ihracatçı firmaların elinde fazla stok bulunması (Yaklaşık 15 bin ton beyaz tohum) ve tohum fiyatlarının yaklaşık 1 yıldır aynı seyretmesi (50-70 TL/Kg) nedeniyle haşhaş ekim talebinin azalması,
- Küşpe fiyatlarının 700 TL/Ton üzerinden değerlendiriliyor olması,

Nedenleriyle projenin gerçekleştirilmesine yukarıda açıklanan nedenlerden ötürü fizibilitesinde değişiklikler olduğundan kamu yararı açısından projenin sonlandırılarak Kuruluşumuz Yatırım Programında çıkartılması teklif edilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji Başkanlığınca söz konusu projenin yatırım programımızdan çıkartılması uygun bulunmuştur.

Tablo 40: 2023 Yılı Yatırım Gerçekleşmesi (TL)

PROJELER	PROJE NO	PROJENİN		BAŞLANGIÇTAN 2023		2023 YILI		2023 YILINDA		GERÇEKLEŞME			
				YILI SONUNA KADAR		ÖDENEĞİNİN				NAKDİ		FİZİKİ	
		YILLAR	SON TUTAR	NAKDİ	FİZİKİ	İLK	SON	NAKDİ	FİZİKİ	TÜM	2023	TÜM	2023
		İTBARIYLA		ÖDEME	YATIRIM	DURUM	DURUM	ÖDEME	YATIRIM		YILI		YILI
		SÜRESİ	(TL)	(TL)	(TL)	(TL)	(TL)	(TL)	(TL)	%	%	%	%
B) DEVAM EDEN PROJELER													
1- TARIM SEKTÖRÜ													
a) 2023 Yılında Biten													
Mersin Şube Depo Yapımı	2021A02-162513	2021-2023	96.050.000	95.228.307	95.228.307	65.000.000	65.000.000	64.178.307	64.178.307	99,14	98,74	100	100
b) 2023 Yılı, Sonraya Kalanlar													
Tekirdağ Gemi Boş. Cihazı Yap.	2022A02-179789	2022-2024	122.475.000	0	0	15.000.000	500.000	0	0	0	0	0	0
2- İMALAT-KİMYA SEKTÖRÜ													
a)2023Yılında Biten													
Su Arıtma Tesisi Yapımı	2015C11-2250	2015-2023	208.895.346	207.745.346	207.745.346	1.150.000	1.150.000	0	0	97,55	0	97,55	0
Hammadde Takip Sistemi	2020C11-146894	2020-2023	3.743.152	3.222.881	3.222.881	1.600.000	1.600.000	1.079.729	1.079.729	86,10	67,48	100	100
Güneş Enerji Santrali Kur.	2021C11-162522	2021-2023	97.217.418	96.848.137	96.848.137	37.000.000	97.000.000	96.630.719	96.630.719	99,62	99,62	100	100
TOPLAM (B)			528.380.916	403.044.671	403.044.671	119.750.000	165.250.000	161.888.755	161.888.755	76,28	97,97	76,28	97,97
C) YENİ PROJELER													
1-TARIM SEKTÖRÜ													
a)2023 Yılında Biten													
Muhtelif İşler	2023A02-197239	2023-2023	43.530.000	40.586.550	40.586.550	43.530.000	43.530.000	40.586.550	40.586.550	93,24	93,24	93,24	93,24
b) 2023 Yılından Sonraya Kalanlar													
Taşra Teşk. Hizmet Bina Yapımı	2023A02-216925	2023-2024	127.130.200	10.373.415	10.373.415	0	14.500.000	10.373.415	10.373.415	8,16	71,54	8,16	71,54
2- İMALAT-KİMYA SEKTÖRÜ													
a) 2023 Yılında Biten													
Muhtelif İşler	2023C11-198813	2023-2023	38.500.000	19.143.900	19.143.900	41.750.000	38.500.000	19.143.900	19.143.900	49,72	49,72	49,72	49,72
2023 Yılından Sonraya Kalanlar													
Yeşil Enerji Tesisi Kurulumu	2023C11-198891	2023-2025	116.000.000	0	0	13.500.000	13.500.000	0	0	0	0	0	0
TOPLAM (C)			209.160.200	70.103.865	70.103.865	98.780.000	110.030.000	70.103.865	70.103.865	33,51	63,71	33,51	63,71
TOPLAM (B+C)			737.541.116	473.148.536	473.148.536	218.530.000	275.280.000	231.992.620	231.992.620	64,15	84,28	64,15	84,28

IV- BİLANÇOYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Kuruluşumuzun Tekdüzen Muhasebe Sistemine göre düzenlenen bilançosunda kısa ve uzun vadeli hesapların bütünlüğünün sağlanması ve bir önceki yıl rakamları ile karşılaştırılması aşağıdaki aktif ve pasif çizelgesinde gösterilmiştir.

A. Aktif

Aktif hesapların vadelerine göre durumları ve genel toplam içindeki payları bir önceki yıl ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Aktif	Önceki Dönem		Cari Dönem		Fark
I- Dönen Varlıklar	TL	%	TL	%	TL
A- Hazır Değerler	1.059.966.858,34	1,43	295,326,069.70	0.2	(764,640,788.64)
B- Menkul Kıymetler	0,00	0,00	-	0.0	-
C- Ticari Alacaklar	420.818.613,42	0,57	923,593,996.72	0.5	502,775,383.30
D- Diğer Alacaklar	16.035.871.956,01	21,62	36,249,365,578.03	19.2	20,213,493,622.02
E- Stoklar	54.759.155.686,01	73,84	147,688,216,745.99	78.2	92,929,061,059.98
F- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	0,00	0,00		0.0	-
G- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	42.123.672,47	0,06	110,828,946.42	0.1	68,705,273.95
H- Diğer Dönen Varlıklar	800.729.980,44	1,08	1,409,974,859.55	0.7	609,245,015.11
Toplam (I)	73.118.666.630,69	98,59	186,677,306,196.41	98.9	113,558,639,565.72
II- Duran varlıklar					
A- Ticari Alacaklar	2.963.780,67	0,00	4,896,673.36	0.0	1,932,892.69
B- Diğer Alacaklar	0,00	0,00		0.0	-
C- Mali Duran Varlıklar	58.500.000,00	0,08	58,500,000.00	0.0	-
D- Maddi Duran Varlıklar	973.340.220,43	1,31	1,585,917,797.83	0.8	612,577,577.40
E- Maddi Olmayan Duran Varlıklar	6.735.491,13	0,01	5,901,653.33	0.0	(833,837.80)
F- Özel Tükenemeye Tabi Varlıklar	0,00	0,00		0.0	-
G- Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	56.087,42	0,00	420,802,011.08	0.2	420,745,923.66
H- Diğer Duran Varlıklar	659.874,01	0,00	4,204,701.34	0.0	3,544,827.33
Toplam (II)	1.042.255.453,66	1,41	2,080,222,836.94	1.1	1,037,967,383.28
Genel Toplam (I+II)	74.160.922.084,35	100,00	188,757,529,033.35	100.0	114,596,606,949.00
Nazım hesaplar	2.909.809.906,91		2,889,908,019.29		(19,901,887.62)

Kuruluşumuzun dönem sonu aktif toplamı bir önceki döneme göre % 254 oranında artarak 74.160.922.084,35 TL'den 188.757.529.033,05 TL'ye çıkmıştır. Toplam aktifin 186.327.782.107,03 TL'si (% 98,9) Dönen Varlıklar, 2.080.222.836,94 TL'si (% 1,1) Duran Varlıklardan meydana gelmiştir.

I. Dönen Varlıklar

Geçen yıla göre 113.558.639.565,72 TL artarak 186.677.306.196,41 TL olan Dönen Varlıkların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

I.A) Hazır Değerler

Hazır değerler mevcudu bir önceki yıla göre 764.640.788,64 TL azalarak 295.326.069,70 TL olmuştur. Hazır değerlerimizin ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Hazır değerler	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Kasa	386.166,84	452.772,87	66.606,03
Alınan çekler	0,00	0,00	0,00
Bankalar	1.029.517.841,61	251.662.090,39	-777.855.751,22
Verilen çekler ve ödeme emirleri (-)	0,00	0,00	0,00
Bankalar net toplamı	1.029.517.841,61	251.662.090,39	-777.855.751,22
Diğer hazır değerler	30.062.849,89	43.211.206,44	13.148.356,55
Toplam	1.059.966.858,34	295.326.069,70	-764.640.788,64

Bankanın Unvanı	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
1-Yurtiçi Bankalar			
a) Kamu Bankaları	1.029.238.816,51	251.388.149,83	-777.850.666,68
b) Özel Bankalar	279.025,10	273.940,56	5.084,54
Toplam (1)	1.029.517.841,61	251.662.090,39	-777.855.751,22
2-Yurtdışı Bankalar			
Genel Toplam	1.029.517.841,61	251.662.090,39	-777.855.751,22

Bankalardaki 251.662.090,39 TL tutarındaki mevduatın 251.388.149,83 TL'si kamu bankalarında, 273.940,56 TL'si ise özel bankalardaki mevduat tutarlarından oluşmakta olup ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak yukarıdaki çizelgede gösterilmiştir.

I.B) Menkul Kıymetler

Menkul kıymetler mevcudu bulunmamaktadır

I.C) Ticari Alacaklar

Ticari alacaklarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Alacaklar		Önceki Dönem	Cari Dönem	TL
		TL	TL	Fark
C1)	Alıcılar	416.958.328,63	917.489.895,44	500.531.566,81
C2)	Alacak Senetleri	0	0	0,00
C3)	Alacak Senetleri Reeskontu	0	0	0,00
C4)	Verilen Depozito ve Teminatlar	3.795.589,05	5.887.020,86	2.091.431,39
C5)	Diğer Ticari Alacaklar	64.695,74	217.080,42	152.384,68
C6)	Şüpheli Ticari Alacaklar	21.510.230,48	21.436.890,61	-73.339,87
	Toplam	442.328.843,90	945.030.887,33	502.702.043,43
C7)	Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-21.510.230,48	-21.436.890,61	73.339,87
	Alacaklar Net Toplamı	420.818.613,42	923.593.996,72	502.775.383,30

I.C.1) Alıcılar

Alıcılar hesabımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Alıcılar	Önceki Dönem	Cari Dönem	TL
	TL	TL	Fark
- Resmi Dairelerden Alacaklar	2.298.268,23	7.089.491,94	4.791.223,71
- Gerçek ve Tüzel Kişilerden Alacaklar	401.627.807,73	865.926.511,81	464.298.704,08
- Tazmini Gerekli İthalat Fireleri	2.561.204,67	16.884.981,75	14.323.777,08
- Yurtdışından Alacaklar	10.471.048,00	27.588.909,94	17.117.861,94
Toplam	416.958.328,63	917.489.895,44	500.531.566,81

Resmi Dairelerden Alacaklar

Bu hesapta yer alan 7.089.491,94 TL

1.078.338,13 TL A.O Ç'den alacak,

6.011.153,81 TL Milli Savunma Bakanlığı'na satılan ürün bedelidir.

Gerçek ve Tüzel Kişilerden Alacaklar

Bu hesapta yer alan 865.926.511,81 TL'nin;

865.868.459,44 TL Ürün satışları,

57.520,81 TL Haşhaş tohumluğu satışları nedeniyle üreticilerden olan alacağımız,

531,56 TL Hizmet satışlarından alacaklardır.

I.C.4) Verilen Depozito ve Teminatlar

Bu hesapta yer alan 5.887.020,86 TL'nin 272.857,97 TL'lik kısmı resmi dairelere, 5.614.162,89 TL'lik kısmı diğer tüzel kişilere verilen depozito ve teminatlardan oluşmaktadır.

I.C.5) Diğer Ticari Alacaklar

Diğer ticari alacaklarımızın tutarı 217.080,42 TL'dir.

I.C.6) Şüpheli Ticari Alacaklar

Bu hesapta yer alan 21.436.890,61 TL'nin. 13.473.790,19 TL'si dava safhasında olan, 7.963.100,42 TL'si ise icra safhasında olan şüpheli ticari alacaklarımızdır.

I.C.7) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)

Şüpheli hale gelen ticari alacaklarımız için ayrılan karşılık tutarı 21.436.890,61 TL'dir.

I.D) Diğer Alacaklar

Diğer alacaklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

	Diğer Alacaklar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
		TL	TL	TL
D1)	Ortaklardan Alacaklar	15.994.054.387,52	35.714.117.098,13	19.720.062.710,61
D4)	Personelden Alacaklar	527.781,85	919.016,58	391.234,73
D5)	Diğer Çeşitli Alacaklar	41.289.786,64	534.329.463,32	493.039.676,68
D7)	Şüpheli Diğer Alacaklar	27.245.400,10	25.431.039,21	-1.814.360,89
	Toplam	16.063.117.356,11	36.249.365.578,03	20.186.248.221,92
D8)	Diğer Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	-27.245.400,10	-25.431.039,21	1.814.360,89
	Diğer Alacaklar Net Toplamı	16.035.871.956,01	36.223.934.538,82	20.188.062.582,81

I.D.1) Ortaklardan Alacaklar

Bu grupta yer alan 35.714.117.098,13 TL'nin ayrıntısı aşağıda gösterilmiştir.

34.183.790.468,32 TL İncelemesi tamamlanmayan 2023 yılı görevlendirme bedeli alacağıdır.

8.039.896,64 TL 2005 yılından kalan görevlendirme bedeli

9.617.320,52 TL 2006 yılından kalan görevlendirme bedeli

1.512.252.238,75 TL İncelemesi Devam Eden Olağanüstü Hal ve Hazine Serbest Stok Muhafazası Görevlendirme Bedeli Alacakları

417.173,90 TL İncelemesi Devam Eden Tohumluk Görevlendirme Bedeli Alacakları

I.D.4) Personelden Alacaklar

Bu grupta yer alan 919.016,58 TL personelimizden olan alacaklarımızdır.

I.D.5) Diğer Çeşitli Alacaklar

Bu hesapta yer alan 534.239.463,32 TL muhtelif alacaklarımızdır.

I.D.7) Şüpheli Diğer Alacaklar

Bu hesapta yer alan 25.431.039,21 TL şüpheli diğer alacaklarımızdır.

I.D.8) Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)

Şüpheli hale gelen diğer alacaklarımız için ayrılan karşılık tutarı -25.431.039,21 TL'dir.

I.E) Stoklar

Stoklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Stoklar		Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
		TL	TL	TL
1-	İlk Madde ve Malzeme	442.744.561,33	1.232.785.711,31	790.041.149,98
2-	Yarı Mamuller	123.050.321,07	109.325.725,26	-13.724.595,81
3-	Mamuller	1.917.449.577,27	1.253.979.302,35	-663.470.274,92
4-	Ticari Mallar	52.088.709.331,12	145.085.727.441,11	92.997.018.109,99
5-	Diğer Stoklar	187.201.895,22	6.371.832,72	-180.830.062,43
6-	Verilen Sipariş Avansları	0,00	26.733,17	26.733,17
Toplam		54.759.155.686,01	147.688.216.745,99	92.929.061.059,98
7-	Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00	0,00
Stoklar net toplamı		54.759.155.686,01	147.688.216.745,99	92.929.061.059,98

Stoklar hakkında detaylı bilgi raporun işletme çalışmaları bölümünde verilmiştir.

I.G) Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları

I.G.1) Gelecek Aylara Ait Giderler

Bu hesapta yer alan 110.560.252,23 TL'nin;

14.028.214,03 TL Peşin Ödenen Kira Giderleri

59.960.898,49 TL Peşin Ödenen Ücret Giderleri

7.217.454,86 TL Sigorta Risk Karşılıkları Hesapları

3.642.236,54 TL Peşin Ödenen Diğer Giderler

5.566.249,14 TL Haşhaş Ekim Ve Kontrol Giderleri

1.412.455,71 TL Sosyal Servisler Giderleri

18.732.743,46 TL Maliyetlere İntikal Ettirilecek Diğer İşyerleri Giderleridir.

I.G.2) Gelir Tahakkukları

Bu hesapta yer alan 268.694,19 TL, vadesi 2023 yılına sarkan vadeli mevduat ve repo işlemleri için tahakkuk ettirilen faiz gelirlerine ilişkindir.

I.H) Diğer Dönen Varlıklar

Diğer dönen varlıklarımızın ayrıntısı, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Diğer Dönen Varlıklar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Sonraki döneme devreden KDV	768.647.542,09	1.371.986.851,76	603.339.309,67
İndirilecek KDV	0,00	0,00	0,00
Peşin ödenen vergi ve fonlar	0,00	0,00	0,00
İş avansları	16.084,22	42.983,84	26.899,62
Personel avansları	222.652,39	435.352,25	212.699,86
Sayım ve tesellüm noksanları	64.900.962,10	175.807.743,78	110.906.781,68
Toplam	833.787.240,80	1.548.272.931,63	714.485.690,83
Diğer dönen varlıklar karşılığı (-)	-33.057.396,36	-138.298.072,08	-105.240.675,64
Net toplam	800.729.844,44	1.409.974.859,55	609.245.015,11

I.H.1) Sonraki Döneme Devreden KDV

Bu hesapta yer alan 1.371.986.851,76 TL, sonraki döneme devreden KDV tutarından oluşmaktadır.

I.H.3) İş Avansları

Bu hesapta yer alan 42.983,84 TL, personele verilen iş avanslarından oluşmaktadır.

I.H.4) Personel Avansları

Bu hesapta yer alan 435.352,25 TL, personele verilen harcırah avanslarından oluşmaktadır.

I.H.5) Sayım ve Tesellüm Noksanları

Bu hesapta yer alan 175.807.743,78 TL'nin;

- 145.752.553,15 TL Emtia Sayım Noksanları
- 1.075.805,48 TL Ürün Senedi Depo Noksanlıkları
- 0,10 TL M.D.V. Sayım Noksanları
- 615,31 TL Malzeme Sayım Noksanları
- 118.983,14 TL Fire Ve Zayıflar
- 17.136.113,22 TL Karayolu Tesellüm Noksanları
- 1.557.153,65 TL Demiryolu Tesellüm Noksanları
- 10.166.348,45 TL Denizyolu Tesellüm Noksanları
- 171,28 TL Malzeme Tesellüm Noksanlıklarıdır.

I.H.6) Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı

Bu hesapta yer alan 138.298.072,08 TL stok sayım farkları karşılığıdır.

II. Duran Varlıklar

Geçen yıla göre 1.037.967.383,45 TL artarak 2.080.222.836,94 TL olan duran varlıkların gruplar bazında ayrıntısı aşağıdaki çizelgelerde gösterilmiştir.

II.A) Ticari Alacaklar

Ticari alacaklarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Alacaklar (Uzun Vadeli)		Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
		TL	TL	TL
A1)	Alıcılar			
A2)	Alacak Senetleri			
A3)	Alacak Senetleri Reeskontu (-)			
A4)	Verilen Depozito ve Teminatlar	2.963.780,67	4.896.673,36	1.932.892,69
A5)	Şüpheli Ticari Alacaklar			0,00
	Toplam	2.963.780,67	4.896.673,36	1.932.892,69
A6)	Diğer şüpheli alacaklar karşılığı (-)			0,00
	Alacaklar Net toplamı	2.963.780,67	4.896.673,36	1.932.892,69

II.A.4) Verilen Depozito ve Teminatlar:

Bu grupta yer alan 4.896.673,36 TL;

9.123,84 TL KİT'lere verilen depozito ve teminatlar,

40,00 TL Gerçek kişilere verilen depozito ve teminatlar,

218.518,99 TL Resmi dairelere verilen depozito ve teminatlar,

4.668.990,53 TL Diğer tüzel kişilere verilen depozito ve teminatlardır.

II.C) Mali Duran Varlıklar

II.C.3) İştirakler

Bu hesapta yer alan 58.500.000,00 TL'nin 51.000.000,00 TL'si % 50 sermaye payı ile iştirakimiz olan TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. AŞ. deki payımızı, 7.500.000,00 TL'si % 15 sermaye payı ile iştirakimiz olan Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. deki payımızı ifade etmektedir.

II. D) Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar net değeri genel toplamı geçen yıla göre % 16 artarak 1.585.917.797,83 TL olmuştur.

Kuruluşumuzun maddi duran varlıklarının 2022'den devreden, 2023 yılında giren, çıkan ve 2024 yılına devreden edinme değerleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Maddi Duran Varlıklar Hareket Tablosu (TL)									
Maddi Duran Varlıklar	2022 Yılından Devir	2023 Yılında Girişler				2023 Yılında Çıkışlar			2024 Yılına Devir
		Yatırımdan Aktarım	Malzeme / Satınalma Büt. Edinme	Diğer Tashih ve Aktarmalar	Toplam Girişler	Satış İskat Nedeniyle Çıkış	Diğer Tashih ve Aktarmalar	Toplam Çıkışlar	
ARAZİ VE ARSALAR	256.982.264		0	39.972.074	39.972.074	30.601	14.582.058	14.612.659	282.341.679
YER AL.VE YERÜS. DÜZ.	547.402.376	0	17.163.428	37.363.547	54.526.976	387.677	14.461.512	14.849.189	587.080.163
Yerüstü Düzenleri	540.335.961		7.665.428	36.451.062	44.116.490	384.165	13.549.026	13.933.190	570.519.260
Yeraltı Düzenleri	7.066.416		9.498.000	912.486	10.410.486	3.513	912.486	915.999	16.560.903
BİNALAR	1.685.451.354	88.447.980	314.561.818	683.212.456	1.086.222.255	8.877.694	550.056.057	558.933.751	2.212.739.859
a)İdare Binaları	144.748.933		54.532.040	17.656.439	72.188.479	3.187.520	47.803.365	50.990.886	165.946.526
b)İşletme Binaları	1.413.337.060	88.447.980	255.776.589	640.155.196	984.379.765	2.868.848	490.633.203	493.502.051	1.904.214.775
Beton Silolar	575.357.405		1.945.500	15.343	1.960.843	187.614	230.450	418.064	576.900.183
Çelik Silolar	441.333.937		199.827.457	363.062.881	562.890.338	195.032	232.493.234	232.688.266	771.536.009
Mısır Kurutma Ün.	19.767.495		0	3.234.442	3.234.442	0	10.843.609	10.843.609	12.158.327
Ambarlar	92.783.076		4.955.524	16.942.757	21.898.281	1.565.029	17.970.692	19.535.720	95.145.637
Hangarlar	87.108.960		907.240	47.552.523	48.459.763	110.251	46.534.393	46.644.644	88.924.080
Maydüler	9.340.818	0	0	1.790.738	1.790.738	0	1.597.087	1.597.087	9.534.468
Depolar	123.725.472	79.373.892	43.129.968	181.483.576	303.987.436	0	164.334.794	164.334.794	263.378.113
Diğer İşletme Bin.	63.919.897	9.074.088	5.010.900	26.072.936	40.157.925	810.922	16.628.944	17.439.866	86.637.956
c)Sosyal Binalar	127.365.361	0	4.253.189	25.400.822	29.654.011	2.821.326	11.619.489	14.440.814	142.578.558
Lojmanlar	99.670.252		3.403.189	9.410.546	12.813.736	2.528.708	9.704.525	12.233.233	100.250.755
Diğer Sosyal Binalar	27.695.109		850.000	15.990.276	16.840.276	292.618	1.914.964	2.207.581	42.327.803
TESİS MAKİNA VE CİH.	316.384.773	134.365.185	17.765.856	135.612.908	287.743.949	2.663.369	67.038.777	69.702.146	534.426.576
Tesisler	111.144.154	105.953.231	13.101.950	23.155.488	142.210.669	293.529	20.509.312	20.802.841	232.551.982
Makinalar	19.166.630	16.316.000	84.700	3.235.646	19.636.346	91.888	1.300.707	1.392.594	37.410.381
Cihazlar	153.595.844	6.095.954	3.401.706	86.995.884	96.493.544	2.228.870	31.919.793	34.148.663	215.940.725
Gereçler	32.478.146	6.000.000	1.177.500	22.225.889	29.403.389	49.082	13.308.966	13.358.048	48.523.488
TAŞITLAR	20.255.058		0	3.376.281	3.376.281	111.386	3.316.581	3.427.968	20.203.372
DÖŞEME VE DEM.	18.732.155		260.544	30.498.543	30.759.087	826.534	8.437.351	9.263.885	40.227.358
Ara Toplam	2.845.207.982	222.813.166	349.751.646	930.035.809	1.502.600.621	12.897.261	657.892.336	670.789.597	3.677.019.006
Yapılmakta Olan Yat.	99.159.075								81.097.356
Ara Toplam	99.159.075								3.758.116.362
Edinme Değeri	2.944.367.057								3.758.116.362
Birikmiş Amortisman	1.971.026.837								2.172.198.564
Net değer	973.340.220								1.585.917.798

Maddi duran varlıkların edinme değerine göre amorti edilme oranları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

2023 Yılı Amortisman Tablosu				
Maddi Duran Varlıklar	Edinme Değeri (TL)	Birikmiş Amortismanlar		Net Değer (TL)
		Tutar (TL)	Edinme değerine göre %	
ARAZİ VE ARSALAR	282.341.679	0	0	282.341.679
YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ	587.080.163	538.910.923	92	48.169.240
Yerüstü düzenleri	570.519.260	531.901.743	93	38.617.517
Yer altı düzenleri	16.560.903	7.009.180	42	9.551.722
BİNALAR	2.212.739.859	1.284.442.480	58	928.297.378
a) İdare Binaları	165.946.526	94.053.714	57	71.892.812
b) İşletme Binaları	1.904.214.775	1.119.399.161	59	784.815.613
Beton Silolar	576.900.183	462.757.678	80	114.142.506
Çelik Silolar	771.536.009	370.261.573	48	401.274.436
Mısır Kurutma Üniteleri	12.158.327	11.627.697	96	530.630
Ambarlar	95.145.637	63.110.464	66	32.035.174
Hangarlar	88.924.080	79.275.979	89	9.648.101
Maydüler	9.534.468	6.224.111	65	3.310.357
Depolar	263.378.113	84.341.733	32	179.036.380
Yardımcı İşletme Binaları	86.637.956	41.799.927	48	44.838.030
c) Sosyal Binalar	142.578.558	70.989.605	50	71.588.953
Lojmanlar	100.250.755	48.986.048	49	51.264.707
Diğer Sosyal Binalar	42.327.803	22.003.557	52	20.324.246
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	534.426.576	310.529.765	58	223.896.811
Tesisler	232.551.982	106.151.037	46	126.400.945
Makinalar	37.410.381	18.786.238	50	18.624.143
Cihazlar	215.940.725	153.129.963	71	62.810.762
Gereçler	48.523.488	32.462.527	67	16.060.961
TAŞITLAR	20.203.372	20.140.866	100	62.506
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR	40.227.358	18.174.530	45	22.052.828
Ara Toplam	3.677.019.006	2.172.198.564	59	1.504.820.442
YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	81.097.356		0	81.097.356
Toplam 2023	3.758.116.362	2.172.198.564	58	1.585.917.798
Toplam 2022	2.944.367.057	1.971.026.837	67	973.340.220
Fark	813.749.305	201.171.728		612.577.577

Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanları

Maddi duran varlıklarla ilgili birikmiş amortismanların 2023 yılında hareketlerini gösteren çizelgeye aşağıda yer verilmiştir.

2023 Yılı Amortisman Tablosu				
Maddi Duran Varlıklar	2022 Yılından Devir	2023 Yılında		2023 Yılına Devir
		Giren	Çıkan	
ARAZİ VE ARSALAR				
YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ	533.361.258	19.220.706	-13.671.041	538.910.923
Yerüstü düzenleri	528.524.827	16.281.059	-12.904.143	531.901.743
Yer altı düzenleri	4.836.431	2.939.647	-766.898	7.009.180
BİNALAR	1.134.729.591	343.071.371	-193.358.482	1.284.442.480
a) İdare Binaları	92.736.332	10.972.874	-9.655.492	94.053.714
b) İşletme Binaları	973.516.308	322.365.047	-176.482.194	1.119.399.161
Beton Silolar	451.105.267	11.986.091	-333.680	462.757.678
Çelik Silolar	258.710.754	177.704.344	-66.153.524	370.261.573
Mısır Kurutma Üniteleri	17.907.050	3.006.224	-9.285.578	11.627.697
Ambarlar	62.680.884	17.120.020	-16.690.441	63.110.464
Hangarlar	77.975.141	47.821.000	-46.520.162	79.275.979
Maydüler	6.969.539	259.304	-1.004.732	6.224.111
Depolar	59.391.730	56.720.661	-31.770.658	84.341.733
Yardımcı İşletme Binaları	38.775.944	7.747.403	-4.723.421	41.799.927
c) Sosyal Binalar	68.476.951	9.733.450	-7.220.796	70.989.605
Lojmanlar	48.202.574	7.669.007	-6.885.533	48.986.048
Diğer Sosyal Binalar	20.274.377	2.064.443	-335.263	22.003.557
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR	268.814.640	78.201.077	-36.485.952	310.529.765
Tesisler	91.233.042	24.702.655	-9.784.660	106.151.037
Makinalar	15.398.773	4.344.060	-956.595	18.786.238
Cihazlar	132.779.039	40.728.998	-20.378.074	153.129.963
Gereçler	29.403.786	8.425.364	-5.366.624	32.462.527
TAŞITLAR	20.073.059	3.470.241	-3.402.435	20.140.866
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR	14.048.288	6.799.001	-2.672.759	18.174.530
TOPLAM	1.971.026.837	450.762.397	-249.590.669	2.172.198.564

II.E) Maddi Olmayan Duran Varlıklar

II.E.4) Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Bu hesapta yer alan 4.283.844,33 TL AAF'de yürütülen araştırma ve geliştirme gideridir.

II.E.6) Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Bu hesapta yer alan 28.733.276,48 TL bilgisayar yazılım ve otomasyon sistemleri lisans ücretlerinden oluşmaktadır.

II.E.7) Birikmiş Amortismanlar

Bu hesapta yer alan 27.115.467,48 TL maddi olmayan duran varlıkların birikmiş amortismanıdır.

Maddi olmayan duran varlıkların net değeri 5.901.653,33 TL'dir.

II.G) Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları

Bu hesapta yer alan 420.802.011,08 TL, sonraki döneme ilişkin gider tutarından oluşmaktadır.

II.H) Diğer Duran Varlıklar

Bu hesapta yer alan 4.204.701,34 TL ayrıntıları aşağıda yer almaktadır

II.H.4) Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar

Bu hesapta yer alan 9.876.172,49 TL, çeşitli nedenlerle ıskat edilen ve satılacak maddi duran varlık bedellerine aittir.

II.H.8) Birikmiş Amortismanlar

Bu hesapta yer 5.671.471,15 TL, ıskat edilen maddi duran varlıkların birikmiş amortismanlarına aittir.

B. Pasif

Bilançonun pasifini oluşturan hesaplar, geçen yıl değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

I. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Pasif	Önceki dönem		Cari dönem		Fark
	TL	%	TL	%	TL
I - Kısa vadeli yabancı kaynaklar					
A- Mali borçlar	39,690,104,619.14	53.41	90.150.498.502,13	47,8	50.460.393.882,99
B- Ticari borçlar	805,153,208.21	1.08	1.334.032.080,92	0,7	528.878.872,71
C- Diğer borçlar	12,142,431,320.38	16.34	33.958.282.254,10	18,0	21.815.850.933,72
D- Alınan avanslar	1,338,548,555.08	1.80	656.722.417,45	0,3	(681.826.137,63)
E- Yıllara yay.inş.ve onarım hak.	0	0.00	-	-	-
F- Ödenecek vergi ve diğer yüküml.	53,038,967.95	0.07	25.534.840,93	0,0	(27.504.127,02)
G- Borç ve gider karşılıkları	136,910,001.37	0.18	401.138.506,29	0,2	264.228.504,92
H- Gelecek aylara ait gelir ve gider tah.	55,586,049.17	0.07	166.279.740,88	0,1	110.693.691,71
I- Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar	31,843,595.74	0.04	37.509.671,70	0,0	5.666.075,96
Toplam (I)	54,253,616,317.04	73.01	126.729.998.014,40	67,1	72.476.381.697,36
II - Uzun vadeli yabancı kaynaklar					
A- Mali borçlar		0.00	-	-	-
B- Ticari borçlar		0.00	-	-	-
C- Diğer borçlar		0.00	-	-	-
D- Alınan avanslar		0.00	-	-	-
E- Borç ve gider karşılıkları	5,268,690,338.28	7.09	7.145.365.729,83	3,8	1.876.675.391,55
F- Gelecek aylara ait gelir ve gider tah.	228,894.54	0.00	376.782,85	0,0	147.888,31
G- Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar		0.00	-	-	-
Toplam (II)	5,268,919,232.82	7.09	7.145.742.512,68	3,8	1.876.823.279,86
Toplam (I+II)	59,522,535,551.86	80.10	133.875.740.527,08	70,9	74.353.204.977,22
III - Öz kaynaklar					
A- Ödenmiş sermaye	12,550,000,000.00	16.89	52.550.000.000,00	27,8	40.000.000.000,00
B- Sermaye düzeltme farkları	454,504,288.52	0.61	454.504.288,52		-
C- Sermaye yedekleri		0.00	-	-	-
D- Kar yedekleri	1,088,972,681.89	1.47	1.179.845.623,47	0,6	90.872.941,58
E- Geçmiş yıl karları	394,698,008.16	0.53	467.553.521,86	0,2	72.855.513,70
F- Geçmiş yıl zararları(-)	-88,458,529.29	-0.12	-	-	88.458.529,29
G- Dönem net karı	238,670,085.21	0.52	229.885.072,42	0,1	(8.785.012,79)
Toplam (III)	14,638,386,534.49	19.90	54.881.788.506,27	29,1	40.243.401.971,78
Genel toplam (I+II+III)	74,160,922,084.35	100.00	188.757.529.033,35	100,0	114.596.606.949,00
Nazım hesaplar	2,909,809,906.91		2.889.908.019,29		(19.901.887,62)

I.A) Mali Borçlar (Kısa Vadeli)

Bir önceki yıla göre 50.460.393.882,99 TL artarak 90.150.498.502,13 TL olan mali borçlarımızın ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Alınan Kredi ve Tahvillerin Taksitleri	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
A1) Banka Kredileri	39.690.104.619,14	88.245.304.543,62	48.555.199.924,48
A2)Çıkarılmış Bono ve Senetler		2.000.000.000,00	2.000.000.000
A3) Hazineden Alınan Krediler			0
A4) Yurtdışı Kredileri			0
A5) Uzun Vadeli Kr. Anapara Tak. Faizleri			0,00
A6)Menkul Kıymet İhraç Farkı		-94.806.041,49	-94.806.041,49
Toplam	39.690.104.619,14	90.150.498.502,13	50.460.393.882,99

I.A1) Banka Kredileri

Bu hesapta yer alan 88.245.304.543,62 TL'nin 61.265.922.653,45 TL'si resmi bankalardan, 26.979.381.890,17 TL'si özel bankalardan alımın finansmanı için kullanılan kredi 31.12.2023 tarihi itibarıyla tahakkuk eden faizini göstermektedir.

I.A2) Çıkarılmış Bono ve Senetler

Bu hesapta yer alan 2.000.000.000,00 TL alım finansmanı için kullanılmıştır.

I.B) Ticari Borçlar

1.334.032.080,92 TL olarak bu grupta yer alan ticari borçlarımız, geçen yıla göre 528.878.872,71 TL artış göstermiştir.

Ticari borçlarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Ticari Borçlar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
B1) Satıcılar	621.428.502,27	1.198.617.046,28	577.188.544,01
B2) Borç Senetleri			0,00
B3) Borç Senetleri Reeskontu (-)			0,00
B4) Alınan Depozito ve Teminatlar	119.530.112,80	71.098.363,38	-48.431.749,42
B5) Diğer Ticari Borçlar	64.194.593,14	64.316.671,26	122.078,12
Toplam	805.153.208,21	1.334.032.080,92	528.878.872,71

I.B1) Satıcılar

1.198.617.046,28 TL bakiye veren bu hesap, geçen yıl rakamları ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Satıcılar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar	436.875.651,31	984.577.777,99	547.702.126,68
Peşin Alım Borçları	184.523.255,75	214.039.268,29	29.516.012,54
Alım Fiyat Farkı Borçları	29.595,21	0,00	-29.595,21
Toplam	621.428.502,27	1.198.617.046,28	577.188.544,01

Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar

Gerçek ve Tüzel Kişilere Borçlar tutarı 984.577.777,99 TL'dir.

Peşin Alım Borçları

Bu hesapta yer alan 214.039.268,29 TL, 2023 yılı alım kampanyasına ilişkin üretici alacaklarıdır.

I.B.4) Alınan Depozito ve Teminatlar

Bu hesapta yer alan 71.098.363,38 TL;

2.613.028,26 TL Alıcılardan alınan depozitolar, geçici ve kesin teminatlar,
29.432.909,21 TL Satıcılardan alınan geçici ve kesin teminatlar,

39.052.425,91 TL Mütahhitlerden tahsil edilen munzam teminatlardan oluşmaktadır.

I.B.5) Diğer Ticari Borçlar

Bu hesapta yer alan 64.316.671,26 TL;

- 14.083.803,01 TL İnşaat mütahhitlerine borçlar,
- 16.020.577,39 TL Taşıma mütahhitlerine borçlar,
- 11.363.872,52 TL Tahmil tahliye mütahhitlerine borçlar,
- 22.848.418,34 TL Diğer ticari borçlardır.

I.C) Diğer Borçlar

33.958.282.254,10 TL olarak bu grupta yer alan diğer borçlarımızın ayrıntısı geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Diğer Borçlar	Önceki Dönem TL	Cari Dönem TL	Fark TL
C1) Ortaklara Borçlar	11.887.256.819,64	33.263.700.137,84	21.376.443.318,20
C2) İştiraklere Borçlar			0,00
C3) Bağlı Ortaklıklara Borçlar			0,00
C4) Personele Borçlar	424.386,96	1.077.618,72	653.231,80
C5) Diğer Çeşitli Borçlar	254.750.113,78	693.504.497,54	438.754.383,80
Toplam	12.142.431.320,38	33.958.282.254,10	21.815.850.933,72

I.C.1) Ortaklara Borçlar

33.263.700.137,84 TL, Hazine ve Maliye Bakanlıından görevlendirme bedeli alacaklarımız karşılığı nakden yapılan tahsilattan oluşmaktadır. İlgili görevlendirme bedelleri kesinleştiğinde kapatılacaktır.

I.C.4) Personele Borçlar

Bu hesapta yer alan 1.077.618,72 TL çeşitli sebeplerle personele doğan borçlardır.

I.C.5) Diğer Çeşitli Borçlar

Bu hesapta yer alan 693.504.497,54 TL;

- 103.189.971,14 TL Kuruluşumuz adına bloke edilen paralar
- 2.886.447,73 TL Üçüncü şahıslar adına bloke edilen paralar
- 350.448,67 TL TMO kefalet sandığına borçlar
- 79.392,67 TL Tabldot kesintilerinden borçlar
- 9.513,34 TL Alakart kesintilerinden borçlar
- 12.179,59 TL Dağıtılacak vekalet ücretleri
- 448.141,35 TL Müsadir ikramiyeleri
- 3,00 TL Belgesi gelmeyen mal ve hizmet borçları
- 586.528.400,05 TL Diğer borçlardan oluşmaktadır.

I.D) Alınan Avanslar

Bu grupta yer alan 656.722.417,45 TL'lik borcumuzun ayrıntısı aşağıda gösterilmektedir.

I.D.1) Alınan Sipariş Avansları

Bu hesapta yer alan 632.515.211,48 TL;

- 18.999.717,67 TL Gerçek Kişilerden Alınan Avanslar
- 594.454,71 TL Resmi Dairelerden Alınan Avanslar
- 605.275.323,03 TL Diğer Tüzel Kişilerden Alınan Avanslar
- 7.645.716,07 TL Yurtdışı Alıcılarından Alınan Avanslardan oluşmaktadır

I.D.2) Alınan Diğer Avanslar

Bu hesapta yer alan 24.207.205,97 TL, üçüncü şahıs ve firmalardan depolama masrafları, tesis, bina satışları için alınan avanslardan oluşmaktadır.

I.F) Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler

Ödenecek vergi ve diğer yükümlülükler	TL	TL
İşletmenin Tabi Olduğu Vergiler		163.527,51
Damga Vergisi	163.527,51	
Personelin Tabi Olduğu Vergiler		8.316.959,05
Gelir vergisi	7.866.866,00	
İstihkak Ödem. Kesilen Damga vergisi	444.585,82	
Avans Ödemelerinden Kesilen Damga Vergisi	5.507,23	
Üçüncü Kişilerin Tabi Olduğu Vergiler		13.872.213,80
Gelir Stopajı	56.283,27	
Serbest Meslek Stopajı	41.677,53	
İnşaat ve Onarım Stopajı	194.937,67	
Kira Stopajı	781.963,23	
Zirai Ürün Alımları Stopajı	5.182.732,19	
Damga Vergisi	7.454.324,96	
Diğer Vergi Stopajları	160.294,95	
İşletmece Ödenen Sosyal Güvenlik Kesintileri		935.948,54
SGK Emekli Sandığı ve GSS Kurum Karşılığı	159.136,56	
SGK İşveren Payı	515.783,55	
SGK İşsizlik Sigortası İşveren Payı	53.079,59	
Sosyal Güvenlik Kurumu İşveren Payı	207.949,04	
Personelden Kesilen Sosyal Güvenlik Kesintileri		511.268,05
SGK Emekli Sandığı ve GSS Şahıs Payı	75.205,69	
SGK Sosyal Sigortalar Kurumu İşçi Payı	372.679,98	
SGK İşsizlik Sigortası Personel Payı	26.534,07	
SGK Personel Payı	36.848,31	
İşletmenin Tabi Olduğu Diğer Yükümlülükler		325.638,70
Borsa Tescil Ücret Kesintisi	325.638,70	
Personelden Kesilen Diğer Yükümlülükler		19.951,28
Kamu Görevlileri Sendikaları	17.543,76	
İcra Kesintileri	1.433,87	
Bireysel Emeklilik Sistemi Katkı Payı	673,00	
Personelden Servis Katkı Payı	300,65	
Üçüncü Kişilerden Kesilen Diğer Yükümlülükler		1.389.344,00
Borsa Tescil Ücreti Kesintisi	485.328,60	
Bağkur Primi Kesintisi	591.106,28	
Borsa Adına Kesilen Simsariye Ücreti	307.487,30	
Diğer Kesintiler	5.411,82	
Toplam		25.534.840,93

I.G) Borç ve Gider Karşılıkları

G1) Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları

Bu hesapta görülen 445.524.235,61 TL Kurumlar Vergisi karşılığıdır.

G2) Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler (-)

Bu hesapta görülen 44.385.729,32 TL peşin ödenen gelir vergisi stopajıdır

I.H) Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları

I.H.1) Gelecek Aylara Ait Gelirler

Bu hesapta görülen 557.130,53 TL'nin tamamı peşin tahsil edilen kira bedelleridir.

I.H.2) Gider Tahakkukları

Bu hesapta yer alan 165.722.610,35 TL;

1.748.452,15 TL İşçi ücret ve gider tahakkuku,

73.229,97 TL Memur sözleşmeli personel ücreti giderleri karşılığı,
1.361.884,32 TL Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler gider karşılığı,
4.382.454,17 TL Çeşitli giderler karşılığı,
156.647.819,24 TL Lisanslı depo kira tahakkukları,
1.508.770,50 TL Diğer gider tahakkuklarıdır.

I.I Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar:

I.I.4) Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları; Bu hesapta yer alan 37.509.671,70 TL; emtia, malzeme, maddi duran varlık sayım ve tesellüm fazlalıklarına aittir.

II. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

II.A) Mali Borçlar ; 2023 sonu itibariyle uzun vadeli mali borcumuz bulunmamaktadır.

II.E) Borç ve Gider Karşılıkları: Bu hesapta toplam 7.145.365.729,83 TL yer almaktadır.

II.E.1) Kıdem Tazminatı Karşılıkları: Bu hesap yer alan 56.671.563,86 TL kıdem tazminatından doğan borç yükümlülüğüdür.

II.E.2) Diğer Borç ve Gider Karşılıkları

Bu hesapta yer alan 7.088.694.165,97 TL'nin;

54.183.162,57 TL Taşınır ve taşınmaz varlıklar yangın ve doğal afet sigorta fonu,
133.996.743,74 TL Yangın sigorta fonu,
40.977,65 TL Ferdi kaza sigorta fonu,
718.291,01 TL Taşıt araçları sigorta fonu,
1.571.794,19 TL İşveren mali sorumluluk sigorta fonu,
441.740,97 TL Maddi duran varlık dahili sigorta fonu,
2.878.714,47 TL Emtia yangın sigortaları dahili fonu,
48.827.490,76 TL Kara ve Demiryolu nakliye sigorta fonu
Stoklarımızda muhafaza edilip kayıtlarda bulunan Hazine'ye ait OHAL buğday
6.824.077.350,04 TL stoklarından doğan borç yükümlülüğüdür.
Stoklarımızda muhafaza edilip kayıtlarda bulunan Hazine'ye ait OHAL pirinç
21.957.900,57 TL stoklarından doğan borç yükümlülüğüdür.

II.F) Gelecek Yıllara Ait Gelirler

Bu hesapta yer alan 376.782,85 TL gelecek yıllara ait gelirlerdir.

III. Öz Kaynaklar

III.A) Ödenmiş sermaye : Kuruluşumuzun 52.550.000.000,00 TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

III.A.1) Sermaye : Kuruluşumuzun 124.550.000.000,00 TL sermayesi bulunmaktadır.

III.A 2) Ödenmemiş Sermaye : Kuruluşumuzun 72.000.000.000,00 TL ödenmemiş sermayesi bulunmaktadır.

III.B) Sermaye Düzeltme Farkları

III.B.3) Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları

30.12.2003 tarihli, 25332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapan 17.12.2003 tarihli 5024 sayılı Kanun gereğince uygulanan enflasyon muhasebesi sonucu, ödenmiş sermayede oluşan olumlu sermaye farkları, 4.578.604.879,20 TL ile aynı kanun uyarınca geçmiş yıllar zararlarından oluşan 4.124.100.590,68 TL'nin 2009 yılında mahsup edilmesi neticesinde 454.504.288,52 TL olmuştur.

III.D) Kâr Yedekleri

III.D.1) Yasal Yedekler

Bu hesapta yer alan 954.415.683,61 TL'nin; 674.471.920,54 TL'si birinci tertip yedek akçe, 279.943.763,07 TL'si ikinci tertip yedek akçedir.

III.D.5) Özel Fonlar

Bu hesapta yer alan 225.429.939,86 TL, 21.06.2006 tarihli ve 26205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun istisnalar başlıklı 5. maddesinin e fıkrasına istinaden MDV satışlarından elde edilen kârın % 50'lik kısmından oluşmaktadır.

III.E) Geçmiş Yıllar Kârları

Bu hesapta yer alan 229.885.072,42 TL, geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan dağıtılmamış bulunan kârlardan ilgili yedek hesaplarına alınmayan tutarların izlendiği kısımdır.

III.G) Dönem Net Kârı (Zararı)

2023 faaliyet dönemi 229.885.072,42 TL dönem kârı ile kapanmıştır.

Nazım Hesaplar

Bilançoda yer alan 2.889.908.019,29 TL nazım hesapların ayrıntısı aşağıda gösterilmiştir.

601.073.562,67	TL	Teminat mektupları
24.981.411,67	TL	İpotek senetleri
188.675.471,58	TL	Temliknameler
76.151.077,72	TL	Diğer itibari kıymetli evraklar
169.998.989,20	TL	Teşekkülümüzce dava edilenler
3.874.152,85	TL	Aciz vesikasına bağlanan borçlular
3,84	TL	Satış sözleşmeleri
25,72	TL	İnşaat, imalat ve taahhüt sözleşmeleri
22,38	TL	Personelimize hizmet sözleşmeleri
50.013,82	TL	Kira sözleşmeleri
9,28	TL	Sigorta poliçeleri
13,72	TL	Kitap ve mevzuat
3.373.680,04	TL	Depozito makbuzları
9,20	TL	Tapu senetleri
0,16	TL	Temsil ve vekâlet belgeleri
11,63	TL	Kasa anahtarları
124,04	TL	Silah mermileri
0,42	TL	Teşekkülümüze verilen armağanlar
766,88	TL	Makbuz senetleri
2.847,01	TL	Sarfı süreli tabi malzemeler
855.564,26	TL	TÜBİTAK destekli proje kapsamında alınan dayanıklı taşınır
428,26	TL	Faturalar
264,55	TL	Alındı belgesi (vezne makbuzu)
129,84	TL	Gider pusulası
20,03	TL	Diğer muhtelif kıymetli evraklar
17.898.371,08	TL	Teminat mektupları alanlar
0,04	TL	Temlikname alanlar
0,03	TL	Diğer itibari kıymetli evraklar alanlar
0,49	TL	Kira sözleşmeleri alanlar
8.498.482,41	TL	Proforma faturadan borçlar
39.822.186,86	TL	Teşekkülümüz aleyhine açılan davalar
307.793.868,90	TL	İleri tarihli peşin kapsamında satış emtia avansları
235,20	TL	Taahhütname karşılığı alınan emtia
23.021,13	TL	Gelir vergisinden mah.ed.özel gider indirimi
187.003,03	TL	Matrahtan indirilecek şahıs sigorta primleri
4.365.640,02	TL	Personel icraları
126.719.722,13	TL	Tahsilinden vazgeçilen yurtdışı alacakların takip kaydı.
1.106.757.854,73	TL	Kurumlar vergisi matrahına ilaveler
5.893.683,73	TL	Binek Otomobil Kanunen Kabul Edilmeyen Gider
202.909.347,82	TL	Terkin edilen gelir vergisinden alacaklar hesabı
0,92	TL	TMO özel müzesi kültür varlıklarıdır.

V- GELİR TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Gelir Tablosu

		2022	2023	Fark
A -	Brüt satışlar	48.560.031.368,59	72.913.658.092,19	24.353.626.723,60
B -	Satış indirimleri (-)	(10.083,26)	(2.649,49)	7.433,77
C -	Net satışlar	48.560.021.285,33	72.913.655.442,70	24.353.634.157,37
D -	Satışların maliyeti (-)	(45.699.219.513,69)	(69.401.449.299,97)	(23.702.229.786,28)
	Brüt satış karı veya zararı	2.860.801.771,64	3.512.206.142,73	651.404.371,09
E -	Faaliyet giderleri (-)	(551.260.406,24)	(1.029.929.237,92)	(478.668.831,68)
	Faaliyet karı veya zararı	2.309.541.365,40	2.482.276.904,81	172.735.539,41
F -	Diğer faal. ol. gelir ve karlar	213.460.706,07	501.661.389,82	288.200.683,75
G -	Diğer faal. ol. gider ve zararlar (-)	(28.217.285,89)	(448.604.276,01)	(420.386.990,12)
H -	Finansman giderleri (-)	-	-	-
	Olağan kar veya zarar	2.494.784.785,58	2.535.334.018,62	40.549.233,04
I -	Olağandışı gelir ve karlar	239.107.905,56	260.616.429,99	21.508.524,43
J -	Olağandışı gider ve zararlar (-)	(2.349.723.342,83)	(2.120.541.140,58)	229.182.202,25
	Dönem karı veya zararı	384.169.348,31	675.409.308,03	291.239.959,72
	Net parasal pozisyon karı veya zararı			
	Dönem karı veya zararı	384.169.348,31	675.409.308,03	291.239.959,72
K -	Dönem karı vergi ve diğer yasal			
	Yükümlülük karşılıkları (-)	(145.499.263,10)	(445.524.235,61)	(300.024.972,51)
	Dönem net karı veya zararı	238.670.085,21	229.885.072,42	(8.785.012,79)

Kuruluşumuz 2023 yılı faaliyet döneminde vergi öncesi 675.409.308,03 TL dönem kârı elde etmiştir.

Dönem sonu itibarıyla Kuruluşumuzun gelir tablosunda, brüt satışlar 72.913.658.092,19 TL olmuş 2.649,49 TL tutarındaki satış indirimlerinin düşülmesi neticesinde, net satışlar 72.913.655.442,70 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutardan 69.401.449.299,97 TL tutarında satışların maliyeti ile 1.029.929.237,92 TL tutarında faaliyet giderlerinin düşülmesi neticesinde 2.482.276.904,81 TL tutarında işletme faaliyet kârı meydana gelmiştir.

Bu kâra 501.661.389,82 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile 260.616.429,99 TL olağandışı gelir ve kârların ilave edilmesi; 448.604.276,01 TL tutarında diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar, 2.120.541.140,58 TL olağandışı gider ve zararlar ile 445.524.235,61 TL dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıklarının tenzilinden sonra, dönem sonucu 229.885.072,42 TL net kârla kapanmıştır.

A. Brüt satışlar

Brüt satış hasılatı geçen yıla göre % 50 oranında 24.353.278.818,92 TL artarak 72.913.658.092,19 TL olmuştur.

B. Satış İndirimleri (-)

Satış indirimleri 2.649,49 TL olarak gerçekleşmiştir.

Net Satışlar

Brüt satış hasılatı 72,913,658,092.19 TL'den, hasılattan indirimler tutarı 2,649.49 TL düşülmesiyle 72,913,655,442.70 TL net satış hasılatı gerçekleşmiştir.

C. Satışların Maliyeti (-)

Kuruluşumuzca 2023 yılında satılan hububat, diğer emtia ve hizmet satış maliyeti 69,401,449,299.97 TL olarak gerçekleşmiştir.

Brüt Satış Kârı

2023 yılında sağlanan 72,913,655,442.70 TL net satış hâsılatına karşılık, mal ve hizmet satış maliyetinin 69,401,449,299.97 TL olarak gerçekleşmesi sonucu brüt satış kârı 3.512.206.142,73 TL olmuştur.

D. Faaliyet Giderleri

Faaliyet giderleri geçen yıla göre % 87 oranında 478,668,831.68 TL artarak 1,029,929,237.92 TL olmuştur. Bu tutarın; 13,509,051.66 TL'si Araştırma ve Geliştirme Giderlerine, 594,181,016.81 TL'si Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderlerine, 422,239,169.45 TL'si Genel Yönetim Giderlerine aittir.

Faaliyet Kârı

2023 yılında, satışlardan elde edilen 3.512.206.142,73 TL brüt satış kârından 1,029,929,237.92 TL faaliyet giderlerinin düşülmesi sonucunda 2,482,276,904.81 TL faaliyet kârı elde edilmiştir.

E. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar

Geçen yıla göre 288,180,683.75 TL artarak 501,661,389.82 TL olan diğer faaliyetlerden olağan hasılat ve kârlar;

133,291,303.39 TL	Faiz gelirleri,
1,952,771.51 TL	Konusu kalmayan karşılıklar,
47,305,104.53 TL	Kambiyo kârları,
319,112,210.39 TL	Diğer olağan gelir ve kârlardan oluşmaktadır.

1) Faiz Gelirleri

Faiz geliri olan 133,291,303.39 TL'nin ayrıntısı şu şekildedir;

126,445,458.54 TL	Türk Lirası mevduat faizi gelirleri,
5,331,30 TL	Döviz tevdiat faiz gelirleri,
6,840,513.55 TL	Diğer faiz gelirleridir.

2) Konusu Kalmayan Karşılıklar

Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının 2023 yılsonu bakiyesi 1,952,771.51 TL olup şüpheli ticari alacaklar (87,253.24 TL) ve şüpheli diğer alacaklar (1,865,518.27 TL) karşılığında kullanılmayan kısmından oluşmaktadır

3) Kambiyo Kârları

Kambiyo Kârları hesabının 2023 yılsonu bakiyesi 47,305,104.53 TL'nin;

44,992,630.03 TL	USD lehte kur farkı gelirleri,
1,057,609.82 TL	Euro lehte kur farkı gelirleri,
1,254,864.68 TL	Diğer yabancı paralar lehte kur farkı gelirleridir.

4) Faaliyetlerle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

Bu hesabın 2023 yılsonu bakiyesi 319,112,210.39 TL;

6,285,468.19 TL	Kira Gelirleri (Lojman)
2,072.09 TL	Tartı Ücreti Gelirleri
544,821.25 TL	Şartname Satış Gelirleri
84,748,068.52 TL	Dispeç ve Carrying Gelirleri
4,749,328.19 TL	Araç Boşaltma Gelirleri
11,646,841.25 TL	Fındık Alım Hizmet Gelirleri
205,418,805.07 TL	Hububat ve Bakliyat Hizmet Bedeli Gelirleri
5,716,793.66 TL	Diğer Faaliyetlerle İlgili Gelirler

G. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar

Geçen yıla göre 420,386,990.12 TL artarak 448,604,276.01 TL olan diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır:

948,80 TL	Komisyon giderleri,
175,676,519.88 TL	Karşılık giderleri,
272,926,807.33 TL	Kambiyo zararlarıdır.

1) Komisyon Giderleri:

Bu hesapta yer alan 948.80 TL;

948.80 TL Komisyon giderlerinden oluşmaktadır.

2) Karşılık Giderleri:

Bu hesapta yer alan 175,676,519.88 TL;

46,005.17 TL	Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılık Gideri
279,403.33 TL	Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılık Gideri
105,240,675.72 TL	Stok Değer Düşüklüğü Karşılık Gideri
13,438,871.80 TL	Dahili sigorta fon Karşılığı
56,671,563.86 TL	Kıdem Tazminatı Karşılığı

3) Kambiyo Zararları

Bu hesapta yer alan 272,926,807.33 TL;

272,772,667.46 TL	USD kur farkı zararları,
112,135.69 TL	Euro kur farkı zararları,
42,004.18 TL	Diğer yabancı paralar kur farkı zararlarından oluşmaktadır.

I. Olağandışı Gelir ve Kârlar**I 1) Önceki Dönem Gelir ve Kârları**

Bu hesapta yer alan 5,397,294.53 TL bakiye, önceki dönemleri ilgilendiren ancak tahsilatı hata, unutmaya ya da belgelerin geç gelmesi gibi nedenlerle cari yılda gerçekleştirilen kâr kalemlerinden oluşmaktadır.

I 2) Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar

Bu hesapta yer alan 255,219,135.46 TL'nin ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

4,565,363.54	Kazanılan Davalardan Tahsil Edilen Gelirler
2,090,325.15	Yüklenicilerden Kesilen Hazine Desteği Gelirleri
11,279,440.68	Sigorta Şirketlerinden Alınan Hasar Bedeli
251,820.33	İmal ve İnşaat İşleri Nefaset Gelirleri
1,859,215.08	Hurda Satış Karları
15,351,373.05	Maddi Duran Varlık Satış Karları
27,582,654.71	Taşıma İşlerinden Tahsil Edilen Gelirler
2,746,068.53	Yapım İşlerinden Tahsil Edilen Gelirler
62,789,157.01	Alım Satım İşlerinden Tahsil Edilen Gelirler
77,141,583.23	Sayım Fazlalıkları
7,341,270.22	Tesellüm Fazlalıkları
10,255,586.15	Hizmet Satış Hasılatları
31,965,275.83	Arızı Gelirler

J. Olağan Dışı Gider ve Zararlar**J 1) Çalışmayan Kısım Giderleri**

Bu hesapta yer alan 43,477,796.87 TL olup AAF İşletme Müdürlüğü'nün çalışmayan kısım gideridir.

J 2) Önceki Dönem Gider ve Zararları

Bu hesapta yer alan 102,305,256.76 TL'nin;

6,972,342.27 TL	Önceki dönem gider ve zararları,
6,011,505.95 TL	Emekli sandığı makam tazminatları,
1,432,342.85 TL	Emekli personel ölüm yardımları,
87,888,680.04 TL	Emekli personel ikramiyeleri ve kıdem tazminatlarından oluşmaktadır.

J 3) Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar

Bu hesapta yer alan 1,974,758,086.95 TL'nin;

51,431.83	Hurda Satış Zararları
896,640.23	MDV Satış Zararları
316,347.37	Tazminat ve Ceza Giderleri
134,871,483.21	Sayım Noksanları
26,512,707.07	Tesellüm Noksanları
3,098,473.75	Hizmet Satış Maliyetleri
1,809,011,003.49	Diğer Gider ve Zararlar

Dönem Kârı veya Zararı

2023 faaliyet dönemi vergi öncesi 675,409,308.03 TL dönem kârı ile kapanmıştır.

K. Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları

2022 faaliyet döneminde dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları 445.524.235,61 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem Net Kârı veya Zararı

2022 faaliyet döneminde, dönem kârı/zararı üzerinden dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıklarının düşülmesi sonucunda 229.885.072,42 TL'lik net kâr elde edilmiştir.

VI MALİ ORANLAR**A) Mali Durum**

Teşekkülümüz mali bünyesinin incelenmesine esas olmak üzere 2022 yılı sadeleştirilmiş bilançosu, 2023 yılının sadeleştirilmiş bilançosu ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Mali Durum

Mali Durum	2022		2023		Fark
	(Bin TL)	%	(Bin TL)	%	(Bin TL)
Varlıklar (Aktif)	60.921.645	100	154.821.982	100	93.900.337
1. Dönen Varlıklar	59.879.390	98	152.741.759	99	92.862.370
a. Hazır Değerler	1.059.967	2	295.326	0	(764.641)
b. Kısa Sürede Paraya Çevrilebilir Değerler	58.819.423	96	152.446.433	99	93.627.011
2. Duran Varlıklar	1.042.255	2	2.080.223	1	1.037.967
a. Uzun Sürede Paraya Çevrilebilir Değerler	61.464	0	63.397	0	1.933
b. Bağlı Değerler	980.792	2	2.016.826	1	1.036.034
Kaynaklar (Pasif)	60.921.645	100	154.821.982	100	93.900.337
1. Yabancı Kaynaklar	46.283.259	76	99.940.194	65	53.656.935
a. Kısa Süreli	41.014.339	67	92.794.451	60	51.780.112
b. Uzun Süreli	5.268.919	9	7.145.743	5	1.876.823
2. Özkaynaklar	14.638.387	24	54.881.789	35	40.243.402

Teşekkülümüz bilançosunun sadeleştirilmesi ile ilgili olarak;

Pasifte yer alan sipariş avanslarında bulunan 632.515 bin TL, aktifteki ticari mal stokundan,

Pasifte diğer borçlar hesabında bulunan 33.263.700 bin TL Hazineye olan borçlar, aktifteki 35.714.117 bin TL Hazineden olan alacaklar hesabından mahsup edilerek aktifte Hazineden olan alacaklar 2.450.417 bin TL,

Pasifteki personel ve işçi gider tahakkukları hesabında bulunan 1.822 bin TL aktifteki peşin ödenen ücret giderleri hesabından mahsup edilerek aktifte diğer paraya çevrilebilir değerler 1.481.472 bin TL,

Pasifte diğer kısa vadeli borçlar hesabında yer alan 37.510 bin TL'lik sayım ve tesellüm fazlalıkları, aktifteki diğer dönen varlıklar içerisindeki sayım ve tesellüm noksanlıklarından mahsup edilmek suretiyle toplam 33.935.547 bin TL sadeleştirme yapılmış ve varlık - kaynaklar 154.821.982 bin TL olarak oluşmuştur.

Kaynak ve varlıklarımız 2022 yılına göre % 154,13 oranında 93.900.337 bin TL artarak 154.821.982 bin TL olmuştur.

2023 yılı bilançosunda % 35 oranında öz kaynakların, % 65 oranında yabancı kaynakların oluşturduğu 154.821.982 bin TL toplam kaynakların, % 1 oranındaki 2.080.223 bin TL'si duran varlıklara, % 99 oranındaki 152.741.759 bin TL'si dönen varlıklara tahsis edilmiştir.

Kuruluşumuz 2022 yılında 14.638.387 bin TL öz kaynağa sahip iken, bu kalem 2023 yılında 54.881.789 bin TL'ye yükselmiştir. Öz kaynakların;

124.550.000	Bin TL'si ödenmiş sermaye,
(72.000.000)	Bin TL'si ödenmemiş sermaye,
1.179.846	Bin TL'si devir alınan yedekler,
467.554	Bin TL'si geçmiş dönem kârları,

229.885	Bin TL'si dönem net kârı
454.504	Bin TL'si sermaye enflasyon düzeltmesi olumlu farkıdır.

Kuruluşumuzun bilanço değerlerine göre mali durum incelemesi aşağıda yapılmıştır.

B) Mali Oran Analizi

2023 yılı mali tabloları üzerinden hesaplanan oranlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Mali oranlar Tablosu

RASYOLAR	2022 (%)	2023 (%)	Artış-Azalış (%)
1. Mali Kaldıraç = Yabancı Kaynaklar x 100 / Varlıklar Toplamı	75,97	64,55	(11,42)
2. Mali Yeterlilik = Öz Kaynaklar x 100 / Yabancı Kaynaklar	31,63	54,91	23,29
3. Cari Oran = Dönen Varlıklar x 100 / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	146,00	164,60	18,61
4. Likidite Oranı = (Dönen Varlıklar - Stoklar) x 100 / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	15,70	6,13	(9,57)
5. Mali Kârlılık = Dönem Net Kârı x 100 / Öz Kaynaklar	1,63	0,42	(1,21)
6. Faaliyet Kârlılığı = Faaliyet Kârı x 100 / Öz Kaynaklar	15,78	4,52	(11,25)
7. Zararlılık = Dönem Net Zararı x 100 / Öz Kaynaklar	0,00	0,00	0,00
8. Maddi Duran Varlıklar x 100 / Varlıklar Toplamı	1,60	1,02	(0,57)
9. Alacak Devir Hızı = Net Satışlar / Ortalama Ticari Alacaklar	142,71	99,25	(43,46)
10. Dönen Varlık Devir Hızı = Net Satışlar / Dönen Varlıklar	0,81	0,48	(0,33)
11. Net Ödenmiş Sermaye Devir Hızı = Net Satışlar / Net Ödenmiş Sermaye	3,87	1,39	(2,48)
12. Öz Kaynak Devir Hızı = Net Satışlar / Öz Kaynaklar	3,32	1,33	(1,99)

Kuruluşun 2022 ve 2023 yılı mali tablolarında aynı mahiyette ve aynı kişilerden olan alacak ve borçların karşılıklı sadeleştirilmesi yapıldıktan sonra oluşan bilanço rakamları üzerinden hesaplanan mali oranlar yukarıda gösterilmiştir.

2023 yılı mali tabloları incelendiğinde kuruluşun toplam yabancı kaynaklarının toplam varlıklara oranını gösteren mali kaldıraç rasyosunda mali borçlardaki artışa rağmen varlıklardaki artışların daha fazla olması nedeniyle 11,42 puanlık azalış meydana gelmiştir. Mali kaldıraç oranı varlıkların % 64,55'sinin yabancı kaynaklarla, kalan % 35,45'inin ise öz kaynaklarla finanse edildiğini göstermektedir.

Kısa vadeli borçlar ile kısa vadeli diğer borç kalemlerindeki artış olmasına rağmen mali yeterlilik (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için artmıştır) ile cari oranda (dönen varlıklardaki artışın kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artıştan daha yüksek olması dolayısıyla artmıştır) bir artış gözlenmiştir. Ancak kısa vadeli borç kalemlerindeki artış likidite oranında bir azalışa neden olmuştur.

Net satışlardaki artışa rağmen faaliyet kârlılığı oranı bir önceki döneme göre 11,25 puan azalırken (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için), olağandışı gelir ve kârlarda geçen yıla göre artış olmasına rağmen sermaye artırımının etkisiyle ve dönem net kârının bir önceki döneme göre daha düşük olarak gerçekleşmesi neticesinde mali kârlılıkta 1,21 puan azalma meydana gelmiştir.

Net satışlarda bir önceki yıla göre artış olmasına rağmen net ödenmiş sermaye devir hızının 2,48 ve öz kaynak devir hızının 1,99 azaldığı (öz kaynaklar kaleminde sermaye artırımına gidildiği için) görülmektedir.

VII- EKLER

- 1- TMO Teşkilat Şeması
- 2- Personelin Teşkilat İçindeki Dağılımı
- 3- Memur ve Sözleşmeli Personelin Hareketini Gösterir Çizelgeler
- 4- İşçi Hareketini Gösterir Çizelgeler
- 5- İşçilerin İşyerlerine Dağılımı
- 6- Fon Akım Tablosu
- 7- Vergiler
- 8- Bilanço
- 8/1- Bilanço Dipnotları
- 9- Gelir Tablosu
- 9/1- Gelir Tablosu Dipnotları
- 10- Kâr Dağıtım Tablosu
- 11-İştirakler Mali Raporları

TMO TAŞRA TEŞKİLATI ŞEMASI

MARMARA	EGE	İÇ ANADOLU			KARADENİZ	AKDENİZ	DOĞU ANADOLU	GÜNEYDOĞU ANADOLU
BALIKESİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Karacabey 1-Balıkesir 2-Biga 1-ÇANAKKALE KOCAELİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-İSTANBUL SAKARYA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ EDİRNE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Havsa 2-Lalapasa 1-İpsala 2-Uzunköprü KIRKLARELİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Pınarhisar 1-Babaeski 2-Lüleburgaz 1-Ahmetbey 3-Saray TEKİRDAĞ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Çorlu 2-Hayrabolu 3-Malkara 1-Evreşe 2-Şarköy 4-Muratlı 5-Silivri	AFYONKARAHİSAR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-İhsaniye 2-Sinanpaşa 3-Şuhut 1-Çay 2-Dinar 3-Emirdağ 4-Sandıklı 1-UŞAK 1-Banaz İZMİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-AYDIN 1-Çine 2-Söke 2-MANİSA 1-Salihli DENİZLİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Çardak 1-Acıpayam 2-Çivril 1-Çal 1-BURDUR 1-Korkuteli 2-Tefenni 3-Yeşilova	ANKARA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kahramankazan 2-Malıköy 1-Bala 2-Beypazarı 1-Ayaş 3-Haymana 1-Oyaca 2-Burnsuz 1-POLATLI 1-Beylikköprü 2-Yağcıoğlu KIRIKKALE BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Balışeyh 2-Çerikli 3-Keskin ESKİŞEHİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Sivrihisar 1-Biçer 1-KÜTAHYA	KONYA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Cihanbeyli 2-Pınarbaşı 1-Çumra 2-Sarayönü 1-Meydan 3-Beyşehir 4-İlgin 1-KARAMAN 1-Ayrancı 2-AKŞEHİR 1-Doğanhisar 2-Sülüklü 3-Şarkikaraağaç AKSARAY BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Ereğli 1-NİĞDE 1-Ulukışla YOZGAT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Saray 2-Sarıkent 3-Sekili 4-Şefaati 1-Sorgun 1-Doğankent 2-Yozgat	KAYSERİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Tomarza 2-Yeşilhisar 1-Boğazlıyan 2-Pınarbaşı 3-Sarıoğlu 4-Yenifakılı 1-Kanlıca KIRŞEHİR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Boztepe 2-Akpınar 1-Hacıbektaş 1-Topaklı 2-Kaman 3-Mucur SİVAS BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kangal 2-Yıldızeli 1-Şarkışla	ÇORUM BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Sungurlu 1-Alaca 2-Osmancık 1-ÇANKIRI 2-KASTAMONU GİRESUN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ ORDU BAŞMÜDÜRLÜĞÜ SAMSUN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Bafra 2-Çarşamba 3-Havza 1-TOKAT 1-Artova 2-Zile 1-AMASYA 1-Merzifon TRABZON BAŞMÜDÜRLÜĞÜ	ADANA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Ceyhan 2-Doğankent 3-İmamoğlu 4-Kozan 5-Sağkaya 6-Yakapınar 7-Yenice 1-OSMANİYE 1-Kadirli 2-Mustafabeyli HATAY BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Antakya 2-Reyhanlı 1-Kırıkhan MERSİN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ KAHRAMANMARAŞ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Elbistan	ERZURUM BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Horasan 1-AĞRI 2-ERZİNCAN 1-Mercan 3-İĞDIR 4-KARS 1-Akyaka MUŞ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Bulanık 1-Ahlat 1-VAN	ADIYAMAN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kahta 1-ELAZIĞ 2-MALATYA DIYARBAKIR BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Bağlar 1-Ergani 2-Mermer 2-Bismil 1-Tepe 3-Çınar MARDİN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Derik 2-Nusaybin 3-Şenyurt ŞANLIURFA BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Akçakale 1-Bozova 2-Ceylanpınar 3-Viranşehir GAZİANTEP BAŞMÜDÜRLÜĞÜ BATMAN BAŞMÜDÜRLÜĞÜ 1-Kurtalan
BAŞMÜDÜRLÜK : 6 ŞUBE : 2 AJANS : 12 T.EKİP : 7	BAŞMÜDÜRLÜK : 3 ŞUBE : 4 AJANS : 6 T.EKİP : 12	BAŞMÜDÜRLÜK : 9 ŞUBE : 5 AJANS : 22 T.EKİP : 29			BAŞMÜDÜRLÜK : 5 ŞUBE : 4 AJANS : 5 T.EKİP : 4	BAŞMÜDÜRLÜK : 4 ŞUBE : 1 AJANS : 2 T.EKİP : 11	BAŞMÜDÜRLÜK : 2 ŞUBE : 5 AJANS : 2 T.EKİP : 3	BAŞMÜDÜRLÜK : 6 ŞUBE : 2 AJANS : 8 T.EKİP : 7

BAŞMÜDÜRLÜK :	35
ŞUBE :	23
AJANS :	57
T.EKİP :	73
TOPLAM :	188

Personelin Teşkilat İçinde Dağılımı

Ek:2

Üniteler	2022 Çalışan Kişi				2023 Çalışan Kişi			
	Memur	Sözleşmeli	İşçi	Toplam	Memur	Sözleşmeli	İşçi	Toplam
A- Merkez Teşkilatı:								
1- Genel Müdürlük	17			17	17			17
2- Özel Büro Şb.Müdürlüğü	2	8	2	12	2	8	3	13
3- Teftiş Kurulu Başkanlığı	26	6		32	24	4		28
4- Hukuk Müşavirliği	3	11	1	15	3	11	1	15
5- İnsan Kaynakları D.Bşk.	6	30	1	37	7	34	1	42
6- Alım ve Muh.Dai.Bşk.	7	29		36	7	25		32
7-Mali İşler Daire Bşk.	8	40	2	50	8	42	2	52
8-Teknik İşler Daire Bşk.	8	29	2	39	7	33		40
9-Haşhaş ve Alk. İşl.D.Bşk.	7	28		35	7	28		35
10-Bilgi İşlem D. Bşk.	6	44	4	54	7	43	3	53
11- Strateji Geliştirme D.Bşk.	4	22	2	28	5	21	2	28
12-Ticaret Daire Bşk.	10	45		55	8	43		51
13-Basın Yayın Şube Md.	1	9	1	11	1	11	1	13
14-Ürün Tekn.Şube Md.	1	38		39	1	39		40
15-Fındık İşl.Dai.Bşk.	9	19		28	11	18		29
16-Destek Hizmetleri Daire Bşk.	6	79	9	94	8	77	8	93
17- İç Denetim Daire Bşk.	3	1			2	1		
Toplam (A)	124	438	24	586	125	438	21	584
B- Taşra Teşkilatı :								
A.A.Fab.İşl.Md.	10	257	6	273	14	250	4	268
Adana	5	77	4	86	7	84	4	95
Adıyaman	3	62	1	66	5	65		70
Afyonkarahisar	4	68	1	73	5	79	1	85
Aksaray	3	37		40	4	37		41
Akşehir	3	36	2	41	-	-	-	
Ankara	6	61	5	72	8	90	9	107
Bandırma-Balıkesir	5	82	3	90	5	80	1	86
Batman	3	46		49	4	41		45
Çorum	2	46		48	4	49		53
Denizli	4	58	1	63	5	58	1	64
Derince-Kocaeli	8	79	2	89	-	-	-	
Diyarbakır	5	103	2	110	4	89	2	95
Edirne	4	43		47	4	46		50
Erzurum	3	72	8	83	7	80	7	94
Eskişehir	6	56		62	6	58		64
Gaziantep	7	60	9	76	7	40	7	54
Giresun	3	25		28	3	30		33
İskenderun-Hatay	6	90	3	99	5	74	4	83
İstanbul	1	6		7	-	-	-	
İzmir	5	88	3	96	6	91	2	99
Kahramanmaraş	-	-	-	-	4	19		23
Kayseri	4	87		91	4	92	1	97
Kırıkkale	6	48	1	55	5	53	1	59
Kırklareli	4	53		57	4	53		57
Kırşehir	5	49	1	55	6	58	1	65
Kocaeli					8	69	2	79
Konya	5	94	5	104	8	118	3	129
Mardin					3	15		18
Mersin	7	88	3	98	7	89	2	98
Muş	5	44		49	7	46		53
Ordu	4	30		34	3	36		39
Polatlı		18	1	19	-	-	-	
Sakarya					3	18		21
Samsun	5	88	3	96	7	95	3	105
Sivas	4	37	4	45	3	45	4	52
Şanlıurfa	4	60	6	70	4	67	4	75
Tekirdağ	4	84	3	91	4	89	3	96
Trabzon	4	46	2	52	4	44	1	49
Yerköy-Yozgat	4	47	3	56	4	44	2	50
Toplam (B)	161	2,325	82	2,568	191	2,391	69	2,651
Genel Toplam (A + B)	285	2,763	106	3,154	316	2,829	90	3,235

Memur ve Sözleşmeli Personelin Hareketini Gösterir Çizelgeler

Ek: 3

Giriş ve çıkışlar	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
	2022	2023	2022	2023
	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
Yılbaşı mevcudu	251	285	2760	2763
Yıl içinde giren	44	53	201	288
Yıl içinde çıkan (-)	10	22	198	222
Yıl içinde giren	285	316	2,760	2,829
Giriş şekli	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
	2022	2023	2022	2023
	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
* Açıktan tayin			180	242
* Naklen tayin		1	4	37
* Müşterek Kararname				
* Göreve iade				2
* Askerlik dönüşü				
* Memuriyetten Sözleşmeli statüye geçiş				
* Sözleşmeden memuriyete geçiş	51	43		4
* Milletvekili seçimleri nedeniyle				
* 7075 say OHAL Komisyonu Kararı ile göreve iade			1	
* Başkaca nedenler				2
- Çocuk Esirgeme Kontenjanı			1	1
- Terörle Mücadele Yasası				
- Özelleştirme Kanunu Gereğince			15	
Toplam	51	44	201	288
Ayrılış Nedenleri	Memurlar		Sözleşmeli Personel	
	2022	2023	2022	2023
	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
* Emeklilik	10	12	57	96
* Başka Kuruluşa Nakil		2		
* Bağlı Ortaklıklara geçiş				
* Memuriyetten Sözleşmeli statüye geçiş		4		
* Sözleşmeden memuriyete Geçiş			43	53
* Askerlik				
* İşten Çıkarma				
* Sözleşme Feshi (Disiplin)			2	1
* İstifa		3	93	61
* Ölüm		1	3	7
* Başkaca nedenler				4
* Milletvekili Seç.Nedeniyle istifa				
* 7145 s.K. Gereği göreve son verilme				
* Mahkeme Kararı ile atama iptali				
* Başka bir göreve atanmak üzere nakil				
Toplam	10	22	198	222

İşçi Hareketini Gösterir Çizelgeler

Ek:4

Giriş ve Çıkışlar	2022	2023
	Kişi	Kişi
Yılbaşı Mevcudu	114	106
Yıl İçinde Giren		
Yıl İçinde Çıkan (-)	8	16
Yıl Sonu Mevcudu	106	90
Giriş Şekli	2023	2024
	Kişi	Kişi
Askerlik Dönüşü		
Açıktan		
Özürlü Kontenjanından		
Geçici İşçilikten Daimi İşçiliğe		
7075 s.K gereği Göreve İade	0	0
Toplam	0	0
Ayrılış Nedenleri	2023	2024
	Kişi	Kişi
Emeklilik	7	15
Vefat		
İstifa		
İş Söz. Fesh		
İş Söz. Fesh (Disiplin)	1	1
Askerlik Nedeniyle		
Kurum Dışı Nakil		
*679 Sayılı KHK ile Kamu Görevinden Çıkarılanlar		
Toplam	8	16

İşçilerin işyerlerine Dağılımı

Ek:5

İşyerleri	2022	2022		2023	
	Norm Kadro	Prog.Kadr.	Yıl Sonu Kişi	Prog. Kadr.	Yıl Sonu Kişi
A.Merkez Birimleri					
Özel Büro Şb.Md.		2	2	3	3
Teftiş Kurulu Başkanlığı					
Hukuk Müşavirliği		1	1	1	1
Alım Muhafaza Daire Bşk.					
İnsan Kaynakları D.Bşk.		1	1	1	1
Mali İşler Daire Başkanlığı		2	2	2	2
Teknik İşler Daire Başkanlığı		2	2		
Haşhaş ve Alk.iş.Dai.Bşk.					
Bilgi İşlem Daire Bşk.		4	4	3	3
Strateji Geliştirme D.Bşk.		2	2	2	2
Basın Yayın Şb.Md.		1	1	1	1
Fındık İşl.Dai.Md.					
Destek Hizmetleri Daire Bşk.		9	9	8	8
Toplam (A)	0	24	24	21	21
B- Şube Müdürlükleri					
Tekirdağ		3	3	3	3
Kocaeli		2	2	2	2
Balıkesir		3	3	1	1
İzmir		3	3	2	2
Afyonkarahisar		1	1	1	1
Eskişehir					
Denizli		1	1	1	1
Kırıkkale		1	1	1	1
Ankara		5	5	9	9
Polatlı		1	1		
Aksaray					
Akşehir		2	2		
Konya		5	5	3	3
Adana		4	4	4	4
Hatay		3	3	4	4
Mersin		3	3	2	2
G.Antep		9	9	7	7
Samsun		3	3	3	3
Trabzon		2	2	1	1
Çorum					
Erzurum		8	8	7	7
Muş					
D.Bakır		2	2	2	2
Ş.Urfa		6	6	4	4
Adıyaman		1	1		
Batman					
Kayseri				1	1
Kırşehir		1	1	1	1
Sivas		4	4	4	4
Yozgat		3	3	2	2
Toplam (B)	0	76	76	65	65
C -İşletme Müdürlükleri					
AAF İşletme Müdürlüğü		6	6	4	4
Toplam (C)	0	6	6	4	4
Genel Toplam (A+B+C)	0	106	106	90	90

Fon Kaynak ve Kullanımları		Cari dönem Bin TL
A	Fon Kaynakları:	118,308,876
1	Faaliyetlerden sağlanan kaynaklar	4,613,181
	a) Olağan kar	2,535,334
	b) Amortismanlar (+)	201,172
	c) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	1,876,675
	d) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
2	Olağandışı faaliyetlerden sağlanan kaynaklar:	-
	a) Olağan dışı kar	
	b) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	c) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
3	Dönen varlıklar tutarındaki azalışlar	764,641
4	Duran varlıklar tutarındaki azalışlar	834
5	Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar (Borç ve gider karşılıklarını kapsamaz)	72,930,073
6	Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar (Borç ve gider karşılıklarını kapsamaz)	148
7	Sermaye arttırımı (Nakit karşılığı veya Dışarıdan getirilen diğer varlıklar)	40,000,000
8	Hisse senedi İhraç Primleri	
B	Fon Kullanımları:	118,308,876
1	Faaliyetlerle ilgili kullanımlar:	-
	a) Olağan zarar	
	b) Amortismanlar (+)	
	c) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	d) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	
2	Olağandışı faaliyetlerle ilgili kullanımlar:	1,846,408
	a) Olağan dışı zarar	1,859,925
	b) Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler (+)	
	c) Fon girişi sağlamayan gelirler (-)	(13,517)
3	Ödenen vergi ve benzerleri (Bir önceki dönem karından ödenen)	145,499
4	Ödenen temettüleri :	-
	a) Bir önceki dönem karından ödenen	
	b) Yedeklerden dağıtılan	
5	Dönen varlıklar tutarındaki artışlar	114,367,666
6	Duran varlıklar tutarındaki artışlar (Yeniden değerlemeyi kapsamaz)	1,239,973
7	Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar	709,330
8	Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar	
9	Sermayedeki azalışlar	

Vergi Türleri (Bin TL)

		Geçen Yılda Devir	Tahakkuk	Ödenen Veya Mahsup edilen	Yıl Sonu Kalıntısı
A-	Kuruluşun yükümlü olduğu vergi, resim, harç ve fonlar	145,499	1,080,916	780,891	445,524
1-	Gelirlerden alınan	145,499	445,524	145,499	445,524
	- Kurumlar Vergisi	145,499	445,524	145,499	445,524
	- Diğer	-	-	-	-
2-	Servetten Alınan	-	19,133	19,133	-
	- Motorlu Taşıtlar Vergisi	-	1,911	1,911	-
	- Emlak Vergisi (Belediyelere ödenen)	-	17,222	17,222	-
3-	Mal ve Hizmetten alınan (dolaylı vergiler)	-	616,259	616,259	-
	- KDV	-	603,339	603,339	-
	- Damga Vergisi	-	3,123	3,123	-
	- Harçlar	-	9,140	9,140	-
	- Belediyelere öd.vergi, resim ve harçlar (Emlak Ver. hariç)	-	497	497	-
	- Özel iletişim vergisi	-	159	159	-
B-	Kuruluşun sorumlu olduğu vergi,resim,harç ve fonlar :	44,025	2,108,069	2,129,905	22,189
	- Personelden stope edilen gelir ve damga vergisi	7,585	103,265	102,533	8,317
	- Yüklenici, üretici ve ort. stope edilen gelir , kurumlar ve damga ver.	26,617	1,493,630	1,506,374	13,872
	- Tevkif edilen KDV	9,823	511,175	520,998	-
	Genel Toplam (A+B)	189,525	3,188,985	2,910,796	467,713

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Bilançosu (TL)

Aktif (Varlıklar)	Önceki Dönem 31.12.2022		Cari D 31.12.2023	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Dönen Varlıklar				
A-Hazır Değerler		1,059,966,858.34		295,326,069.70
1-Kasa	386,166.84		452,772.87	
2-Alınan Çekler	-		-	
3-Bankalar	1,029,517,841.61		251,662,090.39	
4-Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	-			
5-Diğer Hazır Değerler	30,062,849.89		43,211,206.44	
B-Menkul Kıymetler		-		-
1-Hisse Senetleri	-			
2-Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları	-			
3-Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları				
4-Diğer Menkul Kıymetler	-			
5-Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-			
C-Ticari Alacaklar		420,818,613.42		923,593,996.72
1-Alıcılar	416,958,328.63		917,489,895.44	
2-Alacak Senetleri			-	
3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)			-	
4-Verilen Depozito ve Teminatlar	3,795,589.05		5,887,020.86	
5-Diğer Ticari Alacaklar	64,695.74		217,080.42	
6-Şüpheli Ticari Alacaklar	21,510,230.48		21,436,890.61	
7-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	(21,510,230.48)		(21,436,890.61)	
D-Diğer Alacaklar		16,035,871,956.01		36,249,365,578.03
1-Ortaklardan Alacaklar	15,994,054,387.52		35,714,117,098.13	
2-İştiraklerden Alacaklar			-	
3-Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar			-	
4-Personelden Alacaklar	527,781.85		919,016.58	
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	41,289,786.64		534,329,463.32	
6-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)			-	
7-Şüpheli Diğer Alacaklar	27,245,400.10		25,431,039.21	
8-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	(27,245,400.10)		(25,431,039.21)	
E-Stoklar		54,759,155,686.01		147,688,216,745.99
1-İlk Madde Malzeme	442,744,561.33		1,232,785,711.31	
2-Yarı Mamuller	123,050,321.07		109,325,725.26	
3-Mamuller	1,917,449,577.27		1,253,979,302.35	
4-Ticari Mallar	52,088,709,331.12		145,085,727,441.11	
5-Yolda ve Konsinyatörlerdeki Stoklar			-	
6-Satın Alınan Emtia			-	
7-Diğer Stoklar	187,201,895.22		6,371,832.79	
8-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	-		-	
9-Verilen Sipariş Avansları			26,733.17	
F-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		-		-
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		42,123,672.47		110,828,946.42
1-Gelecek Aylara Ait Giderler	41,767,712.98		110,560,252.23	
2-Gelir Tahakkukları	355,959.49		268,694.19	
H-Diğer Dönen Varlıklar		800,729,844.44		1,409,974,859.55
1-Devreden Katma Değer Vergisi	768,647,542.09		1,371,986,851.76	
2-İndirilecek KDV	-		-	
3-Diğer KDV			-	
4-Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	-		-	
5-Geçmiş Döneme Ait İndirilecek ATİK KDV.			-	
6-İş Avansları	16,084.22		42,983.84	
7-Personel Avansları	222,652.39		435,352.25	
8-Sayım ve Tesellüm Noksanları	64,900,962.10		175,807,743.78	
9-Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar			-	
10-Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	(33,057,396.36)		(138,298,072.08)	
Dönen Varlıklar Toplamı		73,118,666,630.69		186,677,306,196.41

Aktif (Varlıklar)	Önceki Dönem 31.12.2022		Cari Dönem 31.1	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Duran varlıklar				
A-Ticari Alacaklar		2,963,780.67		4,896,673.36
1-Alıcılar				
2-Alacak Senetleri				
3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
4-Verilen Depozito Ve Teminatlar	2,963,780.67		4,896,673.36	
5-Şüpheli Ticari Alacaklar				
6-Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)				
B-Diğer Alacaklar		-		-
1-Ortaklardan Alacaklar				
2-İştiraklerden Alacaklar				
3-Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar				
4-Personelden Alacaklar				
5-Diğer Çeşitli Alacaklar				
6-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)				
7-Şüpheli Diğer Alacaklar				
8-Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)				
C-Mali Duran Varlıklar		58,500,000.00		58,500,000.00
1-Bağlı Menkul Kıymetler				
2-Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)				
3-İştirakler	58,500,000.00		58,500,000.00	
4-İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)				
5-İştirakler Sermaye Payları Değer Düş.Kar.(-)				
6-Bağlı Ortaklıklar				
7-Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri (-)				
8-Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değ. Düş. Karşılığı (-)				
9-Diğer Mali Duran Varlıklar				
10-Diğer Mali Duran Varlıklar Değ. Düş. Karşılığı (-)				
D-Maddi Duran Varlıklar		973,340,220.43		1,585,917,797.83
1-Arazi ve Arsalar	256,982,264.30		282,341,678.97	
2-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	547,402,376.43		587,080,162.94	
3-Binalar	1,685,451,354.44		2,212,739,858.55	
4-Tesis, Makina ve Cihazlar	316,384,773.38		534,426,576.21	
5-Taşıtlar	20,255,058.09		20,203,371.66	
6-Demirbaşlar	18,732,155.46		40,227,357.51	
7-Diğer Maddi Duran Varlıklar			-	
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	(1,971,026,836.52)		(2,172,198,564.30)	
9-Yapılmakta Olan Yatırımlar	99,159,074.85		81,097,356.29	
10-Verilen Avanslar				
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar		6,735,491.13		5,901,653.33
1-Haklar			-	
2-Şerefiye			-	
3-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri			-	
4-Araştırma ve Geliştirme Giderleri	3,012,844.33		4,283,844.33	
5-Özel Maliyetler			-	
6-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	26,238,488.38		28,733,276.48	
7-Birikmiş Amortismanlar (-)	(22,515,841.58)		-27,115,467.48	
8-Verilen Avanslar			-	
F-Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar		-		-
1-Arama Giderleri				
2-Hazırlık ve Geliştirme Giderleri				
3-Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar				
4-Birikmiş Tükenme Payları (-)				
5-Verilen Avanslar				
G-Gelecek Yıllara Ait Gid. ve Gel. Tahakk.		56,087.42		420,802,011.08
1-Gelecek Yıllara Ait Giderler	56,087.42		420,802,011.08	
2-Gelir Tahakkukları				
H-Diğer Duran Varlıklar		659,874.01		4,204,701.34
1-Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV			-	
2-Diğer KDV			-	
3-Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar			-	
4-Elden Çıkarılacak Stok ve M.D.V.	12,669,956.18		9,876,172.49	
5-Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar			-	
6-Diğer Çeşitli Duran Varlıklar			-	
7-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı			-	
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	(12,010,082.17)		-5,671,471.15	
Duran Varlıklar Toplamı		1,042,255,453.66		2,080,222,836.94
Aktif (Varlıklar) Toplamı		74,160,922,084.35		188,757,529,033.35
Nazım Kayıtlar		2,179,499,988.15		2,889,908,019.29

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Bilançosu (TL)

Pasif (Kaynaklar)	Önceki Dönem 31.12.2022		Cari Dönem 31.12.2023	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar				
A-Mali Borçlar		39.690.104.619,14		90,150,498,502.13
1-Banka Kredileri	39.690.104.619,14		88,245,304,543.62	
2-Hazine Kredileri				
3-Yurt Dışı Kredileri				
4-Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri				
5-Tahvil, Anapara ve Borç, Taksit ve Faizleri				
6-Çıkarılmış Bonolar ve Senetler			2,000,000,000.00	
7-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler			-	
8-Menkul Kıymetler ihraç Farkı (-)			(94,806,041.49)	
9-Diğer Mali Borçlar				
B-Ticari Borçlar		805.153.208,21		1,334,032,080.92
1-Satıcılar	621.428.502,27		1,198,617,046.28	
2-Borç Senetleri			-	
3-Borç Senetleri Reeskontu (-)			-	
4-Alınan Depozito ve Teminatlar	119.530.112,80		71,098,363.38	
5-Diğer Ticari Borçlar	64.194.593,14		64,316,671.26	
C-Diğer Borçlar		12.142.431.320,38		33,958,282,254.10
1-Ortaklara Borçlar	11.887.256.819,64		33,263,700,137.84	
2-İştiraklere Borçlar			-	
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar			-	
4-Personele Borçlar	424.386,96		1,077,618.72	
5-Diğer Çeşitli Borçlar	254.750.113,78		693,504,497.54	
6-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)			-	
D-Alınan Avanslar		1.338.548.555,08		656,722,417.45
1-Alınan Sipariş Avansları	1.319.222.144,59		632,515,211.48	
2-Alınan Diğer Avanslar	19.326.410,49		24,207,205.97	
E-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		-		-
F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler		53.038.967,95		25,534,840.93
1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	44.025.257,96		22,352,700.36	
2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	1.782.586,11		1,447,216.59	
3-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitli Vergi ve Diğ. Yüküm.	,00		,00	
4-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	7.231.123,88		1,734,923.98	
G-Borç ve Gider Karşılıkları		136.910.001,37		401,138,506.29
1-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları	145.499.263,10		445,524,235.61	
2-Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler (-)	(8.589.261,73)		(44,385,729.32)	
3-Kıdem Tazminatı Karşılığı				
4-Maliyet Giderleri Karşılığı				
5-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları				
H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		55.586.049,17		166,279,740.88
1-Gelecek Aylara Ait Gelirler	62.535,52		557,130.53	
2-Gider Tahakkukları	55.523.513,65		165,722,610.35	
I-Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		31.843.595,74		37,509,671.70
1-Hesaplanan KDV			-	
2-Diğer KDV			-	
3-Merkez ve Şubeler Cari Hesabı			-	
4-Sayım Ve Tesellüm Fazlaları	31.843.595,74		37,509,671.70	
5-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar			-	
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı		54.253.616.317,04		126,729,998,014.40

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Bilançosu (TL)

Pasif (Kaynaklar)	Önceki Dönem 31.12.2022		Cari Dönem 31.12.2023	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar				
A-Mali Borçlar		-		
1-Banka Kredileri				
2-Hazine Kredileri				
3-Yurt Dışı Kredileri				
4-Çıkarılmış Tahviller				
5-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler				
6-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)				
7-Diğer Mali Borçlar				
B-Ticari Borçlar		-		
1-Satıcılar				
2-Borç Senetleri				
3-Borç Senetleri Reeskontu (-)				
4-Alınan Depozito ve Teminatlar				
5-Diğer Ticari Borçlar				
C-Diğer Borçlar		-		
1-Ortaklara Borçlar				
2-İştiraklere Borçlar				
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar				
4-Diğer Çeşitli Borçlar				
5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)				
6-Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş Borçlar				
D-Alınan Avanslar		-		
1-Alınan Sipariş Avansları				
2-Alınan Diğer Avanslar				
E-Borç ve Gider Karşılıkları		5.268.690.338,28		7,145,365,729.83
1-Kıdem Tazminatı Karşılıkları			56,671,563.86	
2-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	5.268.690.338,28		7,088,694,165.97	
F-Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		228.894,54		376,782.85
1-Gelecek Yıllara Ait Gelirler	228.894,54		376,782.85	
2-Gider Tahakkukları				
G-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		-		-
1-Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilen KDV				
2-Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar				
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı		5.268.919.232,82		7,145,742,512.68
III-Öz Kaynaklar				
A-Ödenmiş Sermaye		12.550.000.000,00		52,550,000,000.00
1-Sermaye	12.550.000.000,00		124,550,000,000.00	
2-Ödenmemiş Sermaye (-)			72,000,000,000.00	
B-Sermaye Düzeltme Farkları		454.504.288,52		454,504,288.52
3-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	454.504.288,52		454,504,288.52	
4-Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları				
C-Sermaye Yedekleri		-		-
1-Hisse Senedi İhraç Primleri				
2-Hisse Senedi İptal Karları				
3-M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları				
4-İştirakler Yeniden Değerleme Artışları				
5-Maliyet Artışları Fonu				
D-Kar Yedekleri		1.088.972.681,89		1,179,845,623.47
1-Yasal Yedekler	877.059.641,39		954,415,683.61	
2-Statü Yedekleri			-	
3-Olağanüstü Yedekler			-	
4-Diğer Kar Yedekleri			-	
5-Özel Fonlar	211.913.040,50		225,429,939.86	
E-Geçmiş Yıllar Karları		394.698.008,16		467,553,521.86
1-Geçmiş Yıllar Karları	394.698.008,16		467,553,521.86	
F-Geçmiş Yıllar Zararları (-)		(88.458.529,29)		-
1-Geçmiş Yıllar Zararları	(88.458.529,29)			
G-Dönem Net Karı (Zararı)				
1 - Dönem Net Karı	238.670.085,21	238.670.085,21	229,885,072.42	229,885,072.42
Öz Kaynaklar Toplamı		14.638.386.534,49		54,881,788,506.27
Pasif (Kaynaklar) Toplamı		74.160.922.084,35		188,757,529,033.35
Nazım Kayıtlar		2.909.809.906,91		2,889,908,019.29

Bilanço Dipnotları

1-	Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan ortaklıklarda kayıtlı sermaye tavanı	:	---
2-	Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile genel müdür. genel koordinatör. genel müdür yardımcıları ve genel sekreter gibi üst yöneticilere		
	a) Cari dönemde verilen her çeşit avans ve borcun toplam tutarı	:	0,00 TL
	b) Cari dönem sonundaki avans veya borcun bakiyesi	:	-
3-	Aktif değerlerin toplam sigorta tutarı	:	61,370,861,515.00 TL
4-	Alacaklar için alınmış ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı	:	672,171,926.05 TL
5-	Yabancı kaynaklar için verilmiş ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı	:	28,682,065.30 TL
6-	Pasifte yer alamayan taahhütlerin toplam tutarı	:	---
7-	Kasa ve bankalardaki döviz mevcutları <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 3.595.674,15 29,4382	:	105.850.174,90 TL
8-	Yurt dışından alacaklar (avanslar dahil) <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 1.510.754.45 29.4382	:	44,473,891.69 TL
9-	Yurt dışına borçlar (avanslar dahil) <u>Döviz Cinsi</u> <u>Miktarı</u> <u>TL. Kuru</u> USD 259.720.91 29.4382	:	7,645,716.07 TL
10-	Tedavüldeki tahvil ve finansman bonolarından banka garantili olanların tutarı	:	---
11-	Cari ve gelecek dönemlerde yararlanılacak yatırım indiriminin toplam tutarı	:	---
12-	Tedavüldeki tahvillerden hisse senedine dönüştürülebilir niteliktekilerin tutarı	:	---
13-	Sermayeyi temsil eden hisse senetlerinin dökümü <u>Türü</u> <u>Tertibi</u> <u>Adedi</u> <u>Üsleri</u> --- --- --- ---	:	<u>Toplam Tutar</u> ---
14-	Cari dönemde ihraç edilmiş hisse senedi tutarı	:	---
15-	İşletme sahibinin veya sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip ortakların <u>Adı</u> <u>Pay Oranı</u> Hazine %100		<u>Pay Tutarı</u> 124.550.000.000,00 TL
16-	Sermayesinin %10 ve daha fazlasına sahip olunan iştirakler ile müessese ve bağlı ortaklıkların <u>Adı</u> <u>Pay Oranı</u> <u>Top. Sermayesi</u> TMO-TOBB Tarım %50 102.000.000.00 TL Ürünleri Lisanslı Depoculuk San. ve Tic. A.Ş.	:	31.778.894.28 TL karla sonuçlanmıştır.
	Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	:	185.844.303 TL karla sonuçlanmıştır.
17-	Stok değerleme yöntemi a) Cari dönemde uygulanan yöntem b) Önceki dönemde uygulanan yöntem c) Varsa. cari dönemdeki yöntem değişikliğinin stoklarda meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-) tutarı	:	Hareketli Ortalama Hareketli Ortalama ---

	Cari dönemdeki maddi duran varlık hareketleri		
18-	a) Satın alınan. imal veya inşa edilen maddi duran varlıkların maliyeti	:	572,564,811.75 TL
	b) Elden çıkarılan veya hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların maliyeti	:	12,897,261.39 TL
	c) Cari dönemde ortaya çıkan yeniden değerlendirme artışları	:	---
	- Varlık maliyetlerinde (+)	:	---
	- Birikmiş amortismanlarda (-)	:	---
19-	Ana kuruluş. bağlı ortaklık ve iştiraklerin ticari alacak ve ticari borçları içindeki payları		
	<u>Ticari Alacak</u>	<u>Ticari Borç</u>	:
	1- Ana Kuruluş	---	---
	2- Bağlı Ortaklık	---	---
20-	3- İştirakler	---	---
	Cari dönemdeki ortalama personel sayısı	:	3.232
21-	Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve açıklamayı gerektiren hususlara ilişkin bilgi	:	---
22-	Belli bir öneme sahip olan. ancak tutarları tahmin edilemeyen şarta bağlı zararlar ile her türlü şarta bağlı kazançlara ilişkin bilgi (İşletmeyi borç altına sokacak ve dönem sonucunu etkileyebilecek ihtilafların mahiyetleri bu bölümde açıklanır.)	:	---
23-	İşletmenin gayri safi kâr oranları üzerinde önemli ölçüde etkide bulunan muhasebe tahminlerinde değişikliklere ilişkin bilgi ve bunların parasal etkileri	:	---
24-	Bankalardaki mevduatın bloke olanına ilişkin tutarları	:	---
25-	Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları. iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar	:	---
26-	İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye artırımını nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları	:	---
27-	Kısa ve uzun vadeli kredilerle ilgili olarak alınan kredilerin ve çıkarılmış menkul kıymetlerin (katılma intifa senedi dahil) kredi menkul kıymet türleri itibarıyla tahakkuk etmemiş gelecek döneme ilişkin faiz borçları tutarları	:	---
28-	Ortaklar. iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti. taahhüt. kefalet. aval. ciro gibi yükümlülüklerin tutarı	:	---
29-	Mali tabloları önemli ölçüde etkileyen ya da mali tabloların açık. yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli olan diğer hususlar	:	---
30-	Bilançonun onaylanarak kesinleştiği tarih	:	MART/2024

Gelir ve Giderler		Önceki Dönem 31.12.2022		Cari Dönem 31.12.2023	
		Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
A -	BRÜT SATIŞLAR		48,560,031,368.59		72,913,658,092.19
	1 - Yurtiçi Satışlar	32,902,240,693.94		54,603,407,377.64	
	2 - Yurtdışı Satışlar	165,027,830.68		306,300,641.21	
	3 - Diğer Gelirler	15,492,762,843.97		18,003,950,073.34	
B -	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)		(10,083.26)	-	(2,649.49)
	1- Satıştan İadeler (-)	(10,083.26)		(2,649.49)	
	2 - Satış İskontoları (-)			-	
	3 - Diğer İndirimler (-)			-	
C -	NET SATIŞLAR		48,560,021,285.33	-	72,913,655,442.70
D -	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)		(45,699,219,513.69)	-	(69,401,449,299.97)
	1 - Satılan Mamüller Maliyeti (-)	(2,054,956,428.23)		(2,990,660,101.69)	
	2 - Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	(43,607,567,322.28)		(66,311,582,810.57)	
	3 - Satılan Hizmet Maliyeti (-)	(327,797.26)		-	
	4 - Diğer Satışların Maliyeti (-)	(36,367,965.92)		(99,206,387.71)	
	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		2,860,801,771.64	-	3,512,206,142.73
E -	FAALİYET GİDERLERİ (-)		(551,260,406.24)	-	(1,029,929,237.92)
	1 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	(8,815,347.57)		(13,509,051.66)	
	2 - Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	(335,649,339.57)		(594,181,016.81)	
	3 - Genel Yönetim Giderleri (-)	(206,795,719.10)		(422,239,169.45)	
	FAALİYET KARI VEYA ZARARI		2,309,541,365.40		2,482,276,904.81
F -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR		213,460,706.07		501,661,389.82
	1 - İştiraklerden Temettü Gelirleri	3,750,000.00			
	2 - Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri				
	3 - Faiz Gelirleri	37,349,799.05		133,291,303.39	
	4 - Komisyon Gelirleri				
	5 - Konusu Kalmayan Karşılıklar	406,180.46		1,952,771.51	
	6 - Kambiyo Karları	14,011,748.12		47,305,104.53	
	7 - Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	157,942,978.44		319,112,210.39	
G -	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		(28,217,285.89)		(448,604,276.01)
	1 - Reeskont Faiz Giderleri (-)				
	2 - Komisyon Giderleri (-)	(605.28)		(948.80)	
	3 - Karşılık Giderleri (-)	(26,550,995.76)		(175,676,519.88)	
	4- Kambiyo Zararları(-)	(1,665,684.85)		(272,926,807.33)	
	5 - Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)				
H -	FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		-		-
	1 - Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
	2 - Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)				
	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		2,494,784,785.58		2,535,334,018.62
I -	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		239,107,905.56		260,616,429.99
	1 - Önceki Dönem Gelir ve Karları	1,892,485.18		5,397,294.53	
	2 - Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	237,215,420.38		255,219,135.46	
J -	OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)		(2,349,723,342.83)	-	(2,120,541,140.58)
	1 - Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	(23,012,147.40)		(43,477,796.87)	
	2 - Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	(35,032,089.18)		(102,305,256.76)	
	3 - Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	(2,291,679,106.25)		(1,974,758,086.95)	
	DÖNEM KARI VEYA ZARARI		384,169,348.31		675,409,308.03
K -	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASALYÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	(145,499,263.10)			
	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI		238,670,085.21		675,409,308.03

Gelir Tablosu Dipnotları

	Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları	:	216,180,508.92 TL
1-	a) Amortisman giderleri	:	216,180,508.92 TL
	aa) Normal amortisman giderleri	:	---
	bb) Yeniden değerlemeden doğan amortisman giderleri	:	---
	b) İtfa ve tükenme payları	:	---
2-	Dönem Karşılık giderleri	:	175,676,519.88 TL
	Dönemin tüm finansman giderleri	:	14,520,951,735.41 TL
3-	a) Üretim maliyetine verilenler	:	14,520,951,735.41 TL
	b) Sabit varlıklar maliyetine eklenenler	:	
	c) Doğrudan gider yazılanlar	:	
4-	Dönemin finansman giderlerinden ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmın tutarı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.)	:	---
5-	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklere yapılan satışlar (Toplam tutar içindeki %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.)	:	13.285.243,52 TL
6-	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.) (Kira bedeli)	:	60,683,658.58 TL
7-	Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı	:	4.931.619,86 TL
8-	Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya (-) azalış	:	Normal Amortisman
9-	Maliyet hesaplama sistemleri (safha veya sipariş) ve stok değerlendirme yöntemleri (ağırlıklı ortalama maliyet, ilk giren ilk çıkar, hareketli ortalama maliyet vs. gibi)	:	Hareketli Ortalama Maliyet Yöntemi
10-	Varsa, tamamen veya kısmen fiili stok sayımı yapılmamasının gerekçeleri	:	Stok Sayımı Yapılmıştır,
11-	Yurt içi ve yurt dışı satışlar hesap kalemi içinde yer alan yan ürün, hurda, döküntü gibi maddelerin satışları ile hizmet satışlarının ayrı ayrı toplamalarının brüt satışların yüzde yirmisini aşması halinde bu madde ve hizmetlere ilişkin tutarları	:	Oran Aşılmamıştır,
	Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynaklarını gösteren açıklayıcı not		
	ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI	:	5,397,294.53 TL
	ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI	:	102,305,256.76 TL
12-	- Önceki Dönem Gider ve Zararı	:	6,972,342.27 TL
	- Emekli Sandığı Makam Tazminatı	:	6,011,505.95 TL
	- Sosyal Güvenlik Kuruluşları	:	385.65 TL
	- Emekli Personel Ölüm Yardımı Giderleri	:	1,432,342.85 TL
	- Emekli Personel İkramiye ve Kıdem Tazminatı	:	87,888,680.04 TL
13-	Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları	:	---

Kar Dağıtım Tablosu	
A- DÖNEM KARININ DAĞITIMI	
1- DÖNEM KARI	675,409,308.03
2- ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER (-)	445,524,235.61
- Kurumlar vergisi	445,524,235.61
- Gelir Vergisi Kesintisi	0.00
- Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler	0.00
NET DÖNEM KARI	229,885,072.42
3- GEÇMİŞ DÖNEMLER ZARARI (-)	88,458,529.29
4- I.TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)	59,142,163.80
5- İŞLETMEDE BIRAKILMASI VE TASARRUFU ZORUNLU YASAL FONLAR (-)	0.00
DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KARI	
6- ORTAKLARA BİRİNCİ TEMETTÜ (-)	0.00
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
7- PERSONELE TEMETTÜ (-)	
8- YÖNETİM KURULUNA TEMETTÜ (-)	
9- ORTAKLARA İKİNCİ TEMETTÜ (-)	0.00
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
10- İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)	18,213,878.42
11- STATÜ YEDEKLERİ (-)	
12- OLAĞANDIŞI YEDEKLER (DAĞITILMAMIŞ KARLAR)	-18,213,878.42
13- DİĞER YEDEKLER	
14- ÖZEL FONLAR	
B- YEDEKLERDEN DAĞITIM	
1- DAĞITILAN YEDEKLER	
2- II. TERTİP YASAL YEDEKLER (-)	
3- ORTAKLARA PAY (-)	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine	
4- PERSONELE PAY (-)	
5- YÖNETİM KURULUNA PAY (-)	
C- HİSSE BAŞINA KAR	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
D- HİSSE BAŞINA TEMETTÜ	
- Adi Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
- İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine (TL %)	
E- HAZİNEYE DEVREDİLECEK KAR	
- Hazineye Devredilecek Net Kar	
- Gelir Vergisi Stopajı	

Ek:

TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK SAN. TİC. AŞ. BİLANÇOSU (Bin TL)			
AKTİF (VARLIKLAR)		2022	2023
I -	DÖNENVARLIKLAR		
	A- HazırDeğerler	1,765	2,742
	B- MenkulKıymetler		
	C- TicariAlacaklar	33,600	39,369
	D- DiğerAlacaklar	310	789
	E- Stoklar	561	1,887
	F- YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri	0	
	G- GelecekAylaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	1,670	33,478
	H- DiğerDönenVarlıklar	1,852	1,241
	DÖNENVARLIKLARTOPLAMI	39,758	79,506
II -	DURANVARLIKLAR		
	A- TicariAlacaklar	267	463
	B- DiğerAlacaklar		
	C- MaliDuranVarlıklar		2,625
	D- MaddiDuranVarlıklar	178,693	175,513
	E- MaddiOlmayanDuranVarlıklar	85	859
	F- ÖzelTükenmeyeTabiVarlıklar		
	G- GelecekYıllaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	108	77
	H- DiğerDuranVarlıklar	-	
	DURANVARLIKLARTOPLAMI	179,153	179,153
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI		218,911	259,044
PASİF (KAYNAKLAR)			
I -	KISAVADELİYABANCIKAYNAKLAR		
	A- Mali Borçlar	29,973	52,346
	B- Ticari Borçlar	1,653	4,471
	C- Diğer Borçlar	66	881
	D- Alınan Avanslar		
	E- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		
	F- Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	988	1,207
	G- Borç ve Gider Karşılıkları		0
	H- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		290
	I- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		0
	KISAVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	32,680	59,197
II -	UZUNVADELİYABANCIKAYNAKLAR		
	A- Mali Borçlar	53,489	35,322
	B- Ticari Borçlar	-	-
	C- Diğer Borçlar	-	-
	D- Alınan Avanslar	-	-
	E- Borç ve Gider Karşılıkları	-	-
	F- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	-	-
	G- Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	-	-
	UZUNVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	53,489	35,322
III -	ÖZKAYNAKLAR		
	A- Ödenmiş Sermaye	102,000	102,000
	B- Sermaye Yedekleri (Enflasyon Düzeltme Farkları)		
	C- Kar Yedekleri	28,510	34,506
	D- Geçmiş Yıllar Karları	13	7
	E- Geçmiş Yıllar Zararları(-)	-3,766	-3,766
	F- Dönem Net Karı veya Zararı	5,982	31,779
	ÖZKAYNAKLARTOPLAMI	132,739	165,613
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI		218,908	259,044

Ek: 11.b

TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK SAN. TİC. AŞ. GELİR TABLOSU - 31.12.2023 (Bin TL)		
GELİR VE GİDERLER	2022	2023
A- Brüt Satışlar	47,725	106,529
B- Satış İndirimleri (-)	-105	0
C- Net Satışlar	47,620	106,529
D- Satışların Maliyeti (-)	-40,229	-65,255
Brüt Satış Karı	7,496	41,723
E- Faaliyet Giderleri (-)	-5,747	-8,881
Faaliyet Karı	1,749	32,392
F- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	4,332	5,405
G- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	-	-
H- Finansman Giderleri (-)		-4,500
Olağan Kar	6,081	33,298
I- Olağandışı Gelir ve Karlar	354	1,091
J- Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	-191	-1,523
Dönem Karı veya Zararı	6,244	32,867
Net parasal Pozisyon Karı veya Zararı		
K- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yük.Karşılıkları (-)	-147	-1,088
Dönem Net Karı veya Zararı	6,097	31,779

Ek: 11.c

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI A.Ş. BİLANÇO - 31.12.2023 (Bin TL)				
AKTİF (VARLIKLAR)			2022	2023
I -	DÖNEN VARLIKLAR			
	A -	HazırDeğerler	216,591	193,835
	B -	MenkulKıymetler	89	520
	C -	TicariAlacaklar		
	D -	DiğerAlacaklar	23,797	33,645
	E -	Stoklar	4,006	15
	F -	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri		8,547
	G -	GelecekAylaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	2,804	0
	H -	DiğerDönenVarlıklar	0	193,835
		DÖNENVARLIKLARTOPLAMI	247,288	236,562
II -	DURAN VARLIKLAR			
	A -	TicariAlacaklar		
	B -	DiğerAlacaklar		
	C -	MaliDuranVarlıklar		
	D -	MaddiDuranVarlıklar	6,419	81,958
	E -	MaddiOlmayanDuranVarlıklar	37,991	282,352
	F -	ÖzelTükenmeyeTabiVarlıklar		3,767
	G -	GelecekYıllaraAitGiderlerveGelirTahakkukları	1,802	
	H -	DiğerDuranVarlıklar		
		DURANVARLIKLARTOPLAMI	46,212	368,077
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI			293,500	604,639
PASİF (KAYNAKLAR)				
I -	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
	A -	MaliBorçlar	64	50
	B -	TicariBorçlar	796	14,737
	C -	DiğerBorçlar	3	2
	D -	AlınanAvanslar		
	E -	YıllaraYaygınİnşaatveOnarımMaliyetleri		9,891
	F -	ÖdenecekVergiveDiğerYükümlülükler	20,866	0
	G -	BorçveGiderKarşılıkları		37,738
	H -	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	33,954	0
	I -	DiğerKısaVadeliYabancıKaynaklar	0	50
		KISAVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	55,683	62,417
II -	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			
	A -	MaliBorçlar	-	-
	B -	TicariBorçlar	-	-
	C -	DiğerBorçlar	-	-
	D -	AlınanAvanslar	-	-
	E -	BorçveGiderKarşılıkları	-	-
	F -	GelecekAylaraAitGelirlerveGiderTahakkukları	-	-
	G -	DiğerUzunVadeliYabancıKaynaklar	-	-
		UZUNVADELİYABANCIKAYNAKLARTOPLAMI	0	0
III -	ÖZ KAYNAKLAR			
	A -	ÖdenmişSermaye	50,000	352,871
	B -	SermayeYedekleri(EnflasyonDüzeltilmeFarkları)		
	C -	KarYedekleri	7,045	29,829
	D -	GeçmişYıllarKarları	19,687	159,523
	E -	GeçmişYıllarZararları(-)		
	F -	DönemNetKarıveyaZararı	161,085	
		ÖZKAYNAKLARTOPLAMI	237,817	542,223
PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI			293,500	604,640

Ek: 11.d

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI A.Ş. GELİR TABLOSU - 31.12.2023 (Bin TL)		
GELİR VE GİDERLER	2022	2023
A- Brüt Satışlar	224,589	261,081
B- Satış İndirimleri (-)	(3)	-78
C- Net Satışlar	224,587	261,003
D- Satışların Maliyeti (-)	(47,425)	-60,683
Brüt Satış Karı	177,162	200,320
E- Faaliyet Giderleri (-)	(13,251)	-124,021
Faaliyet Karı	163,911	76,299
F- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	44,636	109,987
G- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)	(121)	-323
H- Finansman Giderleri (-)	(168)	-118
Olağan Kar	208,258	185,844
I- Olağandışı Gelir ve Karlar		
J- Olağandışı Gider ve Zararlar (-)		
Dönem Karı veya Zararı	208,258	185,844
Net parasal Pozizyon Karı veya Zararı		
K- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yük.Karşılıkları (-)	(47,173)	
Dönem Net Karı veya Zararı	161,085	185,844

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ENFLASYON MUHASEBESİ SONRASI BİLANÇOSU

Aktif (Varlıklar)	01.01/31.12.2023	Pasif (Varlıklar)	01.01/31.12.2023
I - Dönen Varlıklar		I - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	
Hazır Değerler	295,326,069.70	Mali Borçlar	90,150,498,502.13
Kasa Hesabı	452,772.87	Banka Kredileri	88,245,304,543.62
Bankalar	251,662,090.39	Çıkarılmış Bonolar Ve Senetler	2,000,000,000.00
Verilen Çekler Ve Ödeme Emirleri	.00	Menkul Kıymetler İhraç Farkı	-94,806,041.49
Diğer Hazır Değerler	43,211,206.44	Ticari Borçlar	1,334,032,080.92
Menkul Kıymetler	.00	Satıcılar	1,198,617,046.28
Kamu Kesimi Tahvil,Senet Ve Bonoları	.00	Alınan Depozito Ve Teminatlar	71,098,363.38
Ticari Alacaklar	923,593,996.72	Diğer Ticari Borçlar	64,316,671.26
Alıcılar	917,489,895.44	Diğer Borçlar	33,958,282,254.10
Verilen Depozito Ve Teminatlar	5,887,020.86	Ortaklara Borçlar	33,263,700,137.84
Diğer Ticari Alacaklar	217,080.42	Personele Borçlar	1,077,618.72
Şüpheli Ticari Alacaklar	21,436,890.61	Diğer Çeşitli Borçlar	693,504,497.54
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	-21,436,890.61	Alınan Avanslar	656,722,417.45
Diğer Alacaklar	36,249,365,578.03	Alınan Avanslar	632,515,211.48
Ortaklardan Alacaklar	35,714,117,098.13	Alınan Diğer Avanslar	24,207,205.97
Personelden Alacaklar	919,016.58	Ödenecek Vergi Ve Diğer Yükümlülükler	25,534,840.93
Diğer Çeşitli Alacaklar	534,329,463.32	Ödenecek Vergi Ve Fonlar	22,352,700.36
Şüpheli Diğer Alacaklar	25,431,039.21	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	1,447,216.59
Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı	-25,431,039.21	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	1,734,923.98
Stoklar	151,990,373,721.03	Borç Ve Gider Karşılıkları	401,138,506.29
İlk Madde Ve Malzeme	1,268,711,293.84	Dönem Karı Vergi Ve Diğer Yasal	445,524,235.61
Yarı Mamuller-Üretim	112,510,383.64	Yük.Karş.	
Mamüller	1,290,551,826.25	Dönem Karı Peşin Vergi Ve Diğer Yük.	-44,385,729.32
Ticari Mallar	149,312,015,683.04	Maliyet Giderleri Karşılığı	.00
Satın Alınan Emtia	.00	Gelecek Aylara Ait Gel.Ve Gider Tahakkul	166,281,549.50
Diğer Stoklar	6,557,801.09	Gelecek Aylara Ait Gelirler	558,939.15
Verilen Sipariş Avansları	26,733.17	Gider Tahakkukları	165,722,610.35
Gelecek Aylara Ait Giderler Ve Gelir Tah	114,013,538.87	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	37,509,671.70
Gelecek Aylara Ait Giderler	113,744,844.68	Hesaplanan Kdv	.00
Gelir Tahakkukları	268,694.19	Merkez Ve Şubeler Cari Hesabı	.00
Diğer Dönen Varlıklar	1,409,974,859.55	Sayım Ve Tesellüm Fazlaları	37,509,671.70
Devreden Kdv	1,371,986,851.76	I - Kısa Vadeli Yabancı Kanaklar Toplamı	126,729,999,823.02
İndirilecek Katma Değer Vergisi	.00	II - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	
Peşin Ödenen Vergiler Ve Fonlar	.00	Mali Borçlar	.00
İş Avansları	42,983.84	Banka Kredileri	.00
Personel Avansları	435,352.25	Alınan Avanslar	.00
Sayım Ve Tesellüm Noksanları	175,807,743.78	Alınan Sipariş Avansları	.00
Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı	-138,298,072.08	Borç Ve Gider Karşılıkları	7,145,365,729.83
I - Dönen Varlıklar Toplamı	190,982,647,763.90	Kıdem Tazminatı Karşılığı	56,671,563.86
II - Duran Varlıklar		Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları	7,088,694,165.97
Ticari Alacaklar	4,896,673.36	Gelecek Yıllara Ait Giderli Ve Gider Tah.	448,411.11
Verilen Depozito Ve Teminatlar	4,896,673.36	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	448,411.11
Mali Duran Varlıklar	769,690,536.58	II - Uzun Vadeli Yabancı Kanaklar Toplamı	7,145,814,140.94
İŞTİRAKLER	769,690,536.58	III - Özkaynaklar	
Maddi Duran Varlıklar	15,737,833,265.29	Ödenmiş Sermaye	55,669,054,825.10
Arazi Ve Arsalar	2,499,141,592.67	Sermaye	124,550,000,000.00
Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri	840,469,519.91	Ödenmemiş Sermaye	-72,000,000,000.00
Binalar	32,160,198,588.30	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	3,119,054,825.10
Tesis Makine Ve Cihazlar	1,073,459,117.80	Kar Yedekleri	18,474,383,715.34
Taşıtlar	20,767,819.11	Yasal Yedekler	16,531,299,332.05
Demirbaşlar	81,949,926.97	Özel Fonlar	1,943,084,383.29
Birikmiş Amortismanlar	-21,696,929,054.89	Geçmiş Yıllar Karları	.00
Yapılmakta Olan Yatırımlar	758,775,755.42	Geçmiş Yıllar Karları	.00
Verilen Avanslar	.00	Geçmiş Yıllar Zararları	.00
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	8,073,622.65	Geçmiş Yıllar Zararları(-)	.00
Haklar	.00	Dönem Net Karı (Zararı)	.00
Araştırma Ve Geliştirme Giderleri	7,371,364.84	Dönem Net Karı	.00
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	37,097,982.84	Dönem Net Zararı (-)	.00
Birikmiş Amortismanlar	-36,395,725.03	III - Özkaynaklar Toplamı	74,143,438,540.44
Gelecek Yıllara Ait Gider Ve Gelir Tahak	420,802,011.08	Pasif Varlıklar Toplamı	208,019,252,504.40
Gelecek Yıllara Ait Giderler	420,802,011.08	Nazım Hesaplar	2,889,908,019.29
Diğer Duran Varlıklar	95,308,631.54		
Elden Çıkarılacak Stok Ve M.D.V.Lar	101,397,840.83		
Birikmiş Amortismanlar	-6,089,209.29		
II - Duran Varlıklar Toplamı	17,036,604,740.50		
Aktif Varlıklar Toplamı	208,019,252,504.40		
Nazım Hesaplar	2,889,908,019.29		